Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

श्री :

नेपाल—राजकीय
वीरपुस्तकालयस्थ पुस्तकानाम्

बृहत्सूचीपत्रम्

यस्यायम्

आयुर्वेदविषयकः

पञ्चमोभागः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुरातत्त्वप्रकाशनमाला २५

श्रीः

नेपालराजकीय–

वीरपुस्तकालयस्थपुस्तकानाम्

श्री ५ को सरकार
वीर पुस्तकालय
२०१६

बृहत्सूचीपत्रम्

यस्यायम्

आयुर्वेदविषयकः

पञ्चमो भागः

श्री ५ महाराजाधिराजानां ४५ तमशुभजन्मोत्सवयापलक्ष्ये

बुद्धिसारशर्मणः अध्यक्षतायां
पं. बाबूकृष्णशर्मद्वारा संपाद्य

वीरपुस्तकालयतः
प्रकाशितः

पु 2140

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

—मुद्रक जोरगणेश प्रेस प्रा० लि०, काठमाडौं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वक्तव्य

श्री ५ को सरकार, पुरातत्व विभाग, वीरपुस्तकालयद्वारा क्रमशः सूचीपत्रहरूको प्रकाशन गर्दै लैजाने महत्वपूर्ण निर्णयको अनुरूप प्रस्तुत पुस्तक जनसमक्ष ल्याइदै छ। ज्ञानसिन्धुको विशाल क्षेत्रमा मानव जीवनसंग सम्बन्धित विषयहरूको निकै नै ठूला संख्यामा अलग अलग किसिमहरू छन्। शायद अध्ययनको यसै वैज्ञानिक वर्गिकिरणको आधारमा प्रकृतिमाथि मनुष्यको चमत्कारपूर्ण विजय सम्भव हुन गएको हो। संसार जतिसुकै कष्टमय भएतापनि त्यसलाई हरसंभव उपायले आफ्नो अनुकूल बनाउदै लैजाने मनुष्यको महत्वाकांक्षाको फलस्वरूप अनेकौं कुराका आविष्कार गरिए। आगो होस् वा पानी वज्रोहोस् वा विजुली यस्ता अनेकौं बाधा र व्यवधानका बिचमा पनि उस्ले सधै आफ्ना अस्तित्वका लागि चारबाटो निकालेकै पाइन्छ। यसै सिलसिलामा स्वयंका संसारगत सत्यतालाई चिनेर र त्यस्का क्षणभंगुरतालाई स्वीकार गरी मनुष्यले आदिकाल देखिनै जीवन अवधिलाई यथाशक्य लामो पार्ने उपाय खोज्दै आएको छ।

यस्तै किसिमको प्रयास र अनुसन्धानका विकासहरूको एक युगमा आयुर्वेदको जन्म हुन्छ। चिकित्साको क्षेत्रमा आजको नवीन प्रयोग र सिद्धान्तहरू जतिसुकै प्रभावकारी भएका देखिए तापनि यस कुरालाई अस्वीकार गर्न सकिन्न कि आयुर्वेदनै चिकित्सा विज्ञानको जननी हो। यस विद्यासंग सम्बन्धित प्रसस्त ग्रन्थहरू नेपालमा उपलब्ध छन्, तर वर्तमान प्रकाशनको सीमा वीरपुस्तकालय सम्म मात्र सीमित छ। आयुर्वेदका साथै गजायुर्वेद अश्वायुर्वेद र श्येनायुर्वेदका पुस्तकहरूलाई पनि संकलित गरी यस सूचीपत्रमा समावेश गराइएको छ। मनुष्य पशु र पक्षीका जीवन रक्षाको उपाय खोज्नमा मद्दत गर्ने ग्रन्थहरूको यस सूचीपत्रहरूलाई सम्बन्धित विद्वत् समाजमा सादर समर्पित गरिन्छ।

यसको प्रकाशनमा परिश्रम गर्नु हुने पुस्तकालयका कर्मचारीहरू र छापाखानालाई विभागका तर्फबाट हार्दिक धन्यवाद अर्पित गर्छु।

रमेश जंग थापा
डाइरेक्टर,
श्री ५ को सरकार, पुरातत्व विभाग
२०२१।१। २६।६

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुस्तकालयीय वक्तव्यम्

श्री ५ मन्महाराजाधिराजानां महेन्द्रवीरविक्रमशाहदेवानां पञ्चचत्वारिंशवर्षप्रवेशशुभजन्मोत्सवे यदिदं प्रकाश्यते तदिदमस्माकं महान् हर्षस्य विषयः ।

अयं पुस्तकालयो न नाम नेपालमात्रस्य अपितु विश्वस्यैव गौरवस्थानम् । यतोहि अनेनैव पुस्तकालयेन विश्वस्मिन् अनुसंधानकर्तॄणां मनसि महत् परिवर्तनं व्यधायि। अर्वाचीनाःखलु ऐतिहासिकाः कर्गदेषु तालपत्रेषु वा लिखितानां पुस्तकानाम् आयुः सहस्रवर्षतः परं नास्ति तथा पुराणसंहितारचनाऽपि द्वादशशतीवर्षतः पूर्वं नासीत् इति मन्यन्ते स्म। परन्तु अस्य पुस्तकालयस्य अनुसंधानादनन्तर तेषां मनसि बद्धमूलेयं धारणा स्वयमेवोन्मूलिताऽभूत् । इह हि सार्धषोडशशतीवर्षतोऽपि प्राचीनतमं पुस्तकं वर्तते । येन खलु एकेनैव पुस्तकेन भ्रान्तस्य अर्वाचीनस्य ऐतिहासिकवर्गस्य मस्तिष्कस्य सम्यक्तया चिकित्सा विहिता। तादृशानि बहुमूल्यानि पुस्तकानि अत्रागत्य सर्वेऽपि द्रष्टुं शक्ष्यन्ति ।

एतादृशैः पुस्तकरत्नैः सनाथेऽस्मिन् पुस्तकालये स्थितानां पुस्तकानां सूचीपत्रं सर्वसमक्षं समागतं नासीत् । अतएव एतस्य पुस्तकालयस्य विषये जिज्ञासावतां विदुषां मानसं बालवैधव्यदग्धानां कुलीनानाम् अङ्गनानां हृदयमिवासीत् । एतादृशी अवस्था पुस्तकालयस्य कृते महत् कलङ्कमिति मन्वानैरस्माभिः सूचीपत्रप्रकाशनाय सर्वप्रथमं प्रयासः कृतः तदनुसारं बृहत्सूचीपत्रस्य चत्वारो भागाः प्रकाशिताः संक्षिप्तसूचीपत्रं च प्रकाशितम्, शिलालेखानां च सूचीमध्ये भक्तपुरस्थानां सूची प्रकाशिता। मध्ये मध्ये कानि च न पुस्तकानि च प्रकाशमुपगतानि ।

संप्रति तत्रभवतां विदुषां पुरतः समुपस्थाप्यमानं सूचिपत्रमिदं पञ्चमभागात्मकमायुर्वेदविषयकम्, अस्माकं नेपाले आयुर्वेदन महान् उपकारः कृतो वर्तते, यदि आयुर्वेदो नाभविष्यत् प्रायः सपन्ना एव चिकित्सातो निरामया अभविष्यन् । यतोहि पाश्चात्यानां संप्रति प्रचलिता चिकित्साप्रणाली आढ्यतराणामेव अनुकूला न निर्धनानाम् । सोऽयं वीर पुस्तकालये निगूढ आयुर्वेदग्रन्थसमूहः सर्वेषां नयनपथे समागत्य सर्वेषां नेपालीयानां विशेषतः स्वसंस्कृतिसमुन्नतिप्रयतानां विदुषां मनसि कमपि उत्साहं जनयेत् तथा पाश्चात्यचिकित्सा विधौ असमर्थानां निर्धनानां च कियन्तमपि उपकारं कुर्यात् तदा अयं परिश्रमः सफलः स्यात् इति आशां विधाय अस्य सूचीपत्रस्य संपादने संशोधने च विहितश्रमं स. पं. बाबुकृष्ण शर्माणं शुभाभिराशीर्भिरभिनन्दयामि। संपादने मुद्रणे च ज्ञानमान्द्यात् दृष्टिदोषाद् मुद्रणदोषाद् वा जाताः सर्वा अशुद्धीः संशोध्य सुधियः पठिष्यन्ति इति क्षमापनं विधाय विरमति ।

२०२१ विक्रम संवत्
सौरज्यैष्ठः २९

बुद्धिसागरः पराजुलिः
अध्यक्षः
वीरपुस्तकालयस्य:

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आयुर्वेदग्रन्थाः

अजीर्णमञ्जरी (नेपालीभाषा टीकासहित)

क्रमाङ्कः तृ. ५६१ विषयाङ्कः १

ग्रन्थकारः काशीराजः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः अनियता । आकारः $१०\frac{७}{८} \times ४\frac{३}{८}$ । ग्रन्थसंख्या ४६० । पत्रसंख्या १२ । मूषिक भक्षिता ।

अजीर्णमञ्जरी (भा. टी. स.)

क्रमाङ्कः तृ. ४७५ विषयाङ्कः २

ग्रन्थकारः ,काशीराजः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः ।। पङ्क्तयः अनियता । आकारः $९\frac{७}{८} \times ४\frac{३}{८}$ । ग्रन्थसंख्या ११५ ।

आदिवाक्यम्—

श्रीगणेशाय नमः । यो रावणं रणमुखे भुवनैकभारं हत्वा चकार जगतः परमोपकारम् ॥ यं ब्रह्मचाति दधिरे परतोऽपिपारं तन्नौमि मैथिलसुताहृदयकहारम् ॥१॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमथक्षीरं रसालेहितं जम्बीरोत्थरसेघतं समुचितः सर्विस्क्तमोचाफले ॥ गोधूमेषुच कर्कटीहिततमाम्रांसात्यये कांजिकं नारंगे गुडभक्षणं च कथितं पिण्डालुकेकोद्रवम् ।।२॥

अन्तवाक्यम्—

चयप्रकोपोपशमावायोर्ग्रीष्मादिषु त्रिषु ॥ वर्षादिषुच पित्तस्य कफस्य शिशिरादिषु ॥३९॥ एकशायीद्विभोजीच षण्मूत्री त्रिपुरीषकृत् ॥ ऋतुसंगमकारीच व्याधिभिर्नाभि भूयते ॥४०॥

पुष्पिकावाक्यम्—

इति काशिराजविरचिता अजीर्णमञ्जरी समाप्ता ।।

अजीर्णमञ्जरी

क्रमाङ्कः द्वि. ३६० विषयाङ्कः ३

ग्रन्थकारः- । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः १० । आकारः $१०\frac{१}{२} \times ५$ । ग्रन्थसंख्या १५० । पत्रसंख्या १० समयः १९३७ । पूर्णा

अजीर्णमञ्जरी

क्रमाङ्कः तृ ५१३ विषयाङ्कः ४

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः अनियता । आकारः $१० \times ३\frac{१}{८}$ । ग्रन्थसंख्या १४४ । पत्रसंख्या ४ । समयः शाके १६६६ । पूर्णा जीर्णरूपा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अजीर्णमञ्जरी (भा. टी. स.)

क्रमाङ्कः प्र. १४१४ विषयाङ्कः ५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः अनियता । आकारः ९$\frac{७}{८}$×३$\frac{७}{८}$ । ग्रन्थसंख्या १६० । पत्रसंख्या ६ । समयःशा. १६६४ । पूर्णा ।

अञ्जननिदानम्

क्रमाङ्कः प्र. १३९५ विषयाङ्कः ६

ग्रन्थकारः- अग्निवेशः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः १० आकारः १०×४$\frac{१}{२}$ । ग्रन्थसंख्या २३५ । पत्रसंख्या ११

अनुपाननिरुपणम् (हि. भा)

क्रमाङ्कः, तृ. २०२ विषयाङ्कः ७

ग्रन्थकारः ··· ··· मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः १४ । आकारः ७$\frac{३}{४}$×६$\frac{१}{२}$ । ग्रन्थसंख्या १५० । पत्रसंख्या १४ । पूर्णम् .

आदिवाक्यम्—

श्रीगणेशाय नमः ॥ रसादि औषधि योंका अनुपानका किताप संक्षेप कर्के लिखाजाता है ॥ प्राणेश्वरस ॥ इतने रोगमे कामलगताहै । घोरनवज्वर १, वातज्वर २, पित्तज्वर ३, कफज्वर ४, सन्निपात. ५, शूल ६, गुल्म ७, वायुज्वर ८, अजीर्णज्वर, ९ इतने रोगोंमे मात्रा एक रत्तिसे पाच रत्तितक उमर दोष देख कर्के कर्ना पडता है। घोरनव रस जिस्को होय उस्को पानमे रखकर देना । उपरसे तिन घुट गर्मपानि पिलाना। वातज्वर जिस्को होय उस्को गर्मपानिके साथ अथ वा, पान मरिचके साथ देना ।

अन्तिमवाक्यम्—

लीलाविलासरस अम्लपित्तके रोगमे १ गोली सहतके साथदेना ॥ शुभमस्तु सर्वदा इति ॥।

अमृतसारस्य सूचीपत्रम्

क्रमाङ्कः तृ . ४९२ विषयाङ्कः ८

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ९ । आकारः १०$\frac{१}{८}$×४ । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या २ पूर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अमृतसार (भा. षा)

विषयाङ्कः ९

क्रमाङ्कः तृ. ४७५

ग्रन्थकारः ।नेपालीयं मध्यदेशीयं च कागतम् । देवनागरी लिपिः पङ्क्तय ६ ।

आकारः १०×४ ग्रन्थसंख्या ६५० । पत्रसंख्या २७ । अपूर्णम् ।

अरिष्टनवनीतम् (सव्याख्यम्)

विषयाङ्कः १०

क्रमाङ्कः प्र. १२०६

ग्रन्थकारः नवनीतनर्तनकविः । नेपालीयं कागतम् । नेवारीलिपिः । आकारः ११×२६ । ग्रन्थसंख्या १००१ । पत्रसंख्या ५४ । पूर्णम् समयः, ने. सं. ८०० । इदं ज्यौतिषेऽपिसमागतम्,

आदिवाक्यम्—

ॐ नमो विघ्नहर्त्रे ॥ अरिष्टनवनीतं यद्धोराशास्त्रसमुद्धृतम् । व्याख्या विरच्यते तस्य श्रीधराख्या मनोहरा ॥ प्रथमं प्रवन्धारंम्मे अभिमतदेवतानां नमस्कृत्य प्रवन्ध संज्ञा कर्तृसंज्ञञ्च प्रकाशयति ॥ श्रीरङ्गेशं नत्वा होरा शास्त्राम्वुधीन्समासोढ्य नवनीतनर्तनकविररिष्टनवनीत माजन्हे । अरिष्टनवनीतमरिष्ट सारं, अरिष्टमतिमरणसूचकमशुभम् ॥ तथोक्तं वैजयन्त्यां रिष्टारिष्टे शुभाशुभे, इति ॥ अस्य त्रैविध्यमाह । सुनिश्चितानिश्चतयोगजाख्यं रिष्टं तथा निश्चित-मायुषान्तः ॥ अनिश्चितं क्रूरदशादि योगे योगोद्भवं जन्मनि खेटगत्या ॥ २ ॥ रिष्टं रिष रुष हिंसायामित्यस्माद्धातोरिष्टान्तंतन्मरणसूचकमित्युक्तं वा फटे । अरिष्टं नास्ति मरणं रिष्टं हष्टं च जीवितमिति ॥ तदरिष्टां त्रिविधां । सुनिश्चितमनिश्चितं योगजमिति ॥ तत्र त्रिषु योगजं रिष्टं तावदुच्यते ॥ तथा च देव कीर्तिः ॥ आयुर्मूलं सर्वं तदभावे विफलतामुपयाति ॥ यस्मा त्तस्मात् तद्ज्ञानार्थं रिष्टं प्रवक्षतेऽस्माभिः ॥ त्रिविधफलास्तु कालोनियतमनियतञ्च योगजं प्राहुः ॥

अन्तिमवाक्यम्—

इत्यादिना संक्षेपेणोक्तानि । श्रीपति सुपष्टमाह । ज्ञेयातु प्रथमं हि जन्मसमय इत्यादिना ॥ एवमुक्तेन प्रकारेण वलानि विचार्य रिष्टेण ग्रहस्य वलमधिकं चेद्रिष्टमस्तीति जानीयात् ॥ रिष्टाय वाद ग्रहस्य वलमधिकं चेन्द्रिष्टनास्तीति ॥ उभय साम्येपि रिष्टमस्येव ॥

पुष्पिकावाक्यानि—

इति श्रीधराख्ये रिष्टनवनीतिव्याख्याने साधारण परिच्छेदः प्रथमः

" " " मन्त्रारिष्टपरिच्छेदः द्वितीयः

" " " पितुरिष्टपरिच्छेदस्तृतीयः

" " " सर्वारिष्टपरिच्छेदश्चतुर्थः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इति श्रीधराख्येऽरिष्टनवनीति व्याख्याने सुतरिष्टपरिच्छेदः पञ्चमः
" " " रिष्टापवादोनाम षष्टपरिच्छेदः।

संवत ८०० फाल्गुन ष शुक्लषष्टी बुधबार

अर्धकपाली (नेपाली भाषा)

क्रमाङ्कः च. १०७३, विषयाङ्कः ११

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ६। आकारः ५$\frac{१}{२}$×६$\frac{१}{२}$ । ग्रन्थसंख्या ३०। पत्रसंख्या ८। पूर्णम् ।

आदिवाक्यम्--

श्रीगणेशाय नमः । सुन तिमिजति आधाशिरको रोगभयाले ॥ ॥ निको हुनेछ कथाहा भन्दछु मन्दयाले अघि कोहि समहेमा देशवारानसिका कोहि द्विजथिये पर्मानन्द राजा भयाका ।। १ ।। असल गरी वनाया मंसुवा राखि वागको ।। कटहर निवुबा आँप चाकसी ज्यामीर दाखको ।। नरिवल कमला किपकागति सुन्तला स्वाउ।। भोगटे बिमिरो केरा जलदिबिर अम्व संख्या ।। २ ।।

अशेषतन्त्रसंग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. ३२३ विषयाङ्कः १२

ग्रन्थकारः- चक्रपाणिः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः ११$\frac{१}{२}$×४$\frac{३}{८}$ । ग्रन्थसंख्या ५०००। पत्रसंख्या ३२७ । समयः ने. सं. ६३० । पूर्णः

आदिवाक्यम्:—

श्रीगणेशाय नमः । ग्रणत्रयविभेदेनमूर्त्तित्रयमुपेयुषे ।। त्रयीभुवे त्रिनेत्राय त्रिलोकी पतयेनमः ।। नानायुर्वेदविख्यात सद्योगैः चक्रपाणिना। क्रियते सग्रहोगूढवाक्य बोधकवान् ।। रोगमादौ परीक्ष्येत ततोऽनन्तरमौषधम् ।। ततः कर्म्मभिषक्पश्चात्ज्ञानपूर्वसमाचरेत् ।। ६ ।। नवज्वरेदिवा स्वप्नस्नाना-भ्यंगान्त मैथुनम् ।। क्रोधप्रवातव्यायामं कषायाश्चविवर्जयेत् ॥ ४।।

पुष्पिका वाक्याम्—

इति अशेषतन्त्रेव्वस्थाधिकार समाप्तः

अन्तवाक्यम्:--

यःसिद्धयोगलिखिताखिलसिद्धयोगांनैव निक्षिपतिकेवलमुद्धरेद्वा ।। भद्रत्रयेत्रिपथवेवविवां जयेन दत्तः पतेत्सपदि मूर्ध्निनतुतस्यशापः ।। गौडाधिकारिरसवत्यकारिपात्रनारायणस्यतनयः सुनयोऽन्तरंगात्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अष्टाङ्गहृदयम्

क्रमाङ्कः, च. १८५, विषयाङ्कः: १३

ग्रन्थकारः वाग्भट्टः। ताडपत्राणी। नेवारी लिपिः। पङ्क्तयः ६।७। आकारः २२ × १$\frac{१}{२}$। ग्रन्थ-संख्या ७८००। पत्रसंख्या १६५। अपूर्णम्।

आदिवाक्यम्—

ॐ नमः सर्वज्ञाँय। "रागादिरोगान् सततानुषक्तानशेषकायप्रसृतानशेषान्। औत्सुक्यमोहारतिदान् जघान, योऽपूर्ववैद्याय नमोऽस्तु तस्मै"॥ १॥ अथात आयुष्कामीयमध्यायं व्याख्यामः॥ इति हस्माहुरात्रयादयो महर्षयः॥ "आयुःकामयमानेन धर्मार्थसुखसाधनम्॥ आयुर्वेदोपदेशेषु विधेय परमानरः॥ २॥ ब्रह्मा स्मृत्वायुषोवेदं प्रजापतिर्मजिग्रहत्॥ सोश्विनौ तौ सहस्राक्षं सोत्रिपुत्रादिकान्मुनीन्। ३। तेऽग्निवेशादिकांस्तेतु पृथक तन्त्राणि तेनिरे॥ तेभ्योऽति विप्रकीर्णेभ्यः प्रायः सारतरोच्चयः॥ ४॥ क्रियतेऽष्टाङ्ग हृदयं नाप्ति संक्षेपविस्तरम्॥ कायबालग्रहोर्ध्वाङ्गशल्यदंष्ट्राजरावृषान्॥ ५॥ अष्टावङ्गानि तस्याहुश्चिकित्सा येषु संश्रिता॥ वायुः पित्तं कपश्चेति त्रयोदोषाः समासतः॥ ६॥

पुष्पिका वाक्यानि.

इति अष्टाङ्गहृदये सूत्रस्थाने आयुष्कामीयो नाम प्रथमोऽध्यायः।
,, ,, ,, दिनचर्योनाम द्वितीयोऽध्यायः।
,, ,, ,, ऋतुचर्योनाम तृतीयोऽध्यायः।
,, ,, ,, रोगानुत्पादनीयोनाम चतुर्थोऽध्यायः।
,, ,, ,, द्रवद्रव्यविज्ञानीयोनाम पञ्चमोऽध्यायः।
,, ,, ,, अन्नस्वरुपविज्ञानीयोनाम षष्ठोऽध्यायः।
,, ,, ,, अन्नरक्षानाम सप्तमोऽध्यायः।
,, ,, ,, मात्राशितीयमोनाम अष्टमोऽध्यायः।
,, ,, ,, द्रव्यादिविज्ञानीयोनाम नवमोऽध्यायः।
,, ,, ,, रसभेदीयोनाम दसमोऽध्यायः।
,, ,, ,, दोषादिविज्ञानीयोनाम एकादशोऽध्यायः।
,, ,, ,, दोषभेदीयोनाम द्वादशोऽध्यायः।
,, ,, ,, दोषोपक्रमणीयोनाम त्रयोदशोऽध्यायः।
,, ,, ,, द्विविधोपक्रमणीयोनाम चतुर्दशोऽध्यायः
,, ,, ,, शोधनादिगणसंग्रहो नाम पञ्चदशोऽध्यायः।
,, ,, ,, स्नेहविधिर्नाम षोडशोऽध्यायः।
,, ,, ,, स्वेदविधिर्नाम सप्तदशोऽध्यायः
,, ,, ,, वमनविरेचनविधिर्नाम अष्टादशोऽध्यायः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इति अष्टाङ्गहृदये सूत्रस्थाने आयुष्कामीयोनाम वस्तिविधिर्नाम एकोनविंशोऽध्यायः ।

" " नस्यविधिनाम विंशोऽध्यायः ।

" " धूमपानविधिर्नाम एकविंशतितमोऽध्यायः ।

" " गण्डूषादिविधिर्नाम द्वाविंशतितमोऽध्यायः ।

" " आश्चोतनाञ्जनविधिर्नाम त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ।

" " तर्पणपुटपाकविधिर्नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

" " यन्त्रविधिनाम पञ्चविंशतितमोऽध्यायः ।

" " शस्त्रविधिर्नाम षड्विंशोऽध्यायः ।

" " सिराव्यधविधिर्नाम सप्तविंशोऽध्यायः ।

" " शल्याहरणविधिर्नाम अष्टाविंशोऽध्यायः ।

" " शस्त्रकर्मविधिर्नाम एकोनत्रिंशोऽध्यायः ।

" " क्षाराग्निकर्मविधिर्नाम त्रिंशोऽध्यायः ।

इति वैद्यपतिसिंहगुप्तसूनुवाग्भटविरचितायामष्टाङ्ग हृदयसंहितायां प्रथम सूत्रस्थान सम्पूर्णम्,

" " " शरीरस्थाने गर्भावक्रान्तिशारीरोनाम प्रथमोऽध्यायः ।

" " " " गर्भव्यापदोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।

" " " " अङ्गविभागोनाम तृतीयोऽध्यायः ।

" " " " मर्मविभागोनाम चतुर्थोऽध्यायः ।

" " " " विकृतिविज्ञानीयोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।

" " " " दूतादिविज्ञानीयोनाम षष्ठोऽध्यायः ।

" " " निदानस्थानेसर्वरोगनिदानोनाम प्रथमोऽध्यायः ।

" " " ज्वरनिदानोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।

" " " रक्तपित्तकासनिदानोनाम तृतीयोऽध्यायः ।

" " " श्वासहिध्मानिदानोनाम चतुर्थोऽध्यायः ।

" " " राजयक्ष्मादिनिदानोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।

" " " मदात्ययनिदानोनाम षष्ठोऽध्यायः ।

" " " अर्शस्तनिदानोनाम सप्तमोऽध्यायः ।

" " " " अतीसारग्रहणीरोगयोर्निदानोनाम अष्टमोऽध्यायः ।

" " " " मूत्रघातनिदानोनाम नवमोऽध्यायः ।

" " " " प्रमेहनिदानोनाम दशमोऽध्यायः ।

" " " " विद्रधिवृद्धिगुल्मनिदानोनाम एकादशोऽध्यायः ।

" " " " उदरनिदानोनाम द्वादशोऽध्यायः ।

" " " " पाण्डुरोगशोफविसर्पनिदानोनाम त्रयोदशोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इति वैद्यपतिसिंहगुप्तसूनु वाग्भटविरचितायां कुष्टश्वित्रकृमिनिदानोनाम चतुर्दशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, वातव्याधिनिघानोनाम पञ्चदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, वातशोणितनिदानोनाम षोडशोऽध्यायः ।

,, ,, ,, चिकित्सितस्थानेज्वरचिकित्सितोनाम प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, रक्तपित्तचिकित्सितोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, कासचिकित्सितोनाम तृतीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, श्वासहिध्याचिकित्सिते नाम चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, राजयक्ष्मादिचिचिकित्सितोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, छर्दिहृद्रोगतृष्णाचिकित्सितोनाम षष्ठोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, मदात्ययचिकित्सतोनाम सप्तमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, अर्शांसिचिकित्सितोनाम अष्टमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, अतीसारविचिवित्सितोनाम नवमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, ग्रहणीदोषचिकित्सितोनाम दशमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, मूत्राघातचिकित्सितोनाम एकादशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, प्रमेहचिकित्सितोनाम द्वादशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, विद्रधिवृद्धिचिकित्सितोनाम त्रयोदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, गुल्मचिकित्सितोनाम चतुर्दशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, उदरचिकित्सितोनाम पञ्चदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, पाण्डुरोगचिकित्सितोनाम षोडशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, श्वयथुचिकित्सितोनाम सप्तदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, विसर्पचिकित्सितोनाम अष्टादशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, कुष्टचिकित्सितोनाम एकोनविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, श्वित्रकृमिचिकित्सितोनाम विंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, वातव्याधिचिकित्सितोनाम एकविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, वातशोणितचिकित्सितोनाम द्वाविंशोऽध्यायः ।

,, ,, ,, कल्पस्थाने वमनकल्पोनाम प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, विरेचनकल्पोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, वमनविरेचनव्यापत्सिद्धिर्नाम तृतीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, दोषहरणसाकल्यं बस्तिकल्पोनाम चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, बस्तिव्यात्सिद्धिर्नाम पञ्चमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, भेषजकल्पोनाम षष्टोऽध्यायः ।

,, ,, ,, उत्तरस्थानेमूबालोपचरणीयोनाम प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, बालामयप्रतिषेधोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इति वैद्यपतिसिंहगुप्तसूनुवाग्भटविरचितायां बालग्रहप्रतिषेधोनाम तृतीयोऽध्यायः ।
" " " " भूतविज्ञानोनाम चतुर्थोऽध्यायः ।
" " " " भूतप्रतिषेधोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।
" " " " उन्मादप्रतिषेधोनाम षष्ठोऽध्यायः ।
" " " " अपस्मारप्रतिषेधोथोनाम सप्तमोऽध्यायः ।
" " " " वर्त्मरोगविज्ञानोनाम अष्टमोऽध्यायः ।
" " " " वर्त्मरोगप्रतिषेधोनाम नवमोऽध्यायः ।
" " " " संधिसितासितरोगविज्ञानोनाम दशमोऽध्यायः ।
" " " " संधिसितासितरोगप्रतिषेधोनाम एकादशोऽध्यायः ।
" " " " दृष्टिरोगविज्ञायोनीयोनाम द्वादशोऽध्याय; ।
" " " " तिमिरप्रतिषेधोनाम त्रयोदशोऽध्यायः ।
" " " " लिङ्गनाशप्रतिषेधोनाम चतुर्दशोऽध्यायः ।
" " " " सर्वाक्षिरोगविज्ञानोनाम पञ्चदशोऽध्यायः ।
" " " " सर्वाक्षिरोगप्रतिषेधोनाम षोडशोऽध्यायः ।
" " " " कर्णरोगविज्ञानीयोनाम सप्तदशोऽध्यायः ।
" " " " कर्णरोगप्रतिषेधोनाम अष्टदशोऽध्यायः ।
" " " " नासरोगविज्ञानीयोनाम एकोनविंशोऽध्यायः ।
" " " " नासारोगप्रतिषेधोनाम विंशोऽध्यायः ।
" " " " मुखरोगविज्ञानोनाम एकविंशोऽध्यायः ।
" " " " मुखरोगप्रतिषेधोनाम द्वाविंशोऽध्यायः ।
" " " " शिरोरोगविज्ञानोनाम त्रयोविंशोऽध्यायः ।
" " " " शिरोरोगप्रतिषेधोनाम चतुर्विशोध्यायः ।
" " " " व्रणविज्ञानीयप्रतिषेधोनाम पञ्चविंशोऽध्यायः ।
" " " " सद्योव्रणप्रतिषेधोनाम षड्विंशोऽध्यायः ।
" " " " भङ्गप्रतिषेधोनाम सप्तविंशोऽध्यायः ।
" " " " भगन्दरप्रतिषेधोनाम अष्टाविंशोऽध्यायः ।
" " " " ग्रंथ्यर्बुदश्लीपदापचीनाडीविज्ञानोनाम एकोनत्रिंशोऽध्यायः ।
" " " " ग्रंथ्यर्बुदश्लीपदापचीनाडीप्रतिषेधोनाम त्रिंशोऽध्यायः
" " " " क्षुद्ररोगविज्ञानोनाम एकत्रिंशोऽध्यायः ।
" " " " क्षुद्ररोगप्रतिषेधोनाम द्वात्रिंशोऽध्यायः ।
गुह्यरोगविज्ञानोनाम त्रयत्रिंशोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,, ,, ,, गुह्यरोगप्रतिषेधोनाम चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, विषप्रतिषेधोनाम पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, सर्पविषप्रतिषेधोनामषट्त्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, कीटलूतादिविषप्रतिषेधोनाम सप्तत्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, मूषिकालर्कविषप्रतिषेधोनाम अष्टात्रिंशोऽध्यायः ।

अतःपरं खण्डितम् ।

अष्टाङ्गहृदयटीका

क्रमाङ्कः, च. ५६६ विषयाङ्कः १४

ग्रन्थकारः वाग्भटः । टीकाकारः अरूणदत्तः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः पंक्तयः १० । आकारः । ग्रन्थसंख्या २५००० । पत्रसंख्या ८०३ ।

आदिवाक्यम्

श्री गणेशाय नमः । दीप्त्या यस्येन्द्रनीलोत्पलशकलरजो नीलया नीलिताभाम् । लक्ष्मी-मृतप्रभास्वत्कनकरुचिमपि स्पर्शरोमाञ्चिताङ्गी ॥ कालीन्याशंक्यमान स्फुरदधरपुटः शूलपाणीः किलाभूत् ॥ भर्त्तालोकस्य शश्वत्स भवतु भवतां भूतये पद्मनाभः ॥ कोमच्छरीणि लोकेस्मिन् विद्वान् किञ्चिच्चिकीर्षति । किन्तु कश्चिद्भवेत्साधुस्ततोऽयं मत्परिश्रमः । श्रीमन्मृगाङ्कतन-यष्टीकामष्टाङ्गहृदयस्य ॥ श्रीमानरूणःकुरूते सम्यग्द्रष्टुः पदार्थबोधाय ॥ इह हि शास्त्रकराः शास्त्रसमाप्तये सर्व एव सभाभूषणभूताः निखिलजनजनितप्रमोदसंदोहाःरुचिरचितवचन-निचयर्चचितप्रबन्धाः प्रबन्धविरचनप्रवराः इष्टदेवता नमस्कारं तन्त्रकारा विदधुः ॥ तदयमपि तन्त्रकारः, इष्टदेवता नमस्कारपुरसरं ग्रन्थमारिरीप्सुरिदमाह । रागादिरोगानिति ॥ राग आदिर्येषान्ते रागादयः आदिशब्देन द्वेषलोभादिपरिग्रहः, रुजंतीतिरोगाःदेह मनसि स तापयतीत्यर्थः ॥

इति श्रीमृगाङ्कदत्तपुत्रःश्रीमदरुणदत्तविरचितायाष्टाङ्गहृदयटीकायां सर्वाङ्ग सुन्दराख्यायां प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, द्वितीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, तृतीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, ,, पञ्चमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, षष्टोऽध्यायः ।
,, ,, ,, सप्तमोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,, ,, ,, अष्टमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, नवमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, दशमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, एकादशोऽध्याय
,, ,, ,, द्वादशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, त्रयोदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, चतुर्दशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, पञ्चदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, षोडशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, सप्तदशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, अष्टादशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, एकोनविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, विंशतितमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, एकविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, द्वाविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, त्रयोविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, चतुर्विंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, पञ्चविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, षड्विंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, सप्तविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, अष्टविंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, एकोनत्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, त्रिंशोऽध्यायः ।
,, ,, ,, शारीरेषु प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, द्वितीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, तृतीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, पञ्चमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, निदानस्थाने प्रथमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, द्वितीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, तृतीयोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, पञ्चमोऽध्यायः ।
,, ,, ,, ,, षष्ठोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,,	,,	,,	,,	सप्तमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	अष्टमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	नवमोऽध्याय ।
,,	,,	,,	,,	दशमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	एकादशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	द्वादशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	त्रयोदशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	चतुर्दशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	पञ्चदशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	षोडशोऽध्यायः।
,,	,,	,,		उत्तरस्थानने प्रथमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	द्वितीयोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	तृतीयोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	चतुर्थोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	पञ्चमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	षष्ठोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	सप्तमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	अष्टमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	नवमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	दशमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	एकादशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	द्वादशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	त्रयोदशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	चतुर्दशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	पञ्चदशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	षोडशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	सप्तदशोऽध्याय ।
,,	,,	,,	,,	अष्टादशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	एकोनविंशतितमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	विंशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	एकविंशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	द्वाविंशतितमोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	त्रयोविंशोऽध्यायः।
,,	,,	,,	,,	चतुर्विंशोऽध्यायः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,,	,,	,,	,,	पञ्चविंशतितमोऽध्यायः
,,	,,	,,	,,	षड्विंशतितमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	सप्तविंशतिमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	अष्टाविंशतितमोऽध्यायः
,,	,,	,,	,,	एकोनत्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	त्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	एकत्रिंशोऽध्यायः
,,	,,	,,	,,	द्वात्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	त्रयस्त्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	चतुस्त्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	पञ्चत्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	षट्त्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	सप्तत्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	अष्टत्रिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	चत्वारिंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	चिकित्सिते	प्रथमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	द्वितीयोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	तृतीयोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	चतुर्थोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	पञ्चमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	षष्टोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	सप्तमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	अष्टमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	नवमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	दशमोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	एकादशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	द्वादशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	त्रयोदशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	चतुर्दशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	पञ्चदशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	षोडशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	सप्तदशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	अष्टादशोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,,	,,	,,	,,	एकोनविंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	विंशोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	एकविंशोऽध्यायः ।
,,	,,	कल्पस्थाने प्रथमोऽध्यायः ।		
,,	,,	,,	,,	द्वितीयोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	तृतीयोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	चतुर्थोऽध्यायः ।
,,	,,	,,	,,	षष्टोऽध्यायः समाप्तः

इति सम्वत् १७३३ भाद्रवदी ११ शुभमस्तु २ ।

अष्टाङ्गहृदयसंहिता

क्रमाङ्कः प्र. ८८२. विषयाङ्कः १५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः १२ । आकारः २४$\frac{3}{4}$×६$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या ८। पत्रसंख्या ४ । आदिखण्डितम् ।

अन्तवाक्यम् :

ततद्विरम्य गुरोरवलोकिताङ्गुत्तराश्रः पितु प्रतिभानयम् । सुवहुभेषजशास्त्रविलोकनात्सुचरितांतविभागसुनिश्चितः ॥ १ ॥ पूर्वोक्तमेव वदताकिमिवेहितं स्याद्वूद्वाच्छुरूष्टिजननं भवत्यपूर्वा संक्षिप्तसंशयितविस्तृत सत्प्रकीर्णं कृत्स्नार्थराशिरिति नामस एव दृष्टः ॥१७॥ हृवयमिव हृदयमेतत्सर्वायुर्वेद वाङ्मययघौ, कृत्वा यच्छुभ प्राप्तं शुभमस्त्र ततोजगतः ॥१८॥ इत्यष्टाङ्गहृदयसंहितायां, उतरस्थाने चत्वारिंशोध्यायः ॥ इति वाजीकरणं तन्त्रमष्टमः ॥ इत्यष्टांगहृदयसंहितायांमुत्तरस्थानं षष्टं ॥ शुभमस्तु ॥ रेखदैवज्ञवनः ॥

अष्टाङ्गहृदयसंहिता

क्रमाङ्कः, प्र. १६६७ ख. ४ विषयाङ्कः १६

ग्रन्थकारः वाग्भटः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७ । आकारः २२$\frac{5}{8}$×२$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या ३०० । पत्रसंख्या ६७ । मध्यखण्डिता ।

आयुर्वेदः (हि. भा)

क्रमाङ्कः च. ७५९ विषयाङ्क १७

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । उत्कीर्णं देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ४ । आकारः २(?)×१$\frac{1}{3}$ । ग्रन्थसंख्या २०० । पत्रसंख्या १२ । अपूर्णः । आदिखण्डितः । कीटकदष्टः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आयुर्वेदमहोदधिः

क्रमाङ्कः प्र. १३६५ विषयाङ्कः १८

ग्रन्थकारः– । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः १०। आकारः– १०×४३/४ । ग्रन्थसंख्या ८४०। पत्रसंख्या २८। अपूर्णः।

आदिवाक्यम्:–

ॐ नमः श्रीकामराजाय ॥
नत्वा धन्वन्तरिं देवं गणाध्यक्षं दिवौकसाम् ।
अन्नपानविधिं वक्ष्ये समस्तमुनिसंमतम् ॥

२२ पत्रस्यान्तिम वाक्यम्:–

उरगशतभिषाद्रास्वातिमूलत्रिपूर्वाभरणिषुकिलवारेभानु भौमार्कजानाम् ॥ प्रतिपदिच चतुर्थि-षष्टिकाद्वादशीषु द्रुहिणे हरिहरोक्तोरोगिणां मृत्युकालः ॥

आयुर्वेदसौख्यम्

क्रमाङ्कः च. १०८७ विषयाङ्कः १९

ग्रन्थकारः टोडरान्दनः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः २१। आकारः १३×६१/४ । ग्रन्थसंख्या ७०००। पत्रसंख्या २८७। आदिमध्यखण्डितम् समयः सम्वत १८८० साल ।

औषधनिर्माणविधिः

क्रमाङ्कः च. ९४६ विषयाङ्कः २०

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ९×४। ग्रन्थसंख्या — । पत्रसंख्या १६। अपूर्णः ।

औषधनिर्माणविधिः

क्रमाङ्कः द्वि. १९७ विषयाङ्कः २१

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः ८१/२×३३/४ । ग्रन्थसंख्या ८०। पत्रसंख्या १३। आद्यन्तरहितः ।

औषधप्रक्रिया

क्रमाङ्कः प्र. ३३९ विषयाङ्कः २२

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ९१/२×३१/४ ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या ३८। समयः ८१६। पूर्णा

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमोभगवते वासुदेवाय ।

सूर्यपुत्रमहावाहो छायाहृदयनन्दनः । शान्तिकुरु उरंङ्गानी रेवन्तायनमो नमः ।

पश्चाद्ययत्रहारेणवाजिभेषजयन्तिका । युक्त्याव्यवहरिष्यन्ति प्राकृतने हन्तचोदितः ।

अश्वस्यपदरखुरप्रटातरसः पततितदारसजरोगः । तत्रौषधः । श्वेतप्रवातक्षीरांगाएरण्डमूल हरिताल एतत्त्रयं पिष्टालेपोदेयः ।

पुष्पिकावाक्यम्:—

इति औषधः प्रक्रियासमाप्तम्

औषधप्रयोगः (कामशास्त्रीयः)

क्रमाङ्कः प्र. १६६७ ख. ५-४, विषयाङ्कः २३

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ४ । आकारः ६$\frac{1}{2}$×१$\frac{1}{2}$ ग्रन्थसख्या ४० । पत्रसख्या ५ । पूर्णप्रायः ।

आदिवाक्यम्

ॐ नमः श्रीमहाभैरवाय ॥ यथोपायं प्रवक्षामि शत्रुवारणमुत्तमः॥ शुभनक्षत्रवार नम श्री··· औषधीखि ॥ अपामार्गस्य गुल्मानि अजस्यरूधिरं (य) था ॥ तिलकं धान्यमान ··· ··· ···

औषधभागनामसङ्ग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. २५४ विषयाङ्कः २४

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः, अनियता । आकारः ६×२$\frac{1}{8}$ । ग्रन्संख्याः — । पत्रसंख्या १७ ।

औषधभागनामसङ्ग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. २५४ विषयाङ्कः २५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः, अनियता । आकारः ८$\frac{3}{7}$×३$\frac{3}{8}$ । ग्रन्थसंख्या ३० । पत्रसंख्या १६ पूर्णः ।

औषधभागसङ्ग्रहः (भाषारुपा)

क्रमाङ्कः द्वि, २५४ विषयाङ्कः २६

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः — । आकारः ८$\frac{1}{8}$×३$\frac{1}{8}$ । ग्रन्थसंख्या ४० । पत्रसंख्या १५ । पूर्णः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

औषधरसायनः (प्राचीनभाषा)

क्रमाङ्कः प्र. १४१४. विषयाङ्कः २७

ग्रन्थकारः ...... । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ६×३३
ग्रन्थसंख्या ३२० पत्रसंख्या ३७ पूर्णप्रायः।

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः॥ श्रीधन्वन्तरये नमः॥ आलुस्यहो भ्रमहो अशंमलुहो ज डोलाग लाटोकालो होइरह सवै डा ग. दुःखकडावकुरन् मुखको वर्जफिर मुखमधुरो हो पाणि कितृषालाग तालुशुक सवं आँग छाडिआव थोकोज्वरहो मन्दाग्नि हो तातिवस्तकनमन हो निद्रा हो वाहिर वस्था मलयोको आव जिव्हा श्वादुतहो एतिमनुष्यकन् होत वायुकाचिन्हहुन् ॥ कुरिलाका जडा (रा) कोरस् गुर्जाको रस समवरावरि कैगुड हालिपिणु(नि) दिनु दिनु वातज्व(र)जा॥

औषधीविधानम् (उड्डीशडामरोक्तम्) ने. भा।

क्रमाङ्कः प्र. २६५ विषयाङ्कः २८

ग्रन्थकारः ...... । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ४।५। आकारः ७×२३
ग्रन्थसंख्या ...। पत्रसंख्या ३५। पूर्णम्

आदिवाक्य

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः। श्री ३ महाङ्कालाय नमः। श्री ३ ईश्वरोवाच। अथ उड्डीशडामर-महातन्त्रोक्ताय। उड्डीशेन समाकीर्णे योगवृन्दसमाकुले॥ प्रणम्य शिरसा देवं गौरीपृच्छति शङ्करम्॥ श्री ३ ईश्वरमहा भैरव वन उड्डीशशास्त्र पारसन आनन्दयाङ चोङा वेलस, योगभ्यासयाङ समाधिस चोङा वेलसः। श्री पार्वतीन श्री महादेवया तुतिपाल (लि) स भोकपुयाव, ईश्वरसकेङेन जिगुलि जू पराध क्षसायास्प विद्यायमाल, जिन छंता विनति यायमाल। हेलोकनाथ हेजगत्संसार घनि जियास करुणायाङ प्रसाद विस्य विज्ञाय माल। छलपा लकरुणानिधि थ्व संसारया अर्थ, धर्म,कामना साधन गायेजुयि थ घक। वशीकरण, उच्चाटन, मोहन, स्तम्भन, शान्तिक, पौष्टिक अर्थ,करण मेवता २ नानाकम दू. थ्व संसारस चक्षुहानि, मनहानि श्रुतिहानि निज्ञार(न)हानि, क्रियाहानि तिलक कर्मकार्य स्तम्भन थ्वमनिउ दिनाना कर्मदू, यन्त्रया विशेष, ध्यानविशेष, थ्वसकल्प विस्तरदय कू। आज्ञा-दयकु विज्यायमाल, थ्वगुलिवस्तु सियतुन मनुष्यन, संसारस छ मजुयुव दुर्लभजुपिवघक पार्वतीन श्री महाभैरवयाके ङोन॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अन्त्यवाक्यम्:-

थ्वगुलि प्रकारेण वाणरक्षया पूजा याय थथे यारसा वालर, वललायिव थथे मयातसा वाशरवन तायमदूधक महाभैरवया आज्ञा।

पुष्पिका वाक्यानि,

इति उड्डीशडामरतन्त्रे मारण प्रथमः पटलः।

औषधसंग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. १९३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः ।नेपाली कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः । आकारः ११×४½ । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या १३। प्रकीर्णः।

औषधीप्रयोगः (ने. भा.)

क्रमाङ्कः तृ. ४९४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः ।नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः १०½×४। ग्रन्थसंख्या २२५। पत्रसंख्या १६। पूर्णः।

आदिवाक्यम्:-

कस्यचिन्निदानस्यटीका

क्रमाङ्कः प्र. १५५९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः- ।ताडपत्राणि।नेवारी लिपिः ।पंक्तयः ५।६। आकारः १२½×१⅝। ग्रन्थसंख्या ४५०। पत्रसंख्या ३७। आदिमध्यखण्डिता।

काकचण्डेश्वरीमतम्

क्रमाङ्कः तृ. ११८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ९×३½ । ग्रन्थसंख्या ७००। पत्रसंख्या ५७। पूर्णम् ।

आदिवाक्यम:-

श्रीगणेशाय नमः । भैरवादि देवेशमहं पृच्छामिशङ्करं।
स्कद द्याश्चमहामाया भृङ्गांचैव विनायकैः॥
श्री वक्रतुण्डाय नमः। कैलासशिखरासीन उमासार्द्धं जगद्गुरु।
योगिन्यष्टकतन्त्रेच गुह्याद्गुह्यतरं परं॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुष्पिकावाक्यम्:-

इति श्रीकाकचण्डेश्वरीमतं समाप्तम् ॥ शुभमस्तु सर्वदा॥ शुभम्

काकचण्डेश्वरीमतम्

क्रमाङ्कः तृ ११८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७ । आकारः ६×२$\frac{5}{8}$ । ग्रन्थसंख्या ७०० । पत्रसंख्या ५० । पूर्णम् ।

काकचण्डेश्वरीमतम्

क्रमाङ्कः च. १३८, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६ । आकारः । १४×४ । ग्रन्थसंख्या ६०० । पत्रसंख्या २३ । आदिखण्डितम्

काम्यौषधिप्रयोगः

क्रमाङ्कः तृ. ६६३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६ । आकारः ७$\frac{3}{4}$ × १$\frac{7}{8}$ । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या २ । अपूर्णः

काशिराजनिघण्टुः (मदनपालनिघण्टुर्वा)

क्रमाङ्कः तृ. १६५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः पंक्तयः । १२ । आकारः ८$\frac{3}{4}$×५$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या··· । पत्रसंख्या १२ । समयः स १७९४ । अतीजीर्णः विकलः,

कूष्माण्डवलेहविधिः

क्रमाङ्कः द्वि. ३४१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७ । आकारः १०$\frac{1}{2}$×४ ग्रन्थसंख्या १४ । पत्रसंख्या १ । पूर्णम् ।

क्षेमकुतूहलम् (पाकशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः द्वि. ८५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः क्षेमशर्मा । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७ । ८ आकारः १० × ४$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या १३३१ । पत्रसंख्या ७१ । पूर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्:-

श्रीगणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः । श्रीसरस्वत्यै नमः ।

कपालतलनिर्मितप्रमदवारिधारालसत्षडंघ्रिकुलकाकलिकलितमञ्जुकोलाहलः । गिरीशतनयो गुरुः सकलसिद्धिवारांनिधिर्विनत्तदुरितानिवः समरभुविकरालः शोचिषाशोमितालः । दनुज-निचयकालसर्वलोकैकपालः सजयतिमतिशालच्छद्मगोपालवालः ।

पुष्पिकावाक्यानि:-

इति श्रीनरवैद्यमन्मथात्मजक्षेमशर्मविनिर्मिते क्षेमकुतुहलग्रन्थे
वंश्यप्रसंशनो नाम प्रथमोत्सवः ।

" " मवानसीपयाग्योप्रकरणप्रशंसनो नामः द्वितीयोत्सव ।
" " वैद्याहारसूपकारप्रशंसनो नाम तृतीयोत्सवः ।
" " ऋतुलक्षणचर्याप्रशंसनो नाम चतुर्थोत्सवः
" " दिनचर्याप्रशंसनो नाम पञ्चमोत्सवः ।
" " मांसप्रशंसनो नाम षष्टोत्सवः ।
" " मत्स्यमांसप्रशंसनो नाम सप्तमोत्सवः ।
" " शाकप्रशंसनो नाम अष्टमोत्सवः ।
" " पिष्टलङ्कृतप्रकारसाधनकप्रशंसनो नामनवमोत्सवः ।
" " पक्वान्नप्रशंसनो नाम दशमोत्सवः ।
" " क्षुद्रोद्यकवस्तुप्रशंसनो नामैकादशोत्सवः ।
" " गोरसमान्तादिप्रशंसनो नाम द्वादशोत्सवः ।

क्षेमकुतूहलम्

क्रमाङ्कः द्वि. ८६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारःक्षेमशर्मा । नेपालीयं कागतम् । देबनागरी लिपिः। पङ्क्तयः १०। आकारः ११ १/८ × ५ १/४ । ग्रन्थसंख्या १४००। पत्रसंख्या ५७। पूर्णम् । समयः शा. १७५१।

क्षेमकुतूहलम्

क्रमाङ्कः प्र. ३४२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः क्षेमशर्मा । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ८। आकारः १० ३/७ × ४ ३/४ । ग्रन्थसंख्या १३००। पत्रसंख्या ९२। पूर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

क्षेमकुतूहलम्

क्रमाङ्कः च. १८५५, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः क्षेमशर्मा । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ७। आकारः १०×४। ग्रन्थसंख्या ८८२। पत्रसंख्या ६३।

गरुडसंहितासारसंग्रहः

(प्राकृतभाषमयः सटीकः)

क्रमाङ्कः प्र. १६६७ क ३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्री । ताडपत्राणि । प्राचीवदेवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः १८½×८½ । ग्रन्थसंख्या ११७०। पत्रसंख्या ६४। अपूर्णः ।

आदिवाक्यम्—

ॐ नमो गरुडाय ॥ पायं पीयूषसाराहरणसरभसोजृम्भितातमावरुद्ध ब्रह्माण्डभिन्दिक कृरमर-पादिपुरा स्वाण्डसंपिण्डितम्वः । त्रैलोक्यकाण्डकलपक्षयमिद मुञ्चन्नाष्मतप्रपेत्य । प्रत्याख्यानाच्चखपं पुनरुपगमितमांगिणाचोगरुत्मा ॥ गाध्याभि द्रवुद्विवे··· वनयायसंहितासारइत्यन्वर्थत्रमक्षरि गरुड-मिहप्रोसं जकेनादरात् । तद्बर्यक्तिसमसं¯तिनरमयाम्य यंन्त्रकंचित् । व्याचक्षैक्षमतांचि···क्षणजन क्र साक्षमः सिक्षता ॥

चक्रदत्तसंग्रहः

क्रमाङ्कः च. ९०६

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चक्रदत्तः । ताडपत्राणि । मैथिली लिपिः । पङ्क्तयः ५। आकारः १२×३। ग्रन्थसंख्या···। पत्रसंख्या २९८। पूर्णः ।

चक्रदत्तसंग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. ३४६

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चक्रदत्तः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६। आकार १२½×२½ । ग्रन्थ-संख्या ४२००। पत्रसंख्या २९०। आदिमध्यान्तखण्डितः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चरकसंहिता (सूत्रस्थानम्)

क्रमाङ्कः द्वि ९१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः अग्निवेशः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः ११½×४½ ग्रन्थसंख्या ३०००। पत्रसंख्या १३३। पूर्णम् समयः– वि. सं. १८९१।

आदिवाक्यम्

ॐ श्री विघ्नछिदे नमः। अथातो दीर्घंजीवितीयमध्यायं व्याख्यास्यामः। इतिहास्माह भगवानात्रेय दीर्घंजीवितमन्विछन्भरद्वाज उपागमत् । इन्द्रमुग्रतपावुद्धाशरण्यममरेश्वरम्, व्रह्मणादि यथाप्रोक्तमायुर्वेदं प्रजापति॥ जग्राहनिखिलेदावाश्विनौपुनस्तथा। अश्विन्यां भगवानशक्रः प्रतिपेदे हि केवलम् ऋषिप्रोक्तोभरद्वाजस्तस्माच्छक्रमुपागमत् । विघ्नभूता यदा रोगाः प्रादुर्भूताःशरीरिणां तपोपसाधमनवा व्रह्मचर्यव्रतायुषाम् । तदाभूतेषु नक्रोशं पुरस्कृत्यमर्हषयः ।

अन्त्यवाक्यम्.—

श्रेयं दशमहामूले तत्सर्वं संप्रकाशितं
संग्रहश्चायमध्यायस्तन्त्रस्यास्यैकेवलः॥
यथासुमनसांसूत्रसग्रार्थेषविधियते।
संग्रहार्थैस्तथार्थानामणां संग्रहः कृतः॥

इत्यर्थे दशमहामूलीयोनामाध्यायस्त्रिशंअग्निवेशकृते तन्त्रे चरकप्रतिचरकसंहितायां सार्थत्रिसहस्र सूत्रस्थानं समाप्तम् । सम्वत् १८९१ शुभम् ।

चरकसंहिता (चिकित्सितस्थानम्)

क्रमाङ्कः प्र. १६४८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चरकः। ताडपत्राणि । प्राचीनदेवनागरी लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः २४×२¼। ग्रन्थसंख्या ५४०० पत्रसंख्या १८४। समयः– ने. सं. ३०२ आदिमध्य खण्डिता

चरकसंहिता–कल्पनाचतुष्कं वा

क्रमाङ्कः द्वि. ३६० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चरकमुनिः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ११। आकारः१३½×⅞। ग्रन्थसंख्या २३०। पत्रसंख्या २२। आदिखण्डिता ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चरकसंहिता

क्रमाङ्कः द्वि. ३६० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः-चरकमुनिः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १३$\frac{३}{८}$×५$\frac{६}{८}$। ग्रन्थसंख्या ४७०। पत्रसंख्या १५। आद्यन्तरहिता ।

चरकसंहिता

क्रमाङ्कः च. विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः-चरकमुनिः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७।८। आकारः १५$\frac{६}{८}$×५$\frac{१}{३}$ ग्रन्थसंख्या २४०। पत्रसंख्या १६। अपूर्णा ।

चरकसंहिता

क्रमाङ्कः द्वि. १८९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चरकमुनिः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः १४$\frac{१}{२}$×६$\frac{१}{८}$ ग्रन्थसंख्या ५४० । पत्रसंख्या २६ । अपूर्णा

चिकित्सा

क्रमाङ्कः ३८१ प्र. विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १२$\frac{३}{४}$×४$\frac{७}{८}$। ग्रन्थसंख्या ७८०। पत्रसंख्या २६। आद्यन्तखण्डिता ।

चिकित्सा

क्रमाङ्कः तृ। ३६३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नागार्जुनः। ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः ११$\frac{१}{२}$×२। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या १४। अपूर्णा।

चिकित्सा (ने· भा.)

क्रमाङ्कः च. विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः । पंक्तयः ४ । आकारः १२×१$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या ३००। पत्रसंख्या २४। आदिखण्डिता ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चिकित्सा (बङ्गभाषामयी)

क्रमाङ्कः तृ ३७१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । मैथिली लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः १४×२। ग्रन्थसंख्या २२००। पत्रसंख्या १८२। मध्येखण्डिता ।सम्वत् ल.सं ४०१।

चिकित्सा

क्रमाङ्कः द्वि. ३२४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः । ६½×३½।

ग्रन्थसंख्या ३६० पत्रसंख्या ३१ । अपूर्णा ।

चिकित्साकलिका

क्रमाङ्कः च. ६६४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः ६⅓×३।

ग्रन्थसंख्या ··· पत्रसंख्या ४९। पूर्णा । समय ने. सं ८४५।

आदिवाक्यम्

ॐ नमोऽधन्वन्तरये । यं वेदान्तविदोवदन्ति पुरुषावेदात्मकं योगिनः । साक्षात्भुत्वविदोजयन्ति सततं यं पञ्चविशोत्मकम् ॥ वौद्धावोधमयंसदक्षरमिदं ध्यायन्ति तेजः परम्॥ सव्रध्नःसततं करोतु विभवं वाचां परं मे शुभम् ॥ सूर्य्याश्विनधन्वन्तरिसुश्रुतादिन् भक्त्यानमस्कृत्य गुरोस्त्रपादान् । कृता चिकित्सा कलिकेतियोगैर्मालासरोजैरिव तीसतेचः । हरितसुश्रुतपराशरभोजाभट्टभृग्वग्निवेश चरकादिचिकित्सकोज्ञैः । एभिग्न (२) शेश्रगुणवद्धिरतिप्रसिद्धै धान्वन्तरीयरचनारुचिरप्रपञ्चैः। सम्यक्सुतस्यभिषजाकिलसुश्रुतादि शास्त्राबधौमतिरवोधदृढप्रसूता ।

अन्त्यवाक्यम्

एषाचिकित्साकलिका सदर्थगन्धाभिषगवर्यसुभृङ्गसेव्या।
निरुपितावृत्तशतैश्चतुर्भियोगैः योगैश्रिताब्जैरिवतीसतेन ॥
यावैर्विशालवहुसुश्रुतादिशास्त्रोदधौ योगविशेषरत्नैः।
आस्याचिरंसद्गुणकण्ठिकेवकण्ठेस्थितावैद्यमहीपतीनाम् ॥

इति वाजिकरणतन्त्र समाप्तम् । इतिचिकित्साकलिका सम्पूर्णा । सम्वत् ८४५ पौष कृष्णः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चिकित्साचिन्तामणिमाला

क्रमाङ्कः प्र. ३५६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवशर्मा। नेपालीयं कागतम्। नेवारा लिपिः। पङ्क्तयः ७। आकारः ९×३$\frac{६}{६}$। ग्रन्थसंख्या १५०। पत्रसंख्या १०। अपूर्णा।

चिकित्सामृतम्

क्रमाङ्कः तृ. ७६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः मालवेशार्जुन वमगुरुमिल्लणः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरीलिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ७$\frac{६}{८}$×३$\frac{१}{३}$। ग्रन्थसंख्या ४००० पत्रसंख्या १३३।

अन्त्यवाक्यम्:-

दोषाश्च चिह्नान्यपिनेषजानिस्वभावसिद्धानिचतत्वविद्भिः
इष्टान्यनादिप्रार्थतानितस्मात्काव्यापरत्वं मुनिवाक्यतोऽत्र ॥
यो मालवेशार्जुनवर्मणोगुरु कवीश्वरःश्रीमदनानीधानः।
समाहितं तेन महात्मनापरं यशोर्थिनाशास्त्रमिदं भिषक्प्रियम् ॥
अप्रोतवंशोवयमाधवस्य सुस्नेहसाहाज्यवसात्पवित्रे।
विकाशितं चात्मयशः प्रदीपवत्सुशास्त्रमेतत्कवि बिमिल्लणेन ॥
शास्त्रोस्मिन्ग्रन्थसंख्यायासहस्राणां चतुष्टयं द्वात्रिंशदक्षरैः श्लोकैर्विद्यते।
गणिते सति इदं चिकित्सामृतनामधेयं सुशास्त्रसारं भिषजां हिताय ॥
कृतं यतः ··· ··· मिल्लणेनपरोपकाराय सतां विभूतिः।
विगलितसकलकलंकानिर्मलहृदयास देवयाबसति ॥
जिनमुख्य······विमले साजयति सरस्वतीसुचिरम्।
तैलानलचौरेभ्योसद्वेष्टनतो य मूषकेभ्यस्तु।
यत्नेनरक्षणीयं दुःखेनवलि···यस्मात् ॥

चिकित्सामृतम्

क्रमाङ्कः तृ. ७६ विषयाङ्कः

ग्रन्यकारः मिल्लणः। मध्वदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः १२×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्यसंख्या ८००। पत्रसंख्या ५७। आद्यन्तरहितम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

चिकित्सासंग्रहः

क्रमाङ्कः च. ९४७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ९×४६/८। ग्रन्थ-संख्या ...। पत्रसंख्या ३०। पूर्णम्। समयः बि. सं. १९६७।

चिकित्सासार(ने.भा)

क्रमाङ्कः द्वि. ३५२ विषायाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ९। आकार. १०१/२×३/८। ग्रन्थ संख्या २५०० । पत्रसंख्या १२० पूर्णः ।

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमः सर्वज्ञाय। सकृद्रमेगोमयरसचन्दने रक्तचन्दनं सिद्धार्थं मुष्ठ्यंयंत्राङ्कालवने(णे)सैषवं मतः। चरसआदिनषिया रसकायषकं चोनिब विशेषशमद्वातसा गोमय यारसतेष। श्रीखण्डमद्वातसारकचन्दन तेव। एकामद्वातसायु कातेनवपञ्चलवणसछो मदातसरर्सेषौनपरिसातेव सपुयत्रनदिद्येत तत्रजीर्णगुडोमत क्षाराभावेभवेन्मुर्गामाषूरोनस एववा कस्तिगोवर संमद्वातसानैकस्तियापरि सायुनाणखलडो तेते व।

अन्त्यवाक्यम्:-

न्हा ससथंङडोश्रयायज्ञकांनष्य

सम्वत् ६७४ आश्विणि (न) शुक्लप्रतिपदषष्टम्यां(षष्ठ्यां) तिथौ चित्रनक्षत्रवैधृतियोगे वृहस्पति चासर थ्वदिनकोन्हु लिखित संपूणमिति।

चिकित्सासारः

क्रमाङ्कः द्वि. ३४८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः ७३/८×३। ग्रन्थसंख्याः ...। पत्रसंख्या १६० अपूर्णः।

चिकित्सासारः (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः द्वि. ३५३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः। ७३/८×३ ग्रन्थसंख्या ६५००। पत्रसंख्या १००। आद्यन्तरहितः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ज्यातिषवैद्यकलेखः (ने. भा.)

क्रमाङ्कः द्वि. २४९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः...। नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः ८½×३। ग्रन्थसंख्या ५४०। पत्रसंख्या ५६। पूर्णः

आदिवाक्यम्:--

ॐ नमो वागीश्वराय। नमः सूर्य्याय। व्याधितवे परिज्ञानवेदनायाश्चविग्रहम् । यतवैद्यस्यामुखं, ह्मयल २ नुयिव जोरोहोनको वयिव वोयुकत्थुडानिडो न्हेद मदयिव, हाछे कालवय मफयिव, हाछे काल-वयमफयिव, मोलन्हसस्यामुव, ह्म थुगनिव, वाहिलीकथीनजुयिवष्यतभोभोवाइव, स्याचि ववाहाकाल वयिव, ध्वभ्यनवातजोल सिय,तमचाय, घ्यात लोयथ्य,

पुष्पिकावाक्यम्:-

इति सूर्य्यादिनवग्रहद्वादशाःसमाप्तः।

ज्वरचिकित्सा

क्रमाङ्कः तृ. ६६१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः ।ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः १२⅞×२। ग्रन्थ - संख्या ४००। पत्रसंख्या १८। पूर्णा।

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमः शिवाय। प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणम्।
स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥

नानामुनीनां वचनेरिहानां समासतः साहजनियोगात्।
सापद्रव्यारिष्टनिदानलिङ्गाविनिवयाते रोगविनिश्वरोऽयम् ॥

पुष्पिकावाक्यम्:--

इति ज्वरचिकित्सा समाप्तः

ज्वरतिमिरभास्करः

क्रमाङ्कः द्वि. २६०

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः कायस्थचामुण्डः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः १३। आकारः ११¾×५⅔। ग्रन्थसंख्या १५००। पत्रसंख्या ५०। पूर्णः। समयः सं. १८०८

आदिवाक्यम्:-०

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

श्री गणेशाय नमः । स्फुरन्तिपुरसुन्दरीचरणयुग्ममाराधयन् प्रणम्य चरुजां रिपु प्रथमवैद्यमंभोद्विजं विलोक्य विविधावान्करणवीरकुम्भात्मजश्चिकित्सितमति निजां प्रथयतिहवोडाभिद्यः कारण मण्डलवितमालक्ष्यरथभेषजोद्यतम् ज्वरतिमिरभास्करा ह्यग्रन्थंतनुते सरोगिणास्त्रातुम् । सन्तियद्यपि तन्त्राणिसुविस्तीर्णान्यनेकसः तथापि वालबोधाय समुध्धृत्यलिष्टा (ख्य) ते । ज्वरघानोरोगाणां दुचिकित्स्यतमसमतथा । तस्मातद्रु पनामादि चिकित्साकर्म उच्यते । दक्षामानसंकुद्ररुद्रद्धनयनोद्भवः आसीद्दक्षाध्वरध्वसी वीरभंद्राभिद्योगणाः त्रिमौलिपिडानयनोज्वालासहनूामूर्द्धनः

पुष्पिकावाक्यानिः–

इतिकायस्थ चामुण्डाकृते ज्वरतिमिरभास्करे ज्वरप्रभेदोनाम प्रथमोऽध्यायः ।
,, नाडिकादिप्रभेदोनाम द्वितीयोऽध्यायः ।
,, औषधादिपरिक्रमोनाम तृतीयोऽध्यायः ।
,, साधारणज्वरचिकित्सानाम चतुर्थोऽध्यायः ।
,, ,, पञ्चमोऽध्यायः ।
,, द्वन्दज्वरचिकित्सानाम षष्टोऽध्यायः ।
,, राजयक्ष्मादुरक्षतचिकित्साप्रभेदोनाम सप्तमः ।
,, आगन्तुज्वरभेदोनामाष्टमोऽध्यायः ।
,, शीतदाहवादीवीषमज्वरप्रभेदोनाम दशमोऽध्यायः ।
,, सप्तधातुगतज्वरोपक्रम एकादशोऽध्यायः
,, जीर्णज्वरप्रतिकारोनाम द्वादशोऽध्यायः ।
,, चिकित्साशोषनादि प्रभेदोनाम त्रयोदशोऽध्यायः ।
,, अजीर्णादिद्वादशज्वरभेदोनाम चतुर्दशोऽध्यायः ।
,, ज्वरलक्षणनाम पञ्चदशोऽध्यायः ।
,, ज्वरोपद्रवचिकित्सानामाख्योषोडशोऽध्यायः ।

इति श्रीज्वरतिमिरभास्करग्रन्थसम्पूर्ण संवत १८०८ का आसुने (आश्विने) मासे शुक्ले पक्षे श्रुक्तिड (द्वि) तीयातियौ मङ्गलबासरे न्ह्यापुरीं शुभस्थाने श्री मर्गसौनपाठाअर्पं शुभमस्तु ।

ज्वरतिमिरभास्करः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. ३२४

ग्रन्थकारः कायस्थचामुण्डः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः पङ्क्तयः ५। आकारः $९\frac{१}{८}\times३\frac{३}{८}$ ग्रन्थसंख्या १९०० । पत्रसंख्या १५८ । समयः ने. सं. ८८६ । पूर्णः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ज्वरतिमिरभास्करः

क्रमाङ्कः प्र. ३२९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः कायस्थचामुण्डः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ५ । आकारः ९$\frac{3}{2}$×३$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या ७५० । पत्रसंख्या ७५ । अपूर्णः ।

ज्वरोत्पत्तिचिकित्सा (नेपालीभाषासहित)

क्रमाङ्कः प्र. १४१४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः ७×४$\frac{3}{4}$ । ग्रन्थसंख्या १४० । पत्रसंख्या १६ । पूर्णा । समयः शा. १६२८ ।

आदिवाक्यम्—

श्रीधन्वन्तरे नमः । आलस्यीभ्रमकंप मोहजडतासर्वाङ्गसन्धिव्यथा रोमाञ्चीमदनं विवर्णमकरं शोकस्तथा तालु च । शैथिल्यं वपुषोऽज्वरोमृदुतरोमन्दाग्निरुष्टस्पृहा निद्रास्वल्पमलोद्धुवेच्च विरसा जिह्वसमीरेंगितम् ॥

पुष्पिकावाक्यम्—

इति श्रीवेदाङ्गे ज्वरोत्पत्तिचिकित्सा समाप्ता । समयः शाके १६२८ । भाद्रपदवदिष्टिचन्द्रे ॥ लिखितवाणि विलासज्योतिर्विदेन ।

टोडरानन्दः

क्रमाङ्कः द्वि. ३२६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः राजाटोडरानन्दः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६ । आकारः १४$\frac{7}{2}$×४$\frac{5}{2}$ । ग्रन्थसंख्या २००० । पत्रसंख्या १०१ । अपूर्णः

आदिवाक्यम्:–

श्रीगणेशाय नमः ॥ शिवं प्रणम्य वागीशं धन्वन्तरिमथाश्विनौ ।
क्रियते टोडरानन्दं ग्रन्थसद्वैद्यसम्मतम् ॥
दिशन्तु केशवशङ्कराद्यादेवाः सुदेव्याव्ययसंभवाद्याः
श्रीटोडरानन्दनृपतोसुमुर्तंधमंभूमौ परिरक्षकेच
सांधाभृगुकुन्तिसुतादिभिर्या पूर्वकृतापद्धतिरद्ययेन
मूर्द्धाभिषिक्तालिक (भूषनेवाणेन) समुद्धृताश्रीवरटोडरेण

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

तन्त्रसारः (वैद्यकम्)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः तृ. ७९९

ग्रन्थकारः श्री शकुनाथः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ११$\frac{१}{२}$×३। ग्रन्थसंख्या २३५२। पत्रसंख्या ११२। अपूर्णः।

ताम्बूलगुणः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १४१४

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। ७। आकारः १०$\frac{३}{४}$×३$\frac{३}{४}$।। ग्रन्थसंख्या ७०। पत्रसंख्या ५। पूर्णः जीर्णरूपः।

ताम्बूलविधिः (भाषाटीकासहित)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कःद्वि. ९५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः अनीयता। आकारः १२×५$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्वा ९०। पत्रसंख्या ५। अपूर्णः

आदिवाक्यः

श्रीगणेशाय नमः। प्रसादभूतं देव्या यत्ताम्बूलं चास्यवासनम्
ताम्वुलं चर्वयेन्मर्त्यः पवित्रंश्राकरं परम्
शुभदं सर्ववर्णानां मुखशुद्धिकरं परम्।
ताम्वूलं दीपनं रुच्यं सर्ववातकफापहम्॥
त्याज्यं पित्तभ्रमेरक्ते नेत्रोत्कम्पे क्षयेऽपिच
पर्णाग्रं पर्णपृष्टं च चूर्णपर्णं विवर्जयेत्

द्रव्यगुणशतकम् (मांसवर्गपर्यन्तम्)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि ३४३

ग्रन्थकारः त्रिमल्लः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ८। ९। आकारः ९$\frac{३}{४}$×३$\frac{१}{४}$। ग्रन्थसंख्या १५०। पत्रसंख्या ७। अपूर्णः।

द्रव्यनामगुणकथनम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. ३४९

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तय ९। आकारः ९$\frac{३}{४}$×३$\frac{१}{४}$। ग्रन्थसंख्या १७०। पत्रसंख्या १०। अन्त्यरहितम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्ः-

श्रीगणेशाय नमः। तत्र प्रथमहरितक्या उत्पत्तिनामलक्षणगुणमाह।

दक्षप्रजापतिस्वस्थमश्विनौवाक्यलमचतु।
कुतोहरीतकीजाता तस्यास्तुकतिजातयः॥
रसाःकतिसमाख्याताःकतिचोपरमाःस्मृता।
नामानि कति चोक्तनि किंवा तासां च लक्षणम्॥
केव वर्णागुणाः केवका चकुत्र प्रयुज्यते।
केन द्रव्येण संयुक्ता काश्चरोगान्व्यपोहति॥
प्रश्नमेतं यथापृष्टं भगवन्वक्तुमर्द्धसि।
अश्विनेर्वचनं श्रुत्वा दक्षोवचनमब्रवीत्॥
पपातविन्दुमेदिन्यां शक्रस्य पिबतोःमृतम्।
ततो दिव्यासमुत्पन्ना सप्तज तिर्हरीतकी॥
हरीतक्यामयापथ्या कायस्था पूतनाऽमृता॥

द्रव्यनिर्णयनिघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र. ११३७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ११×३६/८।
ग्रन्थसंख्या…। पत्रसंख्या ५६। पूर्णः

आदिवाक्यम्ः-

ॐ नमः सर्बज्ञाय।

नमोस्तु दिव्यौषधिवर्गभाषिणे निघण्टुशास्त्रार्थ विवेकभाषिणे।
समस्तलोकप्रभवार्त्तिहारिणे शशाङ्कचूडामणये पिनाकिने॥
अत्यन्तदीप्तोग्रभस्तिमालिने चराचराणामुपकारधरिणे।
वनौषधीनां रसवीर्यदायिने नमोस्तु देवायसहस्ररस्मिणे॥
त्रैलोक्यबद्यैरपि पूजिताय संभूत्तमांगत्यविभूषणाय।
नमोस्तु नक्षत्रगणाधिपाय द्विजेन्द्रराजाय निसाकराय॥
दोषान् विहाय गुणिनैवजनेनसात्यंग्राङ्कोगुणस्त्वनरपिश्चरवेदिभिन्नः
शैलाश्चसंकटमपि प्रविदार्यवत्नं गृहन्तिकिन्नरजनाचह्मजानिरत्नम्॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अन्तवाक्यम्:-

पित्तघ्नः क्षतजामयनोरोगसमामनश्च ।
युमुदितशुभ चन्तापात्रयौनांक्षिणीशोभेवन्तनिरुपताय: ॥
औषधोनास्ववीर्यः ॥ प्रशमनरुजजांदेह्वपिडाकरालम् ।
द्विज शिशुपशुवृद्धाः कल्पताप्राप्नुवन्ति ॥
इति नामसंग्रहे द्रव्यविनिर्णयोनाम निघण्टुपरिसमाप्तमिति ॥
शुभ सम्वत् ८६९ आखा(षा) ढ वदि १४ सपूर्णमितिसमाप्तः ।

धनञ्जयकोषः (निघण्टुः)

क्रमाङ्कः प्र. ४६८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ४। आकारः ११$\frac{3}{2}$×१$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या १७०। पत्रसंख्या १७। आदिखण्डितः ।

धनञ्जयतैलात्ततैलनिर्माणविधिः

क्रमाङ्कः प्र १३९५ विषयङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीय कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयो निरङ्कः। आकारः १३$\frac{3}{8}$×$\frac{7}{8}$ ।
ग्रन्थसंख्या ७२ पत्रसंख्या ४। आद्यन्तविकलः ।

धनञ्जयनिघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र १०८९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः धनञ्जयः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पक्तयः ६। आकारः ६$\frac{1}{8}$×४$\frac{6}{8}$।
ग्रन्थसख्याः ३०० पत्रसख्याः १५ संपूर्णः

धनञ्जयनिघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र. १४९१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ९$\frac{6}{2}$×३।
ग्रन्थसंख्या १४०। पत्रसंख्या १७। मध्यखण्डितः ।

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमःसर्वज्ञाय । तं नमामि परं ज्योतिखां (षां) मानसवेचरं, उन्मुलचत्वविद्यां योद्यामुत्मिरय द्वपि । म्हुतु नल्हायम जिव ॥ द्वयं द्वितीयं मुभयं, युग्मंद्वन्दंमयंःद्वत्वं । पादयो द्वुतयो

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

नाडीज्ञानम् (भाषात्मकम्)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः तृ. ४७५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ७×४$\frac{?}{?}$ ।
ग्रन्थसंख्या १९८। पत्रसंख्या १९। अपूर्णः ।

आदिवाक्यम्:-

स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः । अथ नाडिज्ञान ॥ तर्ज्यमानव्यध्यमानाप्रकुपितमनिलम् निर्ज्जलौकाहि गत्या सापित्तम्, मध्यमाथां कथयतिविदुषः काकमण्डुकजानाम् वलान्तिहंशपाण्वतगतिरितरे नाडिकानामिकायामत्युग्रं सन्निपात तिश्रृषकिल समा‍तित्तिरेकाहिगत्याः ॥

अतः परं खण्डितम् ।

नाडीपरीक्षा

क्रमाङ्कः च. ६७

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः ६×३ ।
ग्रन्थसंख्या ७०। पत्रसंख्या ५ । पूर्णा ।

आदिवाक्यम्:--

धन्वन्तरये नमः ॥ हरिं शिवं विधातारं तत्पत्निस्तु सुनान् गुरुन् ।
नमः समस्तान्प्रत्यूहशान्हये मङ्गलायच ॥
आदौ सर्वेषु रोगेषु नाडीजिव्हाचमूत्रकम् ।
परीक्षयेत्स्वयं वैद्यस्तद्विधानंनिगद्यते ॥
करे तु दक्षिणे पुसां वामहस्तेषु योषिताम् ।
प्रकोष्टे मणिबन्धाद्यःस्पर्शेत्त्रिभिरङ्गुलैः ॥
शिवशत्यात्मकत्वेन पुरुषाणां च यथोषिताम् ।
शिवां शोदक्षिणे भाणे वामभागस्तुशक्तिजः ॥

अन्त्यवाक्यम्:--

क्वचिदर्थः क्वचिन्मैत्रीक्वचिद्धर्मः क्वचिद्यशः ।
कर्मभ्यासः क्वचिदेवं चिकित्सोनास्ति निरफला ॥
इति वैद्यवल्लभे नाडीपरीक्षा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

नाडीपरीक्षा

क्रमाङ्कः तृ. ७६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः सूर्यदासात्मजः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः । आकारः ग्रन्थसंख्या··· पत्रसंख्या २३।

नाडीपरीक्षा

क्रमाङ्कः प्र. १३६५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः ६×४। ग्रन्थसंख्या ११। पत्रसंख्या २।

आदिवाक्यम्:--

श्री गणेशाय नमः। अथनाडी परीक्षा।

आदौसर्वेषु रोगेषु नाडीमूत्रकयोस्तथा।
परीक्षा कारयेद्वैद्यः पश्चाद्दोषं विनिर्दिशेत् ॥

करस्याङ्गुष्टमूलेया धमनी जीवसाक्षिणी।
तच्चेष्टया सुखदुःखं ज्ञेयं कायस्यपण्डितैः ॥

वाताद्वक्रगतिर्नाडीचपलापित्तवाहिनी।
स्थिराश्लेष्मवहाप्रोक्तामिश्रास्तद्वं न्द्वजाविदुः॥

वाताधिकेवहेत्वग्रे मध्ये वहति पित्ततः।
अन्ते श्लेष्मवती नाडी सन्निपातेत्रिलक्षणः॥

अन्तवाक्यम्:-

सद्य स्नातस्य भुक्तस्यक्षुत्तृ ड्स्नातक्षशीनः।
व्यायामश्रान्तदेहस्य सम्यङ्नाडीमवुध्यते॥

इति नाडीपरीक्षा।

नाडीजिव्हामूत्रपरीक्षा

क्रमाङ्कः च. १८७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः वैद्यवल्लभः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः ८। आकारः ६×३। ग्रन्थसंख्या७०। पत्रसंख्या ५। पूर्णम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

निघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र. ६३० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः·····। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः १०। आकारः $१०\frac{७}{८}\times३\frac{७}{८}$ ग्रन्थसंख्या १००। पत्रसंख्या ६। आद्यन्त रहितः।

निघण्टुः

क्रमाङ्कः च. ६६४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७। आकार $९\times\frac{३}{१०}३\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या ११७६। पत्रसंख्या ८४। अपूर्णः।

निघण्टुः

क्रमाङ्कः च. ७२३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः·····। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः १२। आकार $८\frac{१}{१०}\times५$। ग्रन्थसंख्या·····। पत्रसंख्या ६। प्रकीर्णः।

निघण्टुसारभजनम्

क्रमाङ्कः च. २९७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः····। मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः। आकारः ·। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या।

निदानटीका

क्रमाङ्कः प्र. १५५९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः ।ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ५।६। आकारः $१२\frac{१}{८}\times१\frac{१}{३}$। ग्रन्थसंख्या ४५०। पत्रसंख्याः ३७। आदिमध्यान्तखण्डिता।

नीलकण्ठधरवैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ११३७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नीलकण्ठः। नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः $१४\frac{१}{४}\times४\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या २२००। पत्रसंख्या ८८।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमोनागेन्द्रभूषणाय ॥

श्रीनीलकण्ठपदपङ्कजमप्रमेयं
श्रीनीलकण्ठगमतं प्रणिपत्यगेयं
श्रीनीलकण्ठभिषजा क्रियते मुदायं
श्रीनीलकण्ठधरसंज्ञकको गदोयम् ।

जननी यस्य सावित्री ततो नरहरिकृती (कीर्तिः)
धन्वन्तरिकुलोत्पन्नः श्रीधरो यस्य मातुलः ॥

योऽन्ववाये समार व्यातंत्रिपुरारिवरस्य च ।
महोपाध्यायवर्यस्य तेनाद्यस्नाननोदितः ।

सद्वैद्यवृन्दारक वन्दितायेद्विजातिवर्गागुरवोवयस्याः
क्षमन्तु ते मच्छिस्वभावयुक्तं वचोविचित्रप्रतिभानुरुपम् ।

एतैःप्रत्याभियासम्य गन्त्येते मयकापरम्
सज्जना सज्जनावल्यादुपकारायकारिणोः ॥

अतः परं खण्डितम्:-

नृसिंहनारायणतैलविधिः

क्रमाङ्कः द्वि, ३४१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ९। आकारः १०½×४। ग्रन्थसंख्या २०। पत्रसंख्या १ पूर्णम्

पाकविधिः

क्रमाङ्कः तृ, ३६४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्री दिवाकरचन्द्रः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ८। आकारः ११×३। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या १८। पूर्णम् ।

आदिवाक्यम्:-

- नमो आर्यावलोकितेश्वरायः ॥ प्रणिपत्य लोकनाथं लोकोत्तरवैराज रुकरुणम् । नानांव्याध्युपशमनं पाकविधिसंग्रहा । क्ष्योक्षद्राामधुकधान्यककाकोली काश्मरीफलव्योषैः । ग्रन्थिकविडिङ्नाभान्मीनागवलोशीरकुमुलैः ॥ शतमूलीत्रव्योत्येल चन्दनहयगन्धशिगुमितजिरैः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुष्पिकावाक्यानि

इतिगुडपाकविधिः
इत्यामलकीपाकविधिः
इतितकीपाकविधिः
इतिकुष्माण्डपाकविधिः
इतिखलपाकविधिः
इतिषाडवपाकविधिः
इतिघृतपाकविधिः
इतितैलपाकविधिः
इतिपक्वस्नेहपाकविधिः
इतिभृष्टस्नेहपाकविधिः
इतिमहास्नेहिकाविधिः
इतिस्वीरपाकविधिः
इतिमुस्थानकविधि
इतियवागुपकविधिः
इतिपूषपाकविधिः
इतिसूपरमपाकविधिः
इतिरमोणपपाकविधिः
इति कल्लोपाकविधिः

समाप्तोयं पाकविधिर्नामानकरोगप्रशतनः। कृतिरियंपण्डित श्रीदिवाकरचन्द्रस्येति

पाकविधिः

क्रमाङ्कः प्र. १६९७ खप-७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः दिवाकरचन्द्रः। ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः पङ्क्तयः ६। आकारः १२×२। ग्रन्थसंख्या १६०। पत्रसंख्या ९। आदिमध्यखण्डितः।

पाकशास्त्रम्

क्रमाङ्कः द्वि. ८५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ११$\frac{1}{8}$×३$\frac{3}{8}$। ग्रन्थसंख्या ९४०। पत्रसंख्या ४५। आदिमध्यखण्डितम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पाकावली

क्रमाङ्कः च. ९७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १७½×४।
ग्रन्थसंख्या ६००, पत्रसंख्या २१। अपूर्णः

आदिवाक्यम्

श्री गणेशाय नमः। अथपाकावली । तत्रादौ वृहत्युङ्गपाकः पुगं दाक्षणदेशजं दलोन्मान भृशंकर्तयेत्तच्छिन्नंजलयोगतेमृदुतरंसङ्क घरुशीकृतम् । तच्चूर्णयतःशेषोधिकंवसुगुणेगोशुद्धदुग्धे यचेग्दत्या जलिः ।

पाकावली

क्रमाङ्कः द्वि. ३६० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६। आकारः १३¾×५
ग्रथन्संख्या ५८०। पत्रसंख्या २७। अपूर्णा ।

पाकावली

क्रमाङ्कः तृ ३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकार ६⅚×४⅚। ग्रन्थ संख्या ५००। पत्रसंख्या ३३। मध्यखण्डिता । समयः सं. १८२९। जीर्णा।

पाकावली (ने. भा.)

क्रमाङ्कः तृ. ४५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ८⅚×३⅚। ग्रन्थ-संख्या··· । पत्रसंख्या ६।

आदिवाक्यम्.

ॐ नमः। श्रीहर्रसिहदेवन श्रीं ३ तलेजु जोङाव विज्याकवेलस लास संकष्टजुया ओ. सुपकालकि-सानिया लाहातन जा थुयका भोथुधक. श्री ३ तलेजुन आज्ञादत ॥ थ्वनलि सम्वत् ५८७ श्री ज (य) क्षमल्लया पर्जास जुतोले ब्राह्मण सुवालयास्यंतव जुलो । श्री गङ्गादेविया काय श्रीत्रिभुवण(न) मल्ल त्रैलोक्य मल्लया पर्जास श्रीधरनिधर गौडट्टप्रभितभ मैथिली समोस्त पण्डित समुच्चयेन थ्वसगये जुला धकं सुवालया लाहातन हर्रसिहदेवनभोपडोखेधकँ, ङेङतया दब, थ्वयावचन गुगुतन्त्रस जुला स

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ओ घव घाल, पुनः तन्त्रस शोकसोया ओलुयकाओ ख वचन, दव छुसन्देहमदु सत्यनं त्रिदशडामर तन्त्रस लुला श्रीजगन्नाथदेवी श्रीतलेजु ओ उति छु भिन्न मदु।

श्रीदेव्युवाच ॥ चरुपाकस्य किंपुण्यं प्राशितेनक्कणात्वया प्रासितेनफलं व्रूहि साधकस्य महात्मन। भैरव उवाच। अतिगुह्यतरं प्रश्नं यत्सुरैरपिदुर्लभम्। महासिद्धिकरं दिव्ये, चरुकद्वं तलक्षणम्,

अन्त्यवाक्यम्

अम्बे, माते महा सिद्धिदेहिमाँ परमेश्वरी, दीनो हं कृपणं नाथेत्वत्यादशरणंगतः।

इतिश्रीत्रिशडांमले (रे) महातन्त्रभैरवदेवीसंवादे पाकावलिल पटलं समाप्तम्, शुभम्

पित्तश्लेष्मनिदानम्

क्रमाङ्कः द्वि. ३४३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पङ्क्तयः ८। आकारः ७½×२¾। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या १। जीर्णम्।

पुरुषोत्तमदत्तवैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ११३७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदत्तः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः ११×४½। ग्रन्थसंख्या ८८०। पत्रसंख्या ३६। मध्ये १ पत्रखण्डितम् असमाप्तम्।

दिवाक्यम्

ॐ नमः शिवाय यस्येश्वरस्यजगतः परिपालनाय शक्तयाधृतं सहजमद्भुतमष्टरुपम् ॥ प्रत्यक्षेतः प्रभवतिप्रभवेस्तु तस्मै ॥ सर्वार्थसिद्धिफलदाय नमःशिवाय। क्रमादाधक मुग्रथतेप्रयोगानिचछाश्चि-कित्सितविधावधिकप्रकर्षं ॥ धन्वन्तरेरिवहरेर्विमनात्यजन्मा वारेन्द्रवैद्यपुरुषोत्तमदत्तनामा ॥ संक्षेपतो बदितदास्तिहिसिद्धयोगी योगाधिको यदिचिकित्सिवल्लभोरित ॥ मध्यस्तयोर्यदि समाद्रियतेस्तितत्र-श्रकानूजायिनिमाथे क्रथनावलेपः ॥ यत्सञ्चितं चिरपरिश्रमतः कथंचिदेतन्मयासकलजीवितवेदशास्त्रत् साङ्गं चिकित्सितमनेकमतं गदानां तच्छूयतां गदविनिश्चयजक्रमेण। तत्प्रक्रियाङ्गमिहसप्तदशाकारैरण्य-ष्टषष्टिभिरनेक चिकित्सिताङ्गम् ॥ पश्चात्तदङ्गं विहितन्तुरसायनादि प्रत्यङ्गभूतमपिद्वादशाधिकारैः नमोस्तुगुरवेतस्मै सहजानन्दजायिना। यस्यवागमृतंहन्ति संसारविषमोहनम् ॥ महान्धकारमग्नस्य यथादित्यःप्रकाशकः। अज्ञानतिमिरान्धस्य शिष्यस्यापिगुरुस्तथा ॥ यथासिद्धरसस्पर्शात्ताम्रं भवति काञ्चनम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुरुषोत्तमदत्तवैद्यकम्

क्रमाङ्कः द्वि ३४३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । पुरुषोत्तमदत्तः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः पङ्क्तयः १०।आकारः १५×४$\frac{5}{2}$। ग्रन्थसंख्या १६०। पत्रसंख्या ६। अपूर्णम् ।

बालचिकित्सामृतम्

क्रमाङ्कः द्वि. २५३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः । आकारः ८$\frac{1}{2}$×६। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या··· । जीर्णरुपम्

भावप्रकाशः

क्रमाङ्कः च. १०२२, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः भावभिक्षुः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६। आकारः १४×७। ग्रन्थसंख्या १५०००। पत्रसंख्या ६४०। मध्यखण्डितः समयः ने. सं. ६५७,

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः। गजमुखमगरप्रवरं, सिद्धिकरं विध्नहर्तारं। गुरुमवगमनयनप्रदंमिष्टकरीमिष्ट देवतां वन्दे । आयुर्वेदागमनंक्रमेण येनाभवद्भूमौ ॥ प्रथमं लिखामि तमहंनानातन्त्राणि संदृश्य । आयुर्वेदिस्यलक्षणमाह । आयुर्हिता हिव व्याधिर्नि दा शमनंतथा ॥ विद्यतेयत्रविद्वद्भिः स आयुर्वेदरुच्यते । आयुर्वेदस्पनिरुक्तिमाह ।

पुष्पिकावाक्यानि

इतिश्रीमिश्रलथकनतनय श्रीमन्मिश्रभावविरचिते भावप्रकाशेसृष्टिप्रकरणं प्रथमम् ।
,, ,, ,, गर्भप्रकरणं द्वितीयम् ।
,, ,, , बालप्रकरणं तृतीयम् ।
,, ,, ,, दिनचर्यात्तु छर्याप्रकरणं चतुर्थम् ।
,, ,, ,, षष्टप्रकाशेषप्रकरणं पञ्चमः पूर्वखण्डः
,, ,, ,, ज्वरादिव्याधिनिदानचिकित्सा प्रकरणं समाप्तम्
,, ,, ,, रसायनाधिकार समाप्तम्

संवत् ६५७ श्रावणशुदि ७ ससिद्धयानादिन जुरो शुभम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भाषावैद्यकं (पञ्जिकासहितम्)

क्रमाङ्कः द्वि. ३५० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारीलिपिः । पंक्तयः ७। आकारः १३ × ३ ३/४। ग्रन्थसंख्या ८५०। पत्रसंख्या ६६।

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ नम धन्वन्तराय ॥

कालस्याष्टमूरेजाः घर्मनी जवसाक्षिणी ।

सच्चतयां सुखं दुःज्ञेयं का,ज(य)स्यपण्डितैः ॥

६० पत्रस्यान्तिमवाक्यम् :-

मंशरवङ मंग्रजिहफोस्त मंशमरचुमं शयिमुणमंशसूठि मंशीपपीलीमं शवरषुनीशाबिगङ गुरीमोल-मंशभारु याहिपुलिश्वते भाग चूर्णयाङकंगुवहनकेसूंथ क्षाचोविन ॥ काशपाश्वेंकया ॥ हिछियमतर ॥ ॐ इसूला महादेवस्तेदक्रियाचामक वैसव ॐ स्थस्यस्यस्यस्यफाले फल बाल ॥

भाषावैद्यकम् (ने. भा. मयम्)

क्रमाङ्कः द्वि. ३५२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः ७ १/२×२ १/२। ग्रन्थसंख्या १०००। पत्रसंख्या । आद्यन्तरहितम् ।

भाषावैद्यकम्

क्रमाङ्कः विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः पंक्तयः । १२। आकारः १० १/२ × ५ १/२। ग्रन्थसंख्या ९६०। पत्रसंख्या ४२। मध्येऽन्तयेच खण्डितम् ।

आदिवाक्यम्:-

श्री गणेशाय नमः ॥ अथवैदांगलिख्यते ॥ अथचिन्ताष्टकः ॥ चित्तोभागः १ सुठोरुागः १ म··· १···यवानुभागः १ सिधासौचलभाग १ त्रिफलाभाग १ जवाखारभाग १ फुरा।हग···मासा १ वटुला इतिभाग १ कुट भाग १ विजयां भाग १ इति वीषदपिसनु वस्त्र गचि···विरासा पदप्रमाण ताता पानीसित खानु अन्न पचै भूषलागै वेहिपुष्टकरै ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भाषावैद्यकम् (गो. भा.)

क्रमाङ्कः प्र. ११४६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः $9\frac{5}{7}\times4_{2}$ ग्रन्थसंख्या १८०। पत्रसंख्या १२। अपूर्णम् ।

आदिवाक्यम्:-

श्री गणेशाय नमः । रसमुक्ता यदानारी व्याधिनारी प्रजापतेः ।
वन्ध्ये वा गच्छते रोगि रोगिपृच्छति वैद्यकम् ॥

१२ पत्रस्यान्तिमवाक्यम:-

वज्रपिरो जवानु अफिम लवांग जाइफल मरीच षोडश समगरी पिसनु विरालापद प्रमाणखानु सर्व अतिसारजा,चितो गल्याइनाइनाकोजरो पाखनवेद ज्वानु मरीच पिपला सिधो समभागगरी पिसनु वस्त्र गलित गर्नु विराला पद प्रमाण खानु सर्वअतिसार जा भोकलाग अन्नरुच ।

भाषावैद्यकम्

क्रमाङ्कः द्वि. २३८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः $8\frac{3}{7}\times3$। ग्रन्थसंख्या १०००। पत्रसंख्या ६०। अपूर्णः ।

आदिवाक्यम्:-

ॐ नमः श्रीगुरवे। अच्युतानन्दगोविन्दनामोच्चारणभेषजम् ।
नश्यन्ति सकलारोगा सत्यंस त्यंवदाम्यहम् ॥

आदित्यद्वो (द्वौ) पदिविष्णुदण्डपाणि महेश्वरः ।
पञ्चयेनस्मरेन्नित्यंव्याधितस्य विनश्यति ॥

अन्तिमवाक्यम्:-

श्रीखण्ड कपुर कुशव हातापो वोलवतिकने भोनस्वानहनछघुति सिघलतोनाम रचतोना विकनापुरश्वते भागनाचकन खुते दिना पतयाभि चासुक छिया भिङमे वतावता कछियां भिङ ॥

भाषावैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ८२१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तय ५। आकारः $9\frac{3}{4}\times2$ ग्रन्थसंख्या ३२। पत्रसंख्या १-४३। मध्यखण्डितम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्:-

श्रीगुरु (र) वे नमः । बाधितत्वं परिज्ञानं वेधनां पञ्चविग्रहम् ।

एतत्वंद्रव···धत्वं नेवेद्यप्रमुदायु··· ।।

अन्तिमवाक्यम्:-

रंडा व वुक्तेने प्रतिमस वातपित्तस लेष्यदना फससाभगोराशन वहितार्थ ओटवधिबिषिसवंस्वो ष्यायसमाप्तः ॥ लिखितिम् तेजभारोस्वार्थ नमवतियया दृष्ट्वा तथालिखितम् लषिकोनास्तिवोषकं स्वभ. मस्तुससर्वदा शुभः ॥

भाषावैद्यङ्गम्

क्रमाङ्कः द्वि. २४२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः । आकारः ५$\frac{६}{८}$×२$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या···

भेषजनाममाला

क्रमाङ्कः प्र. १६९० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १२×३$\frac{६}{८}$। ग्रन्थसंख्या ११००। पत्रसंख्या ७४। पूर्णा । समयः ने. सं. ८३३,

आदिवाक्यम्

नमः सर्वज्ञाय । नमोस्तु दिव्योषधिवर्गभाषिणे । निघण्टुशास्त्रार्थविवेकभाषिणे । समस्तलोक–प्रभवार्त्तिहारिणे। शशक्तिचूडामन (ण) ये पिनाकिने। अत्यन्तदीप्तामुगभस्तिमालिने, चलाचलान मुपकारधारिणे । वनेधिधीनां रसवीर्यदायिनां नमोस्तुदेवाय सहस्ररश्मिने ॥ त्रैलोक्यवन्द्यं रविपूजिताय, संभूतमांगसवितुषणाय । नमोस्तुनक्षत्रगणाधिपाय वियेन्द्रराजाय निशाङ्कराय । दोषं विहाय गुणिनैवजनेन सत्य, प्राह्यास्तुरराप्रशमवेदिभिन्नः ।

अन्त्यवाक्यम्

प्रमावितस्वभावित्तः पातुयोराक्षातिसो, भावभुनिरुपतायदोषधीनांस्ववीर्यतेहः प्रशमतुरुजजालदेह यीन्नाकाल । द्विजनिण्डद्दाकल्पनाप्राप्नुपन्तः ।

इतिनामसंग्रहे द्रव्यगुणविधिनृतयोनामनिघण्टुपरिसमाप्तः सम्वत् ८ ३ मार्ग शिलवदि १० सम्पूर्ण दिने वज्राचार्य श्री जगतानन्दनलेखयत् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भेषजनाममाला

क्रमाङ्कः द्वि. २२६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः ११$\frac{३}{४}$×१$\frac{३}{८}$। ग्रन्थसंख्याः ८००। पत्रसंख्या ५५। अपूर्णा।

भेषजनाममाला

क्रमाङ्कः द्वि. ३४१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः १२$\frac{३}{८}$×१$\frac{७}{८}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या २०। पूर्णः समयः ने. स. ६६७ अतिजीर्णा।

भेषजनाममाला

क्रमाङ्कः द्वि. ३४१, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः १२$\frac{३}{८}$×१$\frac{३}{८}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ६६। अपूर्णा। समयः ने. सं. ५४३ । जीर्णा।

भेषजनाममाला

क्रमाङ्कः तृ. ५४९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः महेन्द्रः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १०। आकारः १०×४$\frac{५}{८}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ३१, मध्यखण्डिता।

भेषजनाममाला (ने, भा. स)

क्रमाङ्कः प्र. ७७२, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः १२$\frac{३}{४}$ × २। ग्रन्थसंख्या १०८८। पत्रसंख्या ६८। अपूर्णा।

भीमसेनविनोदः

क्रमाङ्कः च. ९४६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १३। आकारः १८$\frac{१}{२}$×६$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या ११००। पत्रसंख्याः २८। अपूर्णः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः। ॐनमो भगवते भास्कराय। गणाधीशं भास्करं प्रणम्योत्तरतन्त्रकम्।भीमसेन-विनोदेस्मिन् वक्ष्यतेतिपरिस्फुट॥ तत्रादौ बालकरोगाः त्रिविधोकथितोबालः क्षीरान्नोभयवर्तिनः ।। स्वास्थानाभ्यांमधुण्टाभ्यां दुष्टाभ्यां रोगसम्भवः। ।धत्र्यास्तुगुरुभिर्भो ज्यैर्विषमैदैरिस्तथा। दोषाः कदाचित्कुप्यन्ति ततस्तन्यंप्रदूष्यति॥

भोजनविधिः

क्रमाङ्कः च. ६२३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः ६$\frac{1}{2}$×४। ग्रन्थ-संख्या ६००। पत्रसंख्याः ५१। अपूर्णः।

मदनपालनिघण्टुः (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः प्र. ११२४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः। मदनपालः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः $\frac{1}{2}$×३। ग्रन्थसंख्या १७००। पत्रसंख्या १२८। आदिमध्यखण्डितम्।

मदनविनोदनिघण्टुः

क्रमाङ्कः द्वि ३५६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः मदनपालः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः १५$\frac{3}{4}$×३$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या १२००। पत्रसंख्या ५८। खण्डितः। जीर्णरुपः

मदनविनोदनिघण्टुः

क्रमाङ्कः तृ. १६५, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः मदनपालः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १२। आकारः ८$\frac{1}{2}$×५$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या··· पत्रसंख्या १२। मध्यखण्डितः समयः सं १७६४,

मदनविनोदनिघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र. १६६७ ख५-१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः मदनपालः। ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः १२$\frac{1}{2}$×२$\frac{1}{2}$। ग्रन्थ-संख्या। त्रपसंख्या ६। प्रकीर्णरूपः। समयः ने. सं. ६७६।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

मदनविनोदनिघण्टुः (ने. भा.)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १४९६

ग्रन्थकारः मदनपालः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः १०$\frac{७}{८}$×४$\frac{७}{८}$। ग्रन्थसंख्या ७००। पत्रसंख्या ७९। अपूर्णः।

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः ।वीजं श्रुतीनां सुवनं मुनीनां जीवं जडानां महदारिकानां। आग्नेयवस्त्रं भवपातकानां किञ्चित्महस्यामलमाश्रयामि ॥ १॥ लुब्धाकपोलमधुवारिमधुव्रतालिः कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहिताङ्गी ॥ माणिक्यमुक्तिमिव राजते यस्य मौलौ ।वघ्नानीव परिधुनोतु सविघ्नराजः ॥ २ ॥ यो ध्व। न्तसन्ततिविशारपयोधिमध्याग्निष्कासयत्यसरणं भुवनं निमज्य दत्वाजगत्त्रयहितः स्वकराबलम्बवाञ्छासवोदिनकरः सफलीकरोतु ॥ ३ ॥ मिथ्याशनादि कृतदोषचद्रिकोपनघंवुयद्भितउपद्रवनक्रमेभिः ॥ रोगाम्बुधौ भवजनस्य निमज्जतायपोत प्रयच्छतु शुभानिस काशिराजः ॥ ४ ॥

मदनपालनिघण्टुः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ९७

ग्रन्थकारः मदनपालः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः पंक्तयः ६। आकारः १७×४। ग्रन्थसंख्या १५००। पत्रसंख्या ४५। अपूर्णः

मधुकोशव्याख्या

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च, ७२५

ग्रन्थकारः विजयरक्षकः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः ९$\frac{१}{२}$×४$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या १४००। पत्रसंख्या १०३। पूर्णा । समयः सं. १७६५,

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः श्रीगणेशाय नमः ॥ शशिरुचिरहराद्धे व्यक्तसक्ताद्धे वहौ विशनुवनवनाभपद्मनाभश्रियंवः त्रिद्दशसरिदशीतद्योतजावारिमध्यभ्रमिभवसितनाभौ वारिजंयस्यरेजे ॥ १ ॥ भट्टारजेज्जटगदाधरबाप्यचन्द्र श्रीचक्रपाणिवकुलेश्वरसेनभोजैः । ईशानकार्तिकसुधोरसुधीरवैद्य मैत्रेयमाधवकरैर्लिखितं विचिन्त्य ॥ २ ॥ तन्त्रान्तरााण्यपिविलोक्यममैषयत्नः सद्भिर्विधेयइहबोधविधौसमाधिः मत्स्यरसर्वविदुरैर्विहिते कृनामग्रन्थेऽस्तिबोधविरहःपुचिरंतनेऽपि ॥ ३ ॥ ममग्रन्थतश्च्यो व्याख्याकुसुमरसके शमावत्स्यऽभ्रमरेणैवमय । यं व्याख्यामधुकोश आरब्धः

पुष्पिकावाक्यम्

इति श्रीवैद्यपतिमहामहोपाध्याय श्रीविजयरक्षकृतौ व्याख्यामधुकोशे ज्वरनिदानम्,

संवत् १७६५ माघ:

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

माधवनिदानम्

क्रमाङ्कः प्र. ११५१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवकरः। ताडपत्रागि। मैथिली लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः १४३/२×२। ग्रन्थ-संख्या १७००। पत्रसंख्या ६३। पूर्णम्। समयः ल. स. ४८६,।

आदिवाक्यम्

ॐ धन्वन्तये नमः॥ प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिकारणम्। स्वर्गापवर्गयोद्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम्। नानामुनीनां वचनैरिदानीं समासतः सद्भिषजांनि योगात्। सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गो निवध्यते रोगविनिश्चयोऽयम्॥ २॥ नानातन्त्रविहितानां भिषजामल्पमेधसाम्। सुखं विज्ञातुमातङ्क मयमेवभ-विष्यति॥ ३॥ निदानं पूर्वरुपाणि रुपाण्युपशयस्तथा॥ संप्राप्तिश्चेति विज्ञानं रोगाणां पञ्चधास्मृतम्॥ ४॥ निनितहेत्वायतन प्रत्ययथोत्थानकारणैः। निदानमाहु पर्यायैः प्रागू पयेनलक्षते॥ ५॥

अन्तिमवाक्यम्

विद्रधिर्व्रणशोथश्च द्वौवणौ भग्ननाडिके। भगन्दरोपदं शौचशुकदोषस्त्वगामयः–शीतपित्तमुदर्दश्चको ठश्चैवाम्लपित्तकम्। विसर्पश्चसविस्फोटाः सरोमान्त्योमसूरिकाः। क्षुद्रास्यकर्णनासाक्षिशिरःस्त्री-बालकामया। विषश्चेत्ययमुद्देशोरोगेनिश्चयसंग्रहे। सुभावितं यत्क्वचिदस्ति किञ्चित्तत्सर्वमेकीकृत मत्रयत्नात्॥ विनिश्चयेसर्वरुजां नराणाम् श्रीमाधवेनेन्द्रकरात्मजेन। यत्कृत सुकृतं किञ्चित्कृत्वैन-रुग्विनिश्चयः। ग्रन्थजन्भुत्रस्तेन विन ··सन्तति। इतिसर्वायुर्वेदविद्याविशारदाचार्य महामहोपाध्याय श्रीमन्माधवकरावरचितायां माधवकरः सम्पूर्णतामगमत्। रन्ध्रवेदोब्धिगुणितेयतेमक्ष्मणभूपतेः रमानन्दानिलेनामरविन्दगु···लसं ४४६ श्रावणशुदित्रयोदश्याशनौविहारीग्रामे श्रारमानन्देन लेखितापि।

माधवनिदानम्

क्रमाङ्कः प्र. ११४६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवकरः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः १०×३। ग्रन्थसंख्या १८००। पत्रसंख्या ८५। मध्यखण्डितम्।

माधवनिदानम्

क्रमाङ्कः ब्रि. ३३६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवकरः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः ९३/४×३२/५। ग्रन्थसंख्या १८००। पत्रसंख्या ९५। आदिरहितम्।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

माधवनिदानम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. ३५२,

ग्रन्थकारः माधवकरः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ९.१०। आकारः १०×३। ग्रन्थसंख्या ८००। पत्रसंख्या ५४। अपूर्णम् । जीर्णतरम्

माधवनिदानम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः तृ. १५०

ग्रन्थकारः माधवकरः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ६×$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या ९०। पत्रसंख्या ६। आद्यन्तखण्डितम् ।

माधवनिदानम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ८६६

ग्रन्थकारः माधवकरः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १८। आकारः ६×४। ग्रन्थसंख्या २३००। पत्रसंख्या १२७। पूर्णम् समयः वि. सं, १९४५।

माधवनिदानम् सटीकम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. ३५१

ग्रन्थकारः माधवकरः टीकाकारः । प्रमोदः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८।९। आकारः १०$\frac{१}{२}$×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या ४०००। पत्रसंख्या १६४। मध्यखण्डितम्

माधवनिदानव्याख्या

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र.४ ४५

टीकाकारः रुचिदत्तः । नेपालीयं कागतम् । मैथिली लिपिः । पंक्तयः १२। आकारः १०$\frac{१}{२}$×३$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या १२००। पत्रसंख्या ४९। अपूर्णा ।

माधवनिदानव्याख्या

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. ४४५

टीकाकारः श्रीकण्ठदत्तः । नेपालीयं कागतम् । मैथिली लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १०। आकारः १०$\frac{१}{२}$×३$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या २३००। पत्रसंख्या ६६। मेहप्रकरणावधिसमाप्यन्ता।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

माधवनिदानव्याख्या

क्रमाङ्कः द्वि. ३२५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १०$\frac{१}{८}$×३$\frac{३}{८}$। ग्रन्थसंख्या ११००। पत्रसंख्या ४६। आद्यन्तरहिता। जीर्णा।

माधवनिदानव्याख्या

क्रमाङ्कः द्वि. ३५१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८।६। आकारः १२$\frac{१}{२}$×४$\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या १२५०। पत्रसंख्या १००। मध्यखण्डिता।

माधवनिदानव्याख्या

क्रमाङ्कः तृ ३३७, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १४$\frac{१}{२}$×५। ग्रन्थसंख्या ६०००। पत्रसंख्या २०८। पूर्णा।

माधवनिदानम् (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः तृ. ५५३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवकरः । मध्यदेशीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७ आकारः ११$\frac{१}{६}$×४। ग्रन्थसंख्या १४७०। पत्रसंख्या १०६। आदिरहितम् प्रकीर्णरुपम् ।

माधवनिदानम् (ने. भा.)

क्रमाङ्कः च. १०६६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । माधवः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः ११×४$\frac{१}{३}$। ग्रन्थसंख्या ४८६७। पत्रसंख्या २३६। पूर्णा।

योगतरङ्गिणी

क्रमाङ्कः द्वि. २५३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः त्रिमल्लभट्टः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः । आकारः ८$\frac{१}{३}$×६। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या । पूर्णा । अतिजीर्णा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

योगरत्नसंग्रहः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १११३

ग्रन्थकारः पुरुषोत्तमदत्तः। ताडपत्राणि। मैथिली लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः १३३/४×२। ग्रन्थसंख्या ३६००। पत्रसंख्या २४०। पूर्णः। समयः स. ८१०।

आदिवाक्यम्

ॐ नमस्त्रिशक्त्यै। लब्वन्नं दीपनं स्निग्धं वाताचलमनं वभ्भणं यद्भवेत्सर्वं तद्भिन्नं सव···।

पुष्पिकावाक्यम्

इति श्रीमद्वंद्य श्रीपुरुषोत्तमरत्तविरचितो योगरत्नसंग्रहः समाप्तः।

रसवसुखगचन्द्रै रङ्किते श्रीशकाब्दे, तपसि विमलपक्षे भूमिजे पूर्णिमायां, व्यलिखविहसमस्तं पुस्तमेतत्प्रयत्नान्निखिलगुणदकर्म्वं विष्णु ··प्रदष्टः।। ॐ॥ नमः। श्रीरस्तुशुभमस्तु ''श्रीश्रीसुमति जयजितामित्रमल्ल देवसत थ्व पुस्तक दयका व्यगिराम परमान पवेलस ? संवत् ८१० कार्तिक शुदि ६॥ एतावल्लिखितमस्ति।

योगरत्नसमुच्चयः (ने. भा)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १०९२

ग्रन्थकारः ।नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः १०×३३/४। ग्रन्थसंख्या ५०० पत्रसंख्या ६९। सम्पूर्णः। समयः ८०७।

आदिवाक्यम्

ॐ नम गणेशाय नमः। नमोबुद्धाय। कुरभ्यां गुरुमुरेया धर्मनिजीसाषिनि तचेषुया सुखंदुःखं ज्ञेयं कास्यपण्डितैः। नातधस्तेमरुकोयो जलौकासर्पजोगति।।

अन्यवाक्यम्,

वाश्रक्षयविधिः। मवाणदोचा शवोडो रसवोडो रासवोडो, देवरस वोडो, श्मशानसवोडो रषसमायवोडो चाङाताकरे, जीर्णवंग्व थोते तोदतेमार। थोते वासरया जमदु इतिवैद्यशास्त्र समाप्तः इतिसम्यमारोच्य श्लोकोयं पञ्चत्रिशतैः सुबिचार्योद्धृतो एतादायुर्वेदमहार्णवात्। रोगान्धकार शान्त्यर्थयोगरत्नसमुच्चयः। सत्वानामुपकारशान्त्यर्थयोगरत्नसमुच्चयः सत्वानामुपकाराय वैद्य श्रीनागार्जुनसिद्धयः पञ्चकाव्यानिसंयुक्तं योगरत्नसमुच्चय समाप्तम्। कलिपुरुष, व्याकरण, कोषनिघण्टु द्रव्यगुण, माधवनिदान, आदिनिरभ्यासिज्ञरङ। वं अल्पवुद्धि साधुजनन परोपकार इङाज्ञकरः थोते यारभाषातये शेतया रेक अत्यासयादुने, थोस्त···अविप्रयासमङ्गारकसयकेदव थोंचिभासये णंतया बबहेरामतेव गृप्तग्रन्थमार।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

संवत् मुणि (नि) विन्दुवसुज्येष्टशुदि ६ महाराजाधि (रा) ज नेपालेश्वर श्रीश्रीपार्थिवेन्द्र मल्लदेवस्य विजयराज्ये इतिदानपतिशिंकोमशुदिवन्ता वाहारया श्रीवजूदेव्याचरस्यवटववज्राचार्ज वाडानन्देनलिखापि शुभमङ्गद (ल) भवन्तु सर्वदा ।

योगरत्नावली

क्रमाङ्कः प्र. ११४९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्रीकण्ठशिवपण्डितः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १०×४$\frac{5}{4}$। ग्रन्थसंख्या ३०००। पत्रसंख्या १४५। ६ परिच्छेदान्ता पूर्णा । समयः शाके. १७१७।

आदिवाक्यम्,

श्रीगणेशाय नमः । मूर्तिकापि महेश्वरस्य महती यद्गुल्फमूलादधस्तुम्बितुङ्गफलावलीवशतधा ब्रह्माण्डकोटिस्थितः यन्मान न पितामहो न च हरिर्ब्रह्माण्डमध्यस्थितो जानात्यन्यसुरेषु गणना सा सन्ततं वोवतात् ॥१॥ क्षराम्भोधिनिरन्तथनोस्थित विषज्वालाकुल मन्दर हत्वामुक्तरवाः सुरासुरगणाः पितुर्महीमूं च्छिताः येनाह्लायविवोधिताः प्रशमित कण्ठेधृत तद्विष, सव्यालोज्वलहारभासुरवपुः श्री नीलकण्ठोऽवतात्. ॥ २ ॥ नित्यानन्दाव्धाविनमनन्तमजरामरञ्जबगत्पूज्यं मणिमंन्त्रौषधितत्वयेन-कृतं तं शिवं नत्वा ॥ ३ ॥ योगरत्नावलीनाम··· श्रीकण्ठशम्भुना, क्रियते सारमादाय पक्षिराजादि तत्ततः,

अन्त्यवाक्यम्,

केचित्काव्यविधौ प्रवृद्धमतया केचिच्चतोक्तेवुधाः केचिन्नाटकलक्षणनीतिनिपुणाः केचिच्च शब्दे वुधाः ॥ स्वल्पास्तेसुमनीषिणा शिवमुखप्रोभ्भ्रीतन्त्रक्रमः । संक्षिप्यति मनोहरशुचिपदैः कुर्वन्ति ये पद्धतिः य सम्पूर्णसुधाकरप्रतिनिधिः साहित्यविद्यावधिः सौजन्याम्वुधि समस्तविषये श्रीकण्ठनामा विधिः । तेने य शिवपादपङ्कजरजा संसर्ग शुद्धात्मना विद्वत्कण्ठविभूषणापरचिता श्रीयोगरत्नावली । समाप्तिमाजगायेय योगरत्नावली सदा । योगरत्नावलिराजन्ते यस्यां भासि यथाम्वरे ।

पुष्पिकावाक्यानि

इतिपरमशवाचार्य श्रीकण्ठशिवदपण्डितविरचितायाँ योगरत्नावल्या समस्तविषनि-ग्रहोनाम प्रथमः परिच्छेदः,

" " ग्रहभूतज्वरशाकिनीविनिग्रहोनाम द्वितीयपरिच्छेदः

" " समीहितार्थसाधनयन्त्ररक्षाधिकारोनाम तृतीयः परिच्छेदः

" " कौतुकाधिकारोनाम चतुर्थ परिच्छेदः

" " समस्तरोगाग्निग्रहोनामवैद्यकाभिधः पञ्चमः परिच्छेदः

" " कल्पकरणनाम षष्ट परिच्छेदः

" " नवमोरसवन्धादिः परिच्छेदः

श्रीशाके १७१७ मासे वैशाखकृष्णपक्ष एकादश्यां तिथौ वुधवासरे कवुंदानिकटे वन्दिपुरग्रामे वसतः,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

योगशतकम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ३०,

ग्रन्थकारः ध्रुवपालः। ताडपत्राणि। मैथिली लिपिः। पंक्तयः ५। आकारः । ग्रन्थसंख्या ३५०। पत्रसंख्या २७। अपूर्णम्,

योगशतकम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ६७,

ग्रन्थकारः ध्रुवपालः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १२। आकारः १०×३½। ग्रन्थसंख्या ९६ पत्रसंख्या ६। अपूर्णम्। समयः सं, १६५७,

योगसंग्रहः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र, १४१४

ग्रन्थकारः ....। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १२। आकारः ११×४½। ग्रन्थसंख्या २५। पत्रसंख्या १७। पूर्णः। समयः सं. १७१९,

आदिवाक्यम्,

श्रीगुरुभ्यो नमः।...तन्त्रस्य गृहितधाम्नर्श्रि(कि) त्सितार्द्धर्थप्रसृतस्य दूरम्। विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्थ करिष्ये योगशतस्य वन्धः। परीक्ष्य हेत्वाभयलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सकेन। निरामदेहस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यमृतोपमानि॥२॥

अन्त्यवाक्यम्,

जातीफलार्कफरहाटलवङ्ग शुण्ठीकङ्कोलकेसरकणाहरिचन्दनानि। एतत्समानमहिफेनमचन्द्रमन्त्रसवः समं न सहते रतिविन्दुपातम्। इतिरसायने श्रीयोगसंग्रहः समाप्तः।

संवत् १७१९वर्षेशाके १५ प्रवर्तमाने चैत्रमासे कृष्णपक्षे सप्तम्यां तिथौ शनिवासरे अद्य हश्रगुरुक्षेत्रवास्तव्य उद्धीचजाताय जोनारायणात्मजेन धनजितालिखितोयं ग्रन्थः काश्याम शुभम भवतु कल्याणमस्तु।

रसकल्पः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. १०४०

ग्रन्थकारः.......। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः ६×५। ग्रन्थसंख्या ६५०। पत्रसंख्या ३३। पूर्णः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्,

श्रीगणेशाय नमः ।नमो विश्वेश्वरं शाम्वं ढुण्डिराजमहोदरम् । रसकल्पं प्रकाश्यामि सत्क्रियायोगसंयुतम् ॥ प्रथमं रसराजस्य शोधनंजारणानि च,हिंगुलाद्रसकर्षञ्च मूखीकरणमेव च । हिमवीजादिकं चैव बीजचालनजारणम् ॥ सारणं मुखवन्धानि त्रामनं रसमन्त्रकः ॥ द्रव्यवर्गयन्त्रमूषापुटखलोविधिर्मतः ॥ मतिमाङ्कुशलोवैद्य कर्म कुर्याद्विजा ॥ तत्रं प्रथमरसोत्पत्तिमाहः ॥

अन्यवाक्यम्,

अर्द्ध क्रियानां सर्वांसां वर्णा वहु इतिरितः।। वीजेपावार्द्धकं देयं जीर्णरेवं करोति सः। दशषोडशभागेन द्वात्रिंशांशेन क्रमात्॥ रसविद्धं यत्कनकं येक्षणे भुविशीतले ॥ ताप्यं कर्तव्योहीनतारणतादाहो पश्चात्करणीयं. पत्रवेधोशतवेधंसहस्रसारनेततु । सलक्षणं प्रतिसरेमा कोटीवेधीतुसारिते ॥

पुष्पिकावाक्यानि,

इति श्रीवण्डपाणिपुत्रदेवानन्दकृते रसकल्पोद्धारे रससंस्कारे हेमाद्रिकरणोनाम प्रथमोल्लासः ॥

" " " रसमारणादिरसाननोनाम द्वितीयोल्लासः ॥

" " " रसोपरसधातुवन्धनोनाम तृतीयोल्लासः ॥

रसनिर्माणविधिः

क्रमाङ्कः तृ. ११८

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः··· । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ९×३$\frac{3}{5}$। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ३६ । अपूर्णः ।

रसपद्धतिःसटीकः

क्रमाङ्कः च. ६९६

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १२$\frac{1}{2}$×५$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या··· । पत्रसंख्या ६२। अपूर्णः ।

रसमञ्जरिः

क्रमाङ्कः च. ७२३

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शालिनाथः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तय१०$\frac{1}{2}$×४। ग्रन्थसंख्या १०२४। पत्रसंख्या ३२। अपूर्णा ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः ॥ गुरवेनमः । यद्वमण्डलगलन्मदवारिवारि विन्दुपानालसाजिनिभृतालिमाला सद्गुञ्जितेन विनिहन्ति मचन्द्रनालशाङ्काङ्कवोगणयसि शिवमातनोतु ॥ इन्दीवरी भवति चरणारवृन्दे बन्देपुरन्दरपुर; सरदेवतानाम् । बन्दाहताङ्कलयतां सकिरीटकोटि श्रीशारदा भवतु साभवपार दावः ॥ २ ॥ श्रीबैद्यनाथतनयः सनयः सशीलः श्रीशालिनाथ इतिविश्रुतनामधेयः । तेनावलोक्य विधिवद्विविधानप्रबन्धान् । आरभ्यतेषु कृतिनारसमञ्जनीयम् ॥ सन्मधुव्रतवृन्दानां सततं बीतहारिणी ॥ अनेकरसपूर्णोऽयं क्रियते रसमञ्जरी ॥ हरतिसकलरोगमूर्छितोयोनराणां दिचरतिषवद खे चरत्वं जवेन। स कलसुरमुनीन्द्रै वेदितं शम्भुवीजं सनयति भवसिन्धोपरदः पारदोयम्॥ तेजोमृगाङ्क मौलेकसोहनैः तेजसांपुञ्जैः ॥ अजरामरत्वविचरणकल्पतरु रसेश्वरं वन्दे ॥

पुष्पिकावाक्यानि

इतिश्री पण्डितवैद्यनाथ पुत्रशालिनाथविरचितायां रसमञ्जर्यारसशोधनकथनं नाम प्रथमऽध्यायः

„ „ „ द्वितीयोऽध्यायः ।

रसमञ्जरी

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १०७४

ग्रन्थकारः शालिनाथः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ११$\frac{3}{4}$×२$\frac{3}{8}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या ११। आदिखण्डिता ३ अध्यायन्ता ।

रसमञ्जरी

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र २४८

ग्रन्थकारः शालिनाथः। नेपालीयं कागतम्। मैथिली लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः ९$\frac{5}{8}$×२$\frac{5}{8}$। ग्रन्थसंख्या १२०। पत्रसंख्या ६। अपूर्णा २ अध्यायान्ता ।

रसमञ्जरी

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः ७११

ग्रन्थकारः शालिनाथः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{3}{4}$×३। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या १०। अपूर्णा ।

रसमञ्जरी (भाषा)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च.

ग्रन्थकारः विश्वबन्तः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः १०। आकारः १०$\frac{3}{4}$×३। ग्रन्थसंख्या ४००। पत्रसंख्या २१। पूर्णा। समयः ना.के. १६६२,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रसरत्नप्रदीपः

क्रमाङ्कः तृ. ३४२, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः रामदेवः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ७। आकारः १०$\frac{3}{4}$ × ४$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या ६५०। पत्रसंख्या ४६। पूर्णः। समयः ने. सं. ९९६।

आदिवाक्यम्

ॐ नमः श्रीगुरुगणेशाय नमः ॐ धन्वन्तरिं नत्वा । प्रेंखोलस्फुटनीलनीरजदलाद्वं नप्रतीतिप्रदा दृष्टर्शीश्मतमालनीलिमगुग गूाहिष्ठानं तस्य वः ॥ लक्ष्याः सास्तु सुखाय चिन्तितवती याभाति नीला-म्बुद्श्याम् श्रीयमुनाप्रबाहजठरे लोलेवमीनाङ्गना ॥१॥ जयति विदितसारः सृष्ठविश्वोपकारः प्रवल गदकुठारःसेहिभिताकण्ठहारः ॥ सकलगुणसमाजः सिद्धविद्यानिकुञ्जस्त्रिपुरहरस्तनुजस्तेजसा स्फार पुञ्जः ॥२॥ अस्ति प्रशस्तिरिबभुटिसुवर्णपूर्णाकाष्टेतिनामनगरी यमुनातटान्ते ॥ यस्मानरेन्द्रतिलक हरिचन्द्रनामा टोकान्वयैकमुकुटः क्षितिपो वभूव ॥३॥ तस्यात्मजः क्षितिर्जगतिगतिप्रसिद्धः साधारणो राजविनिर्जितः शत्रुसेनः ॥ त्रिस्थानमार्गमधिगम्यजगद्विरेच भूतं स्थितं च पुरवास्यकरोत् प्रतापात् ॥ तस्यात्मजास्त्रजगदुमेविदिताजयन्ति ज्यायायं समितिलक्षणसिंहनामा॥ शत्रून्विजित्य कृतवान् ारपुका मिनीनां वर्षाविलोचनयुगे हृदये निदाघम् ॥५॥ श्रीमानपरः सहजपाल इति क्षितीन्द्रश्चन्द्रत्रयंसुकविचन कैरवाणं । स्त्रीणां हृदयपङ्कजकर्णिकायां तुल्यानुराग इवभातिगुणैः सदायः॥६॥ यत्कीर्तिकान्तिविमले उचसां विलासो हारावलीवलुटनिस्तुतिपाठकानाम् ॥ कण्डेविकत्त्वघनिमां दमनोनरेंद्रोलक्ष्मीविलासनि लयोवलिद्वदान्वः ॥७। वंशेथ विश्वबिदिते नृपरत्नपालः। प्रादुर्बभूव करुणालयेऽस्मिन् ॥ यस्मादभूत-सुतनयोविनयाम्बुराशिः श्रीरामराज इति रम्यतयाश्रिया च प्र॥ साधारणक्षितिपतेः सुनियोगयागात सप्राप्य सेवकपदं पशुरामराजः ॥ नानामयान्धतम सप्रशमाय धन्वो रम्याकरोति कुतुकाद्रसरत्नदीपम् ॥९॥ दृष्टवेमं रससागरं शिवकृतं श्रीकाकचण्डेश्वरी तन्त्रं सूरतमयोदधि रससुधां भोसिभवानीमतम्। व्यार्बि सम्मृतिसूत्रमीशहृदय स्वच्छन्दशक्तचागमं श्रीदामोदरवासुदेवभगवरगोविन्दनागार्जुनात्॥१०॥ आदाय सारं गुरुसंप्रदायात् सप्रत्यय सानुभवसुगम्यम् । यदुच्यते किञ्चिदिह प्रसिद्ध ज्ञातव्यमाद्यैस्तदिदं सुखाय ॥११॥ जयतिविलासोवच सामादिगन्धार्थसंभवोयद्वत् ॥ जतनिधिजातामुक्ताहारः कान्ता गलेलोलः ॥१२॥

अन्त्यवाक्यम्

कफकेतुरसः वातेन नाडीस्फुरणं भुजङ्ग लीलेव दोलेवजलायुकेव । भवेत्पृथिव्याकुलितेन्द्रियस्य संभोगखिन्नस्यतथारिरंशोः॥ पित्तेनमण्डूक मयूरलावगतिः प्रतीयं कुरुतेयनाडी। वातस्यशल्याभिहतस्य जन्तोर्वेगावटोवाकुलितंस्य भूयः॥ गतिविवक्तो धमनागजेन्द्रमरालवाले च कफोल्वणेन ॥ तृप्तस्य दृप्तस्य चनेदुरस्य निद्राकुलस्यातिमुखेरतस्य ॥ एतैर्द्विदोषायसमस्तविप्रैर्विमिश्रितैर्भिषजावधार्या ॥ नडोययाकालमपित्रयाणां प्रकोपशान्त्यादिभिरेवभूयः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुष्पिकावाक्यानि,

इति श्रीटाकान्वयमण्डलन श्रीरम्यदेव श्रीरामराजविरचिते रसरत्नप्रदीपे रसोपरसधातूपधातु-सत्त्वपातनमणिमारणशोधनो प्रथमोऽधिकार: ॥ १ ॥

" " क्षयादिव्याधिपर्यन्तानां चिकित्सानिरुपणोनामद्वितीयोऽध्याय: ॥२॥

" " वातरक्तुद्रोगान्तानां चिकित्सानिरुपणोनाम तृतीयोऽधिकार: ॥३॥

" " ज्वरादिकुष्ठान्तानां चिकित्सानिरुपणोनाम चतुर्थोऽधिकार: ॥४॥

" " सुतरामदेवविरचितरसरत्नप्रदीप: सम्पूर्णम्

श्री ३ धन्वन्तरी प्रसन्नोऽस्तु । रुपनवनिधिसाक अधिकभाद्रशुक्ल पूर्णिमा । शुभम्

रसरत्नप्रदीप:

क्रमाङ्क: च. १८७ विषयाङ्क:

ग्रन्थकार: रामदेव: । मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपि: । पंक्तय: ११। आकार: ६½×४⅛।
ग्रन्थसंख्या ६२५। पत्रसंख्या २१। पूर्ण:,

रसरत्नाकर:

क्रमाङ्क: द्वि. ३३२, विषयाङ्क:

ग्रन्थकार: नित्यनाथसिद्धि: । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपि: । पंक्तय: ८। आकार: १२×४½
ग्रन्थसंख्या १६००। पत्रसंख्या ६०। अपूर्ण: ।

आदिवाक्यम्

ॐ श्री आद्यशङ्कराय नम: । श्रीगणेशाय नम: । स्वर्गापवर्गविस्तारो सामरस्योदरे ॥ भवरोगहरो वन्दे चण्डिकाचन्द्रशेखरे । रसोपरसलोहानां तैलमूलविषेसह ॥ सुसाध्यप्रभ्ययो पेतं कल्पान्ते रसशोधनै: । वैद्यानां यशस्वार्थाय व्याधितानां हितायचा वादीमांकौतुकार्थाय,वृद्धानां देहसिद्धयेत्। मन्त्राणां मन्त्रसिद्धार्थविविधाश्चर्यकारकह । जन्तोहन्तिजरा मृत्यु: मूर्च्छितोव्याथिघातकम् ॥ हते प्रगतिवद्धा कोन्यसूत: क्रियापरम् । रसायनमर्हर्षिणा भैषज्य मवमस्तुते । यावत्सूतन्नवद्धेन मृतमनुजत्मूर्च्छितं वेङ्कवेयात्नोवत्रं मारितं स्यात्नचगगनवहाँनोपसूताश्चसूद्ध स्वर्णाद्यं सर्वलोहं विषमनमृतं तैलपक्केन यात तावद्वैद्य। क्कसिद्ध: भवति वसुभ्रजा मण्डले लब्धयोगै: ॥

रसरत्नाकर:

क्रमाङ्क: प्र ४३३ विषयाङ्क:

ग्रन्थकार: नित्यनाथसिद्ध:। नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपि: । पंक्तय: ११। आकार: १२⅞×३⅜
ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या २५। आद्यन्त: खण्डित:

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रसराजलक्ष्मी

क्रमाङ्कः प्र. २४८, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नेपालीयं कागतम । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः ११ × ४$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या २३। सम्पूर्णा

आदिवाक्यम्

श्रीसिध्यै नमः । अथ रसराजलक्ष्मीश्वरमते संक्षेपतः सूतादिकर्मोच्यते । मर्दनमूर्च्छनस्वे…दियातनानि ग्रन्थेषु साधारणानि, अत्रविशेषतोरसस्य स्थिरत्वसंपादनार्थ कर्मोच्यते ॥ मर्दनैर्मच्छं…माघ्यते …णमानायस्टव्यं वुनिरोघे वीर्यवान्भवेत् । लब्धवीर्यः स्वयं सूतश्चपलोनीव जायते ॥

पुष्पिकावाक्यम्

इति श्रीरसराजलक्ष्मीश्वरविरचिते रसशोधनादि चिकित्सारसायणं सम्पूर्णम्,

रसवर्णः

क्रमाङ्कः प्र. २४८, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्रीनाथः । मध्यदेशीयं कागतम् । मैथिली लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १० × ३$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या १२५०। पत्रसंख्या ३५। १२ उपदेशान्तः पूर्णः । समयः ल. स. १०४।

रससारः

क्रमाङ्कः तृ. २७४, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः गोविन्दः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपि. । पंक्तयः ७। आकारः १०$\frac{3}{4}$ × २$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या १००। पत्रसंख्या ५५। पूर्णः ।

आदिवाक्यम्

ॐ नमस्त्रिपुरायै । हेरम्बञ्च नमस्कृत्य विश्वरुपंत्रिलोचनम् । ब्रह्माविष्णुस्तथाशुक्र शब्दरुपा सरस्वती ॥ स्वरसंख्यागणाः सर्वेऽनिलसूर्य चन्द्रमा ॥ पृथिव्यां पञ्चत त्वानि सूरात् महिषमर्दिनी ॥ सप्तार्धपीठदेव्याश्च चतुः षष्टिस्तुयोगिनी॥ नमस्कृत्यमयासर्व दर्शनाद्द गुरुवन्दितम् ॥ यामलं ब्रह्मरुद्रस्य विष्णोर्जा (या) मलमेवच ।। उमया यामलज्ञान पञ्चमं वुधयामलम् । आदिचूडामने (णे) सारं, स्वयं मीनेन्द्रभाषितम् ॥ तत्रदृष्टं मयाज्ञानं ग्रन्थभेदमनेकधा ।। सारात्सारतरं सारं क्षीरे सर्पिर्जं (य) था स्थितम् ॥ समुद्रस्य यथारत्नपुष्पमध्येजथा (यथा) मधुः ॥ पाषाणानिसृताः सर्वे हिरण्यादि यथाक्रमम् ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

पुष्पिकावाक्यानि

इति श्रीगोविन्द आचायविरचिते रसरुपवास्तुत्याधिकारे प्रथमः पटलः

,, ,, ,, द्रव्यसंज्ञाधिकारे द्वितीयः पटलः

,, ,, ,, अनुमतिकाधिकारे तृतीयः पटलः

,, ,, ,, अष्टचत्वारिंशत्संस्कारोनाम चर्थतुः पटलः

,, ,, ,, रसशोधन संस्कारोनाम पंचमः पटलः।

,, ,, ,, रसोपरसलोहसिद्धिसत्वपातनविधिः षष्टः पटलः

,, ,, ,, सत्वादिशरीरकरणो नामः सप्तमः पटलः

,, ,, ,, द्रुतिपाततैललवन (ण) वसापित्तरकगणस्ववर्गक्षारलव कारोनाम अष्टमः पटलः।

,, ,, ,, रसकर्मनवमः पटलः

,, ,, ,, रससारे तत्क्षणद्रवे मेलापकाधिकारे दशमः पटलः

,, ,, ,, बीजारणधिकारे एकादशः पटलः

,, ,, ,, रससारमहाजारणावेधाविपर्यन्तो द्वादशः पटलः

,, ,, ,, रससारे शतादिक्रमवेधनोनाम त्रयोदशः पटलः

,, ,, ,, रससारे द्वन्द्वमारपिष्टीस्तम्यनिगडवन्धनसङ्कुलिका योगद्रुतिकर्माधिकारोनाम चतुर्दशः पटलः

,, ,, ,, रससारे रसोपरसलोहानां कर्माधिकारः पञ्चदशः पटलः

,, ,, ,, रससारे रत्नप्रयोगाधिकारः षोडशः पटलः

,, ,, ,, अनेककल्कभेदाधिकारोनामः सप्तदशः पटलः

,, ,, ,, मणिमूखाकर्मदलाकारेऽष्टादशः पटलः

,, ,, ,, श्रीअनेकगुटिकाप्रयोग उनविंशतितमः पटलः

,, ,, ,, क्रौञ्चयोगपक्षिकर्मदिव्यौषध्याधिकारोनाम विंशतितमः पटलः

,, ,, ,, सर्वव्याधिहरोनाम एकविंशतितम पटलः।

,, ,, ,, धातुमारणप्रयोगाधिकारद्वाविंशतितमः पटलः

,, ,, ,, महारससेवाधिकारोनाम त्रयविंशतितमः पटलः

इति परमाचार्यः श्रीगोविन्दविरचित श्रीरससारः समाप्तः ॥ शुभमस्तु सर्वदा।

सरसारः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. २४८

ग्रन्थकारः परमाचार्यकोविन्दः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ८$\frac{1}{2}$ × ३$\frac{1}{3}$। ग्रन्थसंख्या ८८०। पत्रसंख्या ५५। आदिखण्डितः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रसस्वच्छन्दः

क्रमाङ्कः प्र २४८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः १० । आकारः ११×४३/४ । ग्रन्थसंख्या २०० । पत्रसंख्या १० । ६ पटलान्तः पूर्णः ।

रसहृदयः

क्रमाङ्कः तृ ११७, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः गोविन्दभगवत्पादः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७ । आकारः ९×३२/१ । ग्रन्थसंख्या ५०० । पत्रसंख्या ४१ । एकविंशपटलान्तः पूर्णः ।

आदिवाक्यम्:—

श्री गणेशाय नमः । श्रीगुरुभ्यो नमः । जयति पदन्यगदकुलमखिलमदं यस्यतु यदन्यम् । हृदये स च गलित्वा ज्ञात्वारसरुपिणीकरणा॥ पीताम्बरो थवलिजीर्ण, रक्षयवहलरागगरुडचरः । सजयति हरिहरयोर्यस्माद्विदलितभवदैन्यदुःखभरः । मूर्छित्वात् हरतिरुजंवन्धनमनुभूयमुक्तिदो भवति ॥ अमरी करोति च मृतकोन्यकरुणाकरसुतात् । सुरगुरुगोद्विजहिंसा पापकलाभिभवं किलासाध्यम् ।

अन्तिमवाक्यम्:—

क्रामति तनौहि सूतो जनपतिः पुत्राश्चदेवताभावान् ॥ स्त्रीषु च निरवधिकामो, भवति वलीपलित निर्मुक्तः । वृद्धिर्वलप्रवाहः सहायुषोवर्द्धते रसायनेन, प्राप्तस्यतुदिव्यत्वं दिव्योद्विगुणां प्रवर्तत्ते ॥ एवरससंसिद्धो दुःखजरावर्जितो गुणवान ॥ खेगमनेन च नित्यं सञ्चरति सकलभुवनेषु । दाता भुवनत्रितये, श्रेष्टोरोहे ब्रह्मयोनेरिव । विष्णुरिव पालनार्थं संहर्ता रुद्र इव सकलम् ।

पुष्पिकावाक्यानि:—

इतिश्रीगोविन्दभगवत्पाद विरचिते रसहृदये प्रथमः पटलः

,, ,, ,, ,, द्वितीयः पटलः

,, ,, ,, ,, तृतीयः पटलः

,, ,, ,, ,, चारणाधिकारश्चतुर्थपटलः

,, ,, ,, ,, गर्भधृतिर्नामपञ्चमः पटलः

,, ,, ,, ,, वीजादिवाह्यघृतिजारणायुक्तषष्टः पटलः

,, ,, ,, ,, जारणाधिकारो नाम सप्तमः पटलः

,, ,, ,, ,, रसरञ्जनन्नामाऽष्टमःपटलः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

,,	,,	,,	,,	रसोपरसलोहशोधनंनाम नवमः पटलः
,,	,,	,,	,,	रसोपरससत्वपातनं नाम दशमः पटलः
,,	,,	,,	,,	बीजनिर्वहनाधिकारो नाम एकादशः पटलः
,,	,,	,,	,,	द्वन्द्वाधिकारोनाम द्वादशः पटलः
,,	,,	,,	,,	सङ्करबीजाधिकारस्त्रयोदशः पटलः
,,	,,	,,	,,	सङ्करबीजजीर्णाधिकारश्चतुर्दशः पटकः
,,	,,	,,	,,	बाह्यधृत्याधिकारः पञ्चदशः पटलः
,,	,,	,,	,,	सारणाधिकारः षोडशः पटलः
,,	,,	,,	,,	,, सप्तदशः पटलः
,,	,,	,,	,,	,, अष्टादश पटलः
,,	,,	,,	,,	पिष्टिस्ताम्रादिविधि एकोनविंशतितमः पटलः
,,	,,	,,	,,	हेपदलाधिकारोविंशः पटलः
,,	,,	,,	,,	जीर्णरसक्रियाधिकार एकविंशतितमः पटलः

श्रीघनजिह्वनदसमो, रमोरमणीय गुणोरसिकवृतः ॥ नारायण सेदकतो रसहृबयमिद रसेन समग्रहीत् ॥

रसायनानुपानविधिः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १६४३,

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तय. ७। आकारः १२ × ३$\frac{3}{?}$। ग्रन्थ-सङ्ख्या ४०। पत्रसंख्या १३। अपूर्णः

रसायनरसेश्वराधनविधिः

(वैष्णवीकल्पान्तर्गतः)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र ३७

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ६×३$\frac{१}{२}$। ग्रन्थ-संख्या ११२। पत्रसंख्या ८। मध्यखण्डितः।

रसायनरसेश्वराधनविधिः

(वैष्णवीकल्पान्तर्गतः)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र, २४८

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{१}{२}$ × ३$\frac{१}{२}$। ग्रन्थ-सङ्ख्या ११२। पत्रसंख्या ७। अपूर्णः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

रसार्णवरससंहिता

क्रमाङ्कः प्र. ७०२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी देवनागरी च लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १३×३३। ग्रन्थसंख्या ३००। पत्रसंख्या ६। आद्यन्त खण्डिता ।

रसेन्द्रचिन्तामणिः

क्रमाङ्कः च. ६३० विषयाङ्कः

ग्रन्थकार । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः । आकारः ।
ग्रन्थसंख्या···पत्रसंख्या १६। अपूर्णः ।

रुग्विनिश्चयः

(माधवनिदानं वा)

क्रमाङ्कः तृ. ६८६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः १२$\frac{१}{८}$×१$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या १८००। पत्रसंख्या ७१। मध्यखण्डितम् ।

रुग्विनिश्चयः

क्रमाङ्कः च. ७३३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवकरः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः १०×४$\frac{५}{६}$। ग्रन्थसंख्या १३००। पत्रसंख्या ९३। पूर्णः,

आदिवाक्यम्,

श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रणम्य जगदुत्पत्तिस्थितिसंहारकारणम् ॥ स्वर्गापवर्गयोर्द्वारं त्रैलोक्यशरणं शिवम् ॥ नानामुनीनाँ वचनैरिदानिं समासतः सद्भिषजां नीयोगात् ॥ सोपद्रवारिष्टनिदानलिङ्गो -विबध्यते रोगविनिश्चयोऽयम् ॥ नानातन्त्र विहीनानाँ भिजामल्पमेधसाम् ॥ सुखं विज्ञातुमातङ्कमयमेव भविष्यति ॥ निदानं पूर्वरुपाणि रुपाण्युपशमस्तथा ॥ सम्प्राप्तिश्चेतिविज्ञानं रोगाणां पञ्चधास्मृतम् ॥ निमित्तहेत्वायुतनं प्रत्ययोस्थानकारणैः ॥ निदानमाहुः पर्यायैः प्राग्रुपं येन लक्ष्यते॥ उसित्सुरामयोदोष विशेषेणानधिष्टितः ॥ लिङ्गमव्यक्तमल्पत्वाद्द व्याधीनां तद्यथायथम् ॥ तदेबव्यक्ततां रुपमित्यभिधीयते संस्थानं व्यञ्जनं लिङ्गं लक्षणं चिन्हमाकृतिः ॥

अन्त्यवाक्यम्:-

विसर्पश्च सविस्फोटः सरोमान्तीमसूरिका ॥ क्षुद्रास्यकर्णनासाक्षिशिरस्त्रीवालकामपाः ॥ विषञ्चे त्पयमुद्देशो रुग्विनिश्चयसंगृहे । सुभावितं यत्रतदस्तिकिञ्चित् तत्सर्वमेकीकृतमत्रयत्नात् ॥ विनिश्चये

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

-सर्वरुजां नराणां श्रीमाधवेनेन्द्रकरात्मजेन । यत्कृतं सुकृतं किञ्चित् कृत्वैनं रुग्विनिश्चयं । मुञ्चन्तु जन्तवस्तेनानिलयमातङ्क सन्ततिम् ॥ श्रीरस्तु ॥ इतिश्रीमाधवकरविरचित रुग्विनिश्चयः सगूहः संपूर्णः ॥

पूर्णः सदाविष्णुपदावलम्बी नित्योदितस्वाश्रितकृष्णस्य पक्षः । अशेषलोकप्रियंकृन्निरङ्कः सोऽयंकृती श्रीजगदीश चन्द्रः । श्रीमानसदानन्द यशोदयान्वितः श्रीसाधुवृन्दावनकौतुकीयः । जीयात् सुभद्रा चपलश्चलक्ष्मीर्गुणाभिरामो जगदाशदेवः । जगद्दीशव्दिजाधीशगौरीगोरीशकिङ्करः ॥ किङ्करोकृष्ण-दासेऽस्मिन् कृपातवविजृम्भताम् ॥ संवत् १८४८ मिति माघ वदी २ वार बुधवारः ।

लघुचिकित्साचिन्तामणिः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. २५०

ग्रन्थकारः माधवः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ४। आकारः ८३/४×३३/४।

ग्रन्थसंख्या २५००। पत्रसंख्या १२०। पूर्णः ।

आदिवाक्यम्

ॐ नमः शिवाय । नत्वा शिवं भवति नाशहेतुरूपं संसारसागरसत्वतरणाय नावम् ॥ नारायणं च जगतामधिपशुरुश्च निर्विघ्नरूपमहामुत्तममादिवक्षो ॥ यशस्तिभूरिसूधियः सकलार्थतत्वं दीपप्रकाश-जडतातिमिरालिज्वाला ॥ श्रृण्वन्तु मे समवत्तश्रुतिसारभूतमुच्चैरवोधगदकण्डरसायनञ्च ॥ अथातो वातज्वरादिना पृथक् पृथक् व्याख्यास्याम । रोगमादौ परिक्षेतस्ततोऽन्तरमौषधः । ततः कर्माभिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्वसमाचरेत् ॥

अन्त्यवाक्यम्,

व्यङ्गानां लेपनं श्रेष्टं रुधिरेण शशस्यच । व्यङ्गेमञ्जिष्टयाकुयल्लेपनं मधुसंयुतं ॥ उत्पलमुत्पल-कुष्टप्रियं कञ्चदरमर्जाइदमुर्तनमास्यं करोत् शतपत्रसं कारं केवलान् सर्पिषा पिष्ट्वा तीक्ष्णान्शाल्मलि कण्ठकान् आलिम्प्ल हमेनेनभवेत् पद्मोपमं सुखम् ।

इति र (ल) घुचिकित्साचिन्तामणि समाप्तम् शुभम् ।

लघुचिकित्साचिन्तामणिः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. ३४२

ग्रन्थकारः माधवः। नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः ६३/४×३१/४। ग्रन्थ-संख्या… पत्रसंख्या २६००। अपूर्णः

आदिवाक्यम्

ॐ नमः शिवाय । प्रणम्य शम्भु सर्वेषामीश्वरं परमव्ययम् ॥ चिकित्साचिन्तामणिभिः क्रियते-मालिका शुभा ॥ नानातत्रं समालोक्य प्रस्ताव सहितक्रमम्। गुरुणां च मतं ज्ञात्वा सर्वलोकहितेच्छया ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

अज्ञानतिमिरान्धस्य ज्ञानं दत्तं सनातनम् ॥ साक्षाच्छिवमयं सत्यं तस्मै श्रीगुरवेनमः॥ नानातन्त्र विहिनानां वैद्यानां वर्तनाय च ॥ चिकित्साचिन्तामणिका कृता माधवशर्मणा॥ धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्य मूलयुत्तमम् । रोगास्तस्यापहर्तारः श्रयसोजीवितस्य च ॥ प्रादूर्भूतं मनुष्याणामन्तरायं महाबलम् ॥ कस्मात्तेषां शमोपाय इत्युक्तोध्यानमास्थितः ॥ अस्मिन्नर्थेनिरूप्येयमत्रेति प्रथमं वच ॥ भारद्वाजोऽब्रवी-त्तस्मात्सखिभिः सनियोजितः । स शक्रसदनं गत्वा सुरर्षिगणमध्यगः ॥ ददर्शं वलहन्तारं दीप्यमानमिवानलम् ॥ तस्मै प्रोवाचभगवानायुर्वेदं शतक्रतुः ।

लघुचिकित्साचिन्तामणिः

क्रमाङ्कः द्वि. ३३९

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८॥ आकारः ९ ३/८×३ १/२। ग्रन्थसंख्या १९५०। पत्रसंख्या ५८। आदिरहितः।

लघुचिकित्साचिन्तामणिः

क्रमाङ्कः तृ. ५५१

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः माधवः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः ९ १/२×३ १/३। ग्रन्थ-संख्या ५०००। पत्रसंख्या २१८। आदिमध्यखण्डितः।

लघुचिकित्साचिन्तामणिसटीका

क्रमाङ्कः तृ ७९९

विषयाङ्क

ग्रन्थकारः माधवः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १२ × ३ ५/८ः १/२ ग्रन्थसंख्या १५१२। पत्रसंख्या ६३। आदिमध्यन्तखण्डितः।

लघुचिकित्साचिन्तामणिः

क्रमाङ्कः च. २९२

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारःमाधवः । ताडपत्राणि । मैथिली लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः १४ ३/४ × २। ग्रन्थसंख्या २३५६। पत्रसंख्या १३०। पूर्णप्रायः।

लघुपत्रिका

क्रमाङ्कः तृ. ७१८,

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नारायणशर्मा । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः १८ १/२×४ ७/८ ग्रन्थसंख्या २७५०। पत्रसंख्या १२६। पूर्णा ।

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्

ॐ नमो सर्वज्ञाय । प्रणम्य शङ्करं देवं श्रीनारायणगेर्मजा ॥ योगरत्नादिकं नाम्ना क्रियते संक्षेप-पत्रिका ॥ चिकित्सार्थसमासेन सिद्धौषधिसमन्वितः ॥ मुनिप्रोक्तानि शास्त्राणि नराणां हितकारिणां॥ यथासारमयालोक्य घृततैलादिचूर्णकम् ॥ गुडगुग्गुलयो आदौ ग्रन्थे सारात् विलोक्य यान् । प्रसिद्धानि समासेन लिखितं पत्रिकादिकम् । शास्त्रबहुविधप्रकाराणां संग्रह जायते कार्यकारणाहिकं ॥ अपरं विस्तारभयान्न लिखितमस्ति ॥ रोसिद्धार्थकाद्वर्तनमाहः ॥

अन्त्यवाक्यम्,

तारिकर विपरिघनिङ्गरिकरकर्पूररससरपुष्प एषां प्रत्येकपल२वर्ष २ महाक्षयथालाभवेचनात् कर्पूरचूर्णयुक्तितोदयम्, जीतप्रक्षपार्थसाकरमधु. अनयोः प्रत्येकं पलः इक्षुदण्डेरनिस्त्वचोमर्दनीय ॥ ततोष्टोदसवामासकान् पिवेत् तक्रेजवासहभुञ्जीत मांसरसेन वाप्रक्षिप्या पिवेत् ॥ एभिगाधूमाद्यं घृतम अपरं बृहदश्वगन्धाघृतं महासुगन्धितैलं उभयोवाजीकरणाधिकारे अन्यत्रदष्टव्य व्यवहर्त्तव्यः ॥ इति संक्षेपविलघुपत्रिका वाजीकरणाधिकारः ।

पुष्पिकावाक्यानि.

इति श्रीनारायणविरचितायां संक्षेपविधिपत्रिका जलाधिकारः

,, ,, ,, ज्वरातिसारचिकित्सा

,, ,, ,, काशचिकित्सा

,, ,, ,, स्वरभेदचिकित्सा,

,, ,, ,, अपस्मारचिकित्सा,

,, ,, ,, वाताधिकारः

,, ,, ,, आमवाताधिकारः

,, ,, ,, आमवाताधिकारः

,, ,, ,, गुल्माधिकारः

,, ,, ,, मुत्राघातचिकित्सा

,, ,, ,, प्रमेलाधिकारः

,, ,, ,, अम्लपित्ताधिकारः

,, ,, ,, कर्णरोगाधिकारः

,, ,, ,, नासारोगाधिकारः

,, ,, ,, चक्षुरोगाधिकारः

,, ,, ,, शिरोरोगाधिकारः

,, ,, ,, प्रदररोगाधिकारः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

" " " सूतिकारोगाधिकारः
" " " बालरोगाधिकारः
" " " रसायनाधिकारः
" " " वाजीकरणाधिकारः

इति श्रीलघुपत्रिकाज्वलादि वाजीकरणान्तपुस्तकं समाप्तम् ।

विश्वनाथप्रकाशः

क्रमाङ्कः प्र. ८४५,

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः विश्वनाथः । ताडपत्राणि । मैथिली लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः १४$\frac{4}{5}$×२$\frac{1}{5}$। ग्रन्थसंख्या ८०००। पत्रसंख्या ४४४। मध्यान्तखण्डितः

आदिवाक्यम्

क्वाथः कृतः पुष्करमातु-लुङ्ग पलाशपूतीकसटीसुराव्हय, सनागराजाजित्रचाजवानां संस्कार-उष्णीलवलश्चपेयः इत्यादि ।

अन्त्यवाक्यम्

स्वेदश्च० रोमकूपेभ्यो यस्य रक्तं प्रर्तते ।
पुरुषस्य विषार्त्तस्य सद्यो जह्यात्सु स जीवितम् ।।

इति विश्वनाथप्रकाशे निदानरसकर्मविपाकाव्हये अरिष्टकालज्ञानादिनिरुपणाध्यायः ।।

पुष्पिकावाक्यानि

इति० तरोग्रह (?) हृद्रोगचिकित्साधिकारः समाप्तः
" ० मूत्रकृच्छ्रचिकित्साधिकारः समाप्तः
" " मूत्राघातचिकित्साधिकारः समाप्तः
" " अश्मरीचिकित्साधिकारः समाप्तः
" " शोथचिकित्साधिकारः समाप्तः
" " अन्त्रवृध्यधिकारः समाप्तः
" " गण्ढापचीगलगण्डमालाग्रण्ड्यार्वुद चिकित्साधिकारः समाप्तः
" " वालरोगचिकित्साधिकारः समाप्तः
" " रसायनाधिकारः समाप्तः
हृदरोगचिकित्साधिकारः समाप्तः इत्यादि ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वङ्गसेनः

क्रमाङ्कः च. ७६८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः वैद्यविप्राचार्यः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः १४×६। ग्रन्थसंख्या १४०१८ पत्रसंख्या ५३९। पूर्णः । समयः वि. सं. १९००।

आदिवाक्यम्

श्री गणेशाय नमः॥ॐनमो वैद्यनाथाय नमः।नत्वा शिवं प्रथमतःप्रणिपत्यचण्डीं वाग्देवतां तदनुपदं गुरुञ्च। संगृह्यते किमपियत्सुजनास्तदत्र चेतोविधातुमुचितं मदनुग्रहेण॥१॥हेदुर्जनाः परगुणेषु भवादृशानां द्वेषः क्रिमेषसहजो गुणितापहारी। यच्चापिदैन्यफलभूरिफलातदानीं माहग्विधस्य मिथुनस्य विमोचनाय॥२॥काञ्जिकावासनिर्यात श्रीगदाधरसुनुना । कृयते वङ्गसेनेन चिकित्सा सारसग्रहं ॥३॥ हृदिति ष्ठति यस्यैषश्चिकित्सा तत्वसंग्रहः ॥ सनिदानचिकित्सायां नदरिद्रात्यसौभिषक् ॥४॥ धर्मार्थकामनोक्षाणामारोग्यं मूलमुत्तमम् ॥ रोगास्तस्यापहर्तारः श्रेयसोवितस्य च ॥५॥

अन्त्यवाक्यम्

अन्नपानेन शाम्येति तस्य मृत्युरुपस्थितः। प्रवाहिका शिरशूलं कोष्टस्तनचदारुणम् । पिपासावलहानिश्च तस्य मृत्युरुपस्थितः निवर्तते महाव्याधिः सहसा यस्तु देहिनःनचाहारवलं यस्य दृश्यते सविनश्यति ॥ नासाभङ्गंगतायस्य सप्तरात्रं सजीवति चिकित्स्यमानसम्यक् च विकारो येतिवर्द्धते। प्रक्षीण वलमांसस्य लक्षणं तद्गतायुषः ॥ देवद्विजगुरुसुहृत्वैद्यावायष्टिवैश्यवा उत्पत्तेद्वेतासिनिमज्जति यस्यवा दृष्टिमण्डलं। भिग्लविक्षतीनिरुपान्यालोक्यंस इतित्यष्टाध्याय,यनयाचिरपरिश्रमतः कथञ्चित् सर्वद्धिता जगति कान्तलताप्ररोहः। सोयं भवेऽत्र यदि गोभिरलं खलानां छिन्नोयुतेननसकौतुकमाक्षितस्ताम्।

इति श्रीवैद्यगदाधरसुतवैद्यविप्राचार्यविरचितायां वङ्गसेनग्रन्थः समाप्तोऽयम् शुभम्।

संवत् १९०० सालमितिपौषशुदि १३ रोज ४ संपूर्णलिखितं भगतपन्तनगरे हरिक्षेत्रे धैर्यनारायणवतासे।

वङ्गसेनः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ९२१

ग्रन्थकारः वैद्यविप्राचार्यः । नेपालीयं कागतम। देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १६। आकारः ११×६। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या २३४। पूर्णः। समयः शा. के. १७१९।

वङ्गसेनः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च. ७२३,

ग्रन्थकारः वैद्यविप्राचार्यः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः१०। आकारः११½×४½ ग्रन्थसंख्या ४००। पत्रसंख्या १९३। आदिखण्डितः।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वैद्यकम् (ने. भा,)

क्रमाङ्कः प्र. ४०९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः १२। आकारः ९$\frac{१}{८}$×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या ३००। पत्रसंख्या १५। मध्यखण्डितम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ४०६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः १०×३$\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या ५००। पत्रसंख्या ३२। आदिमध्यखण्डितम् ।

वैद्यकम् (ने. भा.)

क्रमाङ्कः प्र. ४०९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः १०×३$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या ५०। पत्रसंख्या ५। प्रकीर्णम् ,

वैद्यकम् (ने. भा स)

क्रमाङ्कः प्र. १०९३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{१}{४}$×३$\frac{१}{४}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या १३। पूर्णप्रायम् ।

आरम्भवाक्यम्,

समूलफलपत्राभ्यामिन्द्राशनशतं पलम् । सधुद्योदूषले स्थित्वा जलद्रोणद्वये पचेत्। क्वथित पादावसिष्टं वस्त्रपूतं च गालयेत् । क्षीरप्रस्तं समायाय खण्डस्याद्ध शतंन्यसेत्। शतावरीरसस्याष्टौपिपल्याः कुलवन्तथा ।। सर्वमेतत्सामालोड्य घृतपस्तेन पाचयेत् । औषधानां ततो मानं दापयेत् पलिकं भिषक्।। त्रिकटुत्रिफला चव्यमेलात्वव्यत्रकेशरम् । चित्रकं पिण्यलीमूलं धान्यकं जातिमेथिकां। कुष्टाब्दरेणुका द्याषा मार्गितालीशकेशरम् ।।

वैद्यकम् (ने. भा. स)

क्रमाङ्कः प्र. ११३९,

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पक्तयः ७। आकारः १४×३$\frac{७}{८}$। विषयाङ्कः ग्रन्थसंख्या ४५०। पत्रसंख्या ३२। अपूर्णे खण्डितञ्च ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भाषावैद्यकम् (संस्कृतश्लोकसहितम्)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. २३८,

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ८$\frac{३}{४}$ × ३। ग्रन्थसंख्या १०००। पत्रसंख्या ९०। अपूर्णम् ।

वैद्यकम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः द्वि. ३४३

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः ७$\frac{१}{२}$ × २$\frac{३}{४}$। ग्रन्थ-संख्या १००। पत्रसंख्या ५। आदिमध्यान्तखण्डितम् ।

वैद्यकम् (गो. भा.स)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. ११८१

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः, । पंक्तयः ७। आकारः ६×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्थ-संख्या ८००। पत्रसंख्या ४१। अपूर्णं मध्ये खण्डितम्

वद्यकम् (गो. भा)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १४१४

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १$\frac{१}{२}$×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या १००। पत्रसंख्या ५। आदिखण्डितम् ।

वैद्यकम् (हि. भा)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १३९५,

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १०×४$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या २४०। पत्रसंख्या १२। अपूर्णम् ।

वैद्यकम्

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. ६१९

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । 'उत्कीर्णदेवनागरी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः १७×१$\frac{७}{८}$

ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या २५। प्रकीर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. १०७९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १३ × १$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ३०। आद्यन्तखण्डितम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ११३७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १४$\frac{1}{2}$×५$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या ४२५। पत्रसंख्या १४। आदिमध्यान्तखण्डितम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः द्वि. ३४२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपि. । पंक्तयः ६। आकारः ६$\frac{3}{8}$×३$\frac{5}{8}$। ग्रन्थसंख्या ४८०। पत्रसंख्या २४ । प्रकीर्णम् ,

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः तृ. ६७, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ७$\frac{5}{8}$×३। ग्रन्थसंख्या ८०। पत्रसंख्या १३। सन्निपातलक्षणान्तम् पूर्णम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः तृ. ६७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ७$\frac{5}{8}$ × ३। ग्रन्थसंख्या ८०। पत्रसंख्या ५। सन्निपातलक्षणान्तम् पूर्णम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः च. २१३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः । आकारः । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ६। प्रकीर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः च. २१३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः… । आकारः । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ?०। प्रकीर्णम् ।

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः । च. ६९७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १२। आकारः १०। ग्रन्थ-संख्या …। पत्रसंख्या। १२। अपूर्णम् ,

वैद्यकम्

क्रमाङ्कः च. ७३४, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः चक्रदत्तः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः १०$\frac{3}{4}$×$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या १३। एकाधिकारमात्रम् ।

वैद्यकसंग्रहः

क्रमाङ्कः प्र. १०९५, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ९$\frac{1}{2}$×४$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या १९००। पत्रसंख्या। १०३। सम्पूर्णः। समयः ने. सं. ८९।

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः शिवाय॥ ध्यात्वा शिवं परमतत्वविचारवैद्यं चण्डीमभिष्टफलदाशरणं गणेशं। धन्वन्तरी-मुनिवरम्मूनिसुश्रुतादीनात्रेयमुग्रतपसा प्रणम्य । यस्तुरोगविशेषज्ञः सर्वभैषज्यकोविदः । देशकाल विशेषज्ञस्तस्यसिद्धिर्नसंशयः । अरुचौ मातुलु (लि) ङ्गस्य केशरंसाध्यसैन्धवम् ॥ धात्रीद्राक्षाशिता नाम्बाकलकमास्येन धा (र) येत् परिसेकान्प्रदेहाश्च स्नेहान्संशोधनानिच ॥ दिवास्वप्नव्यवायश्च व्यायामशिशिरजलम् ॥ कौघप्रवातभोज्यानि वर्जयेत्तरुणज्वरः ॥

अन्तिमवाक्यम्

कर्पूरे खर्चूर्णितान् वपुषान् भृष्टातिलान् जिक्षितात् गोव्योऽयं क्षितिमण्डले मलथिमा पाखण्ड-नामगुहः ॥ आधिव्याधिहरं क्षयं क्षयकरं कुष्टापहं तृफलणं, स्त्रीतोख(ष) करं सुखं द्युतिकरं शुक्राग्नि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वृद्धिपदं॥ शूलं श्वासवलासकासनिलयं प्रध्वंसिनं प्राणिनां । कृते ब्रह्मसुतो महेन्द्रपुरतःकामेश्वरोमोदकम्॥ कामेश्वरोमोदकः ॥ गुडूच्यपामार्गं विडिङ्गशंखिनीवचाशुण्ठीशतावरीसमा ॥ घृतेनलीढा प्रकरोति… ।

शुभमिति सम्वत् ८४६ आखा (षा) ढशुद्वि (दि) संपूर्णः शुभमस्तु ॥

वैद्यकसंग्रहः

क्रमाङ्कः द्वि. ३३५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं काग़तम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ८×३१/३। ग्रन्थ-सख्या १०००। पत्रसंख्या १०५। अपूर्णः जोर्णतरः

वैद्यकसंग्रहः

क्रमाङ्कः तृ. ७६६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तय ६। आकारः ११×३१/६। ग्रन्थ संख्या १३००। पत्रसंख्या ६०। अपूर्णः

वैद्यकसारचिकित्सा

क्रमाङ्कः तृ. २७३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः आत्रेयादिमहर्षयः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः १२१/४×२१/२। ग्रन्थसंख्या १४००। पत्रसंख्या । पूर्णा समयः ने. सं. ७३४।

अ दिवाक्यम्,

ॐ नमः सर्वज्ञाय । अथातोज्वरचिकित्साव्याख्या (ख्या) स्यामः ॥ इत्याह भगवन्नात्रेयोदयोपि महर्षयः ॥ स्वेदावरोधसन्तापःसर्वाङ्गग्रहणं तथा युगपद्यजरोगन्तु सज्वरं व्यपदिश्यते ।। श्रौश्रुते ।। देशकालमनच्चेष्टास्पर्शपूर्वोविधियथा ॥ अभिचारापिशापौच क्षयश्चापिमनीषिभिः ॥ आहाराच्चेतिनिर्दिष्टा ज्वराणामागमादश ॥ घवनीदयकायाग्निमात्मानं हृदयन्तथा ॥ वातपित्तकफैरद्धावदासमन्त्रतिष्टति ॥ तदाप्रज्वरते जन्तुविसर्गाच्च विमुच्ते ॥ पारासरे ॥

अन्तिमवाक्यम्

चन्द्रसूर्पार्णवोनाडी त्रिविधं शिवमुच्यते । चन्द्रपूर्णचन्द्रसम सूर्यमेघविवर्जितः । तद्वद्हेद्यदानाडी, रहरीवजितार्णवः॥ निरामयं तस्यदेहे नाडीज्ञानवुधैर्विवु॥ नाडीज्ञानमयाख्यात लभ्यते गुरुसेवन ज्ञायते भेदभेदानां साध्य साध्यंक्षपथ्यकम् ॥ नाडीलक्षणमितिः ।

इति आत्रेयादिमहर्षीणां विरचितायां वहुमतवैद्यसारचिकित्सासमाप्ता:

सम्वत् ७३४, फाल्गुन शुक्लपञ्चम्यांतिथौ वुधवासरे तस्मिन्दिने वहुमतचिकित्सासार लिखित सम्पूणः शुभमस्तुसर्वदा कालं भवन्तु ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वैद्यचन्द्रोदयः

क्रमाङ्कः प्र. १३९९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः त्रिमल्लः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः ७$\frac{3}{4}$×३$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या १७५। पत्रसंख्या १०। निदामपञ्चकावलोकान्तोऽपूर्णः।

आदिवाक्यम्,

श्री गणपतिर्जयति ॥ श्री मत्सिन्दूरपुरारुणतनुरतनुद्योतविद्योतिताशो दानाम्भः पोनलोभोपगतमधुकरश्रेणिमुच्चैर्दधानः ॥ वन्दा कृत्यात्रकाराभंकवितति मिवावाश्रितोवालभानुर्निविघ्नं विघ्नराजो वितरतुविपुल सर्वदा मङ्गलं नः ॥ आविर्भूताहिमाद्रेरतिनिपुणतया मेनया स्वैपयोभिः ॥ सिक्तावालारुणा···श्रीकरणदल·· तितास्मैरपुष्पा ॥ न्यचद्वक्षोजगुडद्युतिरतुलशिवस्तम्बमालम्बमाना नित्यं वाञ्छानुरु पंममफलतुफलं पार्वतीकापिवल्ली॥ नानातन्त्रानभिज्ञस्य च भिषजइहस्वल्पवुद्धेसुखेन व्याधिज्ञानार्थमुच्चैर्मुनिवचनचयं साभिसंक्षिप्यसर्वम्। अज्ञानध्वान्तधारापृथुदलनकृतेवैद्यचन्द्रोदयाख्यं, गूथंसत्कोर्तिवीजं सकलसुखकरं त्रिम्भलेनिमिमिते ।

इतिनिदानपञ्चकावलोकः॥

वैद्यमनोत्सवःकोकमञ्जरी च

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः तृ. ७९९.

ग्रन्थकारः आनन्दः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः पंक्तयः ९। आकारः १२$\frac{1}{2}$×४$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या २०४०। पत्रसंख्या ५८५। मध्यखण्डिता।

आदिवाक्यम्,

श्री गन्पसाय (गणेशाय) नमः। श्वानन्दं नदिहस्ताहनमरुज रवाहो, नकौमारवहे नृसानाग्रविसतु फनिपन् भोगसंकोचभाजिः गण्डे दिनालिमाला मूफलिनकरुभस्ताण्डवे शूलपानकेश्वीरर्ववदनविधूयाः पानुचिकारवन्ये ॥ अथवंगअमुपानविधिलिख्यते।

पुष्पिकावाक्यानि

इति श्रीपण्डित वैद्यकेसोदासपुत्र नैनसुखविरचिते वैद्यमनोत्सवे नाडीपरीक्षा वातपित्तकफनिदानसाध्य असाध्यलक्षणाकालुचक्र नाम प्रथम समुद्देशः॥

,, ,, हिक्काछार्दस्वासकासमन्दाग्निनिसूचीरोगप्रतीकारोनाम चतुर्थसमुद्देशः

,, ,, कुरडेप्रमेवमुत्रकृच्छमूत (त्र) रोघ (ग) अपस्मार कुष्टकण्डुपामादिदूविचच्चिकापुतवछीपनोरुवाशस्त्रघातरोगप्रतीकारो नाम पंचमः समुद्देशः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

"   "   वातपित्तकफगलमुषनाषिका नेत्रकर्णरोगप्रतीकारोनाम षष्टः समुद्देशः।

"   "   प्रदरपुष्यबासवन्धागर्भपातपुन्दरकुष्टिइस्त्री विथालिङ्गविथा निषानप्रजो (यो) गप्रतीकारोनाम सप्तमः समुद्देशः।

वैद्यमनोत्सवः (हि.भा)

क्रमाङ्कः द्वि. ३५३,   विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः··· आकारः ८६/७×६३/७। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या । अपूर्णः। जीर्णतरः

वैद्यमनोत्सव (हि.भाः

क्रमाङ्कः तृ. १४०   विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः वैद्यकेशवदाशः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १५। आकारः १३×६। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या १२। खण्डितः। सं. १७७२,

वैद्यरहस्यम्

क्रमाङ्कः च. ६४१   विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । विद्यापतिः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः··· । आकारः ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ६७। पूर्णम्।

आदिवाक्यम् :

यन्नामश्रवणं समस्तदुरितध्वंसावहं पुण्यदं,
भक्तानामभयंकरं सुखकरं सर्वार्थसिद्धि प्रदम् ॥
तं नत्वार्जुनमीश्वरं गुरुकृपावाप्त्यैसुसिद्धैर्वरै-
र्योगैर्वैद्यरहस्यमद्यतनुते विद्यापतिः कौतुकात् ॥१॥
अस्मद्ग्रन्थदाहृतान् सिद्धयोगानन्यग्रन्थे स्थापयिष्यन्तिकेचित ॥
नास्मात्स्थानाद्ये वदिषन्तिषां नाश कुर्यादिश्वरोऽभीष्टसिद्धेः ॥
यतः समस्तरोगाणां ज्वरोज्ञजेति विश्रुतः।
अतोज्वराधिकारोऽत्र प्रथमं लिख्यते मया,

आन्तिमवाक्यम्

दीर्घदीर्घाः सुवहवो ग्रन्थाः सन्ति तथापि मे,
संप्रदायिकयोगानां सगूहार्थमयं श्रमः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वैद्यजीवनम् सटीकम्

क्रमाङ्कः च. ७३४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः २०। आकारः १३×५। ग्रन्थसंख्या १३२। पत्रसंख्या ४। अपूर्णम् ।

वैद्यजीवनम् सटीकम्

क्रमाङ्कः च. ७७७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः ८×४$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या पत्रसंख्या ७१। अपूर्णा ।

वैद्यजीवनटीका,

क्रमाङ्कः च. ८८३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः रुद्रभट्टः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १२। आकारः ६×३$\frac{१}{३}$। ग्रन्थसंख्या १३५०। पत्रसंख्या ३७। पूर्णा ।

वैद्याङ्गज्यौतिषः

क्रमाङ्कः च. १०१२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः । आकारः १०×४। ग्रन्थसंख्या ५४। पत्रसंख्या ४। पूर्णः ।

वैद्याङ्गसारः

क्रमाङ्कः च. २९६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ११$\frac{१}{२}$×५। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ।

वैद्यवल्लभः

क्रमाङ्कः प्र. ११५६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः हस्तरुचिः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकार ९$\frac{१}{२}$×३$\frac{९}{१०}$। ग्रन्थसंख्या १०८। पत्रसंख्या १०। अपूर्णः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्,

श्री गणेशाय नमः ॥ सरस्वतीं हृदि ध्यात्वा नत्वा श्रीगुरूपङ्कजम् ॥ सद्‌हस्तरुचिना वैद्यवल्लभोयं विधियते ॥१॥ पूर्ववैद्यवरोवुद्ध विधाय रोगनिर्णयम् ॥ पश्चात्साध्यं गदंग (ज्ञा) त्वा ततोभेषजमारभेत् ॥ २ ॥ यतः सकलरोगेषु प्रोच्यते वलवान् ज्वरः ॥ तस्मात्तद्रोगनाशार्थं प्रोच्यते हि तदौषधम् ॥ ३ ॥

पुष्पिकावाक्यानि

इति श्रीमत्तयागच्छे महोध्याय श्रीहितरुचिगणिततच्छिष्यकवि हस्तिरुचिविरचित वैद्यवल्लभे सर्वज्वरप्रतिकारनिरुपणो नाम प्रथमोल्लास. ॥१॥

" " स्त्रिरोगप्रतिकारो नाम द्वितीयो विलासः ॥२॥

" " तृतीयो विलासः ॥३॥

वैद्यविनोदः

क्रमाङ्कः तृ. ४७५, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारःलोलिम्वराजः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकार ८३/२ × ३१/६। ग्रन्थसंख्या ४५। पत्रसंख्या ५। आद्यन्तरहितः।

व्यासयक्षिणीसंवादः (भाषा)

(वन्ध्याचिकित्सा)

क्रमाङ्कः द्वि २०६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ६१/२×८१/२। ग्रन्थसंख्या ५०। पत्रसंख्या ५। पूर्णः ।

आदिवाक्याम्,

श्री गणेशाय नमः। अथ स्त्रीप्रकार लिष्य (ख्य) ते, ज (य)क्षण्युवाच ॥ जक्षिणीले श्रीव्यासमुनि छेउ विन्तिगर्न लागिन्॥ हे व्यास हेस्वामि । स्त्रीजनहरू गर्भिणी नभयाको क्याकारणले हो सो कारण आज्ञाप्रसन्न भया जावस् भनि विन्तिगरिन् । यक्षिणोको यस्तो वचनसुनि श्रीव्यासमुनिले उपदेश आज्ञागर्न लाग्या।

अन्त्यवाक्यम्,

केहि काहि पनि दुष (ख) दैनभन्या पूर्वजन्मको पापरहेछ भनि जान्नु । विधाताको हुकुम भये । वंध्यस्त्री नभया सधैं गर्भिणी हुन्या स्त्रीलाई निष्पापी रहेछ भनि जान्नु । कपासका फोहारोगको अनुसार देखिकन राख्नु । मैथुन गर्नु रज रवीज तक्र हुन्छ । सोहिवटिको होला ॥ इतिव्यासयक्षीणी संवादे स्त्री प्रसूति लक्षणम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

शारीरनिबन्धसंग्रहः (सटीकः)

क्रमाङ्कः द्वि. ३४३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः अनियताः । आकारः १५$\frac{3}{8}$×६। ग्रन्थसंख्या ५००। पत्रसंख्या १०। प्रकीर्णः

शारीरनिबन्धसंग्रहः (सटीकः)

क्रमाङ्कः द्वि. ३४२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः अनियताः । आकारः १२$\frac{1}{2}$×६। ग्रन्थसंख्या १४००। पत्रसंख्या २५। आदिमध्यान्त खण्डितः।

शार्ङ्गधरः (संहिता)

क्रमाङ्कः तृ. ३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः । आकारः ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या १ ८। ? पत्रखण्डितः जीर्णः

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीयं सदद्याद्भवतां पुराहियदङ्गतेजः प्रसरे भवानी ॥ विराजते निर्मलचन्द्रिकायां महौषधीवज्वलिता हिमाद्रौ ॥ प्रसिद्धयोगामुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकै र्ये वहुशोऽनुभूता विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सुसंग्रहः सज्जनरञ्जनाय ॥ हेत्वादिरुपाकृतिसौम्यजातिभेदैः समीपे यातुर सर्वरोगान-चिकित्सितं कर्षणवृहणाख्यं कुर्वतिवैद्यो विधिवत्सुयोगैः ॥२॥

अन्त्यवाक्यम्

सप्तवारं तया स्तन्यैस्त्रीणासिक्तं विचूर्णितम् । अञ्जयेत्तेन नयने प्रत्यहं चक्षुषोर्हितम् ॥ सर्वान्नक्षिविकारांस्तु हन्यादेतन्न संशयः ॥ त्रिफलाभृङ्गशुण्ठीनां रसैस्तद्वचसर्पिषा ॥ गोमूत्रमध्वक्षीरैः सिक्तो नागः प्रतापितः । तच्छलाका हरत्येव सर्वान्नेत्रभवान्गदान् ॥ शलाका दृष्टि प्रसादानि ॥ गतदोषमपेताश्रु संपश्यन्सगम्भसि प्रक्षाल्यासि पथादोषं कायप्रत्यञ्जनं ततः॥ नबाऽनि तदोषेऽक्षिण धावनं संप्रयोजयेत्॥ प्रत्यञ्जनं तीक्ष्णतप्ते नेत्रेचूर्णं प्रसादनम्॥ शुद्धे नागे द्रुते शुद्धं तुल्यं सूतं विनिक्षिपेत्॥ कृष्णाञ्जनं तयोस्तुल्यं सर्वमेकत्र चूर्णयेत् ॥ दशमांशेन कर्पूरं तस्मिञ्चूर्णे प्रदापयेत् ॥ एतत्यत्पजनं नेत्रगदजिन्नयनामृतम् ॥

पुष्पिकावाक्यानि

इति श्रीदामोदरसूनुना शार्ङ्गधरेण विरचितायां सूत्रस्थाने भैषज्यकालोक्तिद्रव्यरसगुणवीर्यप्रभावोक्ति ऋतुषट्काख्यानाध्यायः ॥१॥

" " सूत्रस्थाने नाडीपरीक्षातत्स्पन्तलक्षण व्याख्यानाध्यायः ॥२॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

" " दीपनपाचनादिगुणोक्तविधि चतुर्थोऽध्यायः ॥३॥
" " शारीरे कलादिकथनसृष्टिक्रम मथनाध्यायः ॥४॥
" " शारीरे जाहपाकोक्ति···कुमारयोषणोक्ति प्रकृतिलक्षणाख्याना ध्यायः ॥५॥
" " निदानस्थाने सर्वरोगणाध्यायः ॥६॥
" " चिकित्सास्थाने स्वरसादि कल्पनाध्यायः ।
" " " फाटादिकल्पनाध्यायः ॥७॥
" " " वटककल्पनाध्यायः ॥८॥
" " " रसकल्पनाध्यायः ॥९॥
" " " रससंचूर्णसम्पूर्णम्

शुभमस्तु विक्रम···करसरब्नवाबपुक्त पौषशुक्लष्टमोषु. लेखनियं कृपालनाम,

शार्ङ्गधरसंहिता

क्रमाङ्कः च. ८५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः पंक्तयः··· । आकारः···। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या । पूर्णा ।

शार्ङ्गधरसंहिता

क्रमाङ्कः तृ. ६२४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १३। आकारः १० $\frac{5}{8}$×४$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या ३०९६। पत्रसंख्या ८७। आदिमध्य खण्डिता ।

शार्ङ्गधरसंहिता (भा. टी. स)

क्रमाङ्कः द्वि. २५३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः। नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः । आकारः ८$\frac{5}{8}$×६। ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या । आद्यन्तखण्डिता। किटकद्रष्टा जीर्णा

सन्निपातचन्द्रिका

क्रमाङ्कः तृ. ५५७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकार ९$\frac{5}{8}$×४$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या ४५०। पत्रसंख्या ३८। मध्यान्त खण्डिता ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्

श्री गणेशाय नमः । नत्वा वैद्यगतीशं तु सन्निपातार्णवस्यवा। सन्निपातचिकित्सोया व्याख्यानं क्रियतेऽधुना॥१॥ अम्लस्निग्धोष्णतीक्ष्णैः कटुमधुररसातापसेकाकषायैः कामः क्रोधातिरूक्षैर्गुरुतरपिशिताहारनीहारशीतैः ॥ शोकव्यायामचिन्ता ग्रहगणवनितात्यन्तसेवाप्रसङ्गैः प्रायः कुप्यन्तिपुंसो मधु समयशरद्वर्षणे सन्निपाताः ॥२॥

पुष्पिकावाक्यम्,

इति सन्निपात चन्द्रिकायामन्तकः ।
" " शीताङ्गः ।
" " षष्ठः ।
" " कण्ठकुब्जः सप्तमः ।
" " भुग्ननेत्रोनवमः ।
" " रक्तष्ठिवि दशमः ।
" " प्रलापक एकादशः ।
" " जिन्हाकोद्वादशः ।

सर्वसंग्रहचिकित्सा

क्रमाङ्कः च. ११०० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः १४×४$\frac{1}{2}$। ग्रन्थ संख्या ३१००। पत्रसंख्या १२७। अपूर्णा ।

आदिवाक्यम् ।

श्री गणेशाय नमः । ॐ नमः शिवाय । ध्यात्वा शिवं परमतत्वविचारे वैश चण्डोमभिष्टफलदाश गणं गणेशम् ॥ धन्वन्तरीन्मुनि चरसुश्रुतादीनात्रेयमुग्रतपसा मनसा प्रणम्य देशकालवयावन्हि-सात्म्यप्रकीर्तिभषजं देहसत्ववलंव्याधिन् दृष्ट्वान्तमसमाचरेत् । देशसाधारणामूपजाङ्गलत्रिनिधस्मृतः । साधारणंस (श) नैः पालं आनुपश (स) न्धिदेशजैः ॥ जाङ्गलपर्वताग्रे स्यात् विशेषे रोगसम्भवम् ॥ साधारणो भवद्रोगे स्वकर्मतारणानि च, पदेपदेशे पित्तस्यात् जाङ्गल वातपित्तकं, ॥ त्रिदेशस्यविशेषेण दोषप्राप्य वुधैर्विदुः॥ इति त्रिविषेदेशस्य विशेषलक्षणम् वर्षाशरति(दि)हेमन्तौः शिशिरे च वसन्तयोः निदाघोकालविख्यातं विशेषे रोगसम्भवेत् । वर्षानभौनभस्येतु तत्रवायु प्रकुप्यति । पित्तप्रायनरक्तञ्च-शरद्याश्विनिकार्तिकौ ॥ हेमन्तोमार्गपौषेतु वातवो रुक्ष एवच । तद्वचच शिशिरे माघः फाल्गुण श्चप्रकीर्तितः। वसन्ते चैत्रवैशाखौ तस्मिन् श्लेष्मप्रवर्तते । ज्येष्टाषाढावितिख्यातौ निदाघपित्तवानिति ॥ इतिषड्ऋतुकालविशेषलक्षणम्,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सारसंग्रहः

क्रमाङ्कः प्र. ७८७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः रविगुप्तः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः ११$\frac{1}{2}$×१$\frac{3}{4}$। ग्रन्थसंख्या २०२०। पत्रसंख्या १०२। पूर्णः समयः ने. सं. ४१४,

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः सर्वज्ञाय सर्वप्रणम्य सर्वक्षं दुर्गगुप्तस्य सूनुना । संहिता सिद्धसारेयं रविगुप्तेन वक्ष्यतेः ।

अन्तवाक्कम्

उपद्रतादद्रुतंसाध्या ज्वराद्याश्च चिकित्सितैः
अविदाहीनि रान्नानि (?) विषार्त्तानां प्रयोजयेत् ॥
इति सारसंग्रहे विषाध्यायः चतुस्त्रिंशमः समाप्तः ।
श्रेयोऽस्तु संवत् ४१४ पौषशुक्ल एकादश्यान्तिथौ ॥

सागोत्तरनिघण्टुः

क्रमाङ्कः प्र. १११४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः गोविन्दपालमाधवकरौ । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः ११×२२। ग्रन्थसंख्या ८००। पत्रसंख्या ६६। प्रकीर्णरुपः । समयः सं २००।

सिद्धसारसंहिता

(सिद्धिसारनिघण्टुसहिता)

क्रमाङ्कः प्र. १६६७ ख ४। विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः रविगुप्तः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः २१×१$\frac{7}{8}$ । ग्रन्थ-संख्या १६०८। पत्रसंख्या ५४। ३१ अध्यायन्ता।

आदिवाक्यम्

सार्वं प्रणम्य सर्वक्षं दुर्गु गुप्तस्य सूनुना,
संहितासिद्धसारेयं रविगुप्तेन लिख्यते

अन्त्यवाक्यम्

४८ पत्रे एकत्रिंशद्विमेध्याया निवद्धातन्त्रपद्धतौ अनुष्टुप्छन्दसा श्लोकात्रयोदश शतान्विता ॥ नियोगादवगुप्तस्य भ्रातुर्ज्येष्टसंहिता घातृनाग समुद्दिश्यरविगुप्तोकरोदिमाम । कल्पाध्याय एकविंशति

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

(त) मः सिद्धसारसंहिता कृतिः पाश्चात्पस्यास्य वैद्यस्य दुर्गगुप्तसूनोरविगुप्तस्येति । सं आ. लक्ष्क (२३४) सिंहदेवस्य विजयराज्ये

सिद्धिसारसंहिता

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र १११४

ग्रन्थकारः रविगुप्तः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः १ × १$\frac{७}{८}$ । ग्रन्थसंख्या १८९८। पत्रसंख्या ९५। मध्ये १ पत्र खण्डितं । समयः ने. सं. ५६३,

अन्तवाक्यम्

संवत् मिन-ऋतु प्र. × × शु × एकादशी प्रद्वादश्यातिथौ (?) ज्येष्ट प्रमूनक्षत्र गुरुवासरे श्रीपत्-श्रीश्रीराजाधिराज श्रीश्री × ×× मल्लदेवस्य विजयराज्ये । श्रीललितव्युमाया श्रीमनोग्लके पन्थिमस्थ श्रीबूवहारवैद्य (?) श्रीजय × के यम्

सिद्धौषधमूलग्रहणविधिः

(ने. भा. स)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १०६३

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पंक्तयः । आकारः ६$\frac{१}{४}$×३$\frac{१}{४}$। ग्रन्थसंख्या १००। पत्रसंख्या ७। सम्पूर्णः।

आदिवाक्यम्,

१ मूलिकाविल्हाय। शुभे आंरण्य एकान्ते प्रभाते मन्त्रयुक्तितः। संग्राह्यमौषधं सिद्धं नो वक्ष्मति काष्ट-वत् । भिङ, गुन, एकान्त याङ मन्त्रण संयुक्त याङ थथ्ये कायावासरणसिद्धि जुर, इत्येवं सिद्धमूलानां विधिर्मन्त्रश्चकथ्यते।। थ थ्यं लेयागुलि, वासरयाविधिमन्त्रलास्यहय॥ॐ नमस्ते अमृत संभूते वलवीर्य विवर्द्धति ।। येन इन्द्रोऽथ त्रुणो तेन ते मुपचक्रमेत् ॥ तेनाहं खनयिष्यामि मन्त्रयुक्तेन पानि (णा) थ्व मन्त्रण ह्मूय मन्त्रणसंयुक्त लाहातनह्मुय ।।

अन्त्यवाक्यम्,

तोयु, अपराजिता याहा अर्जुनसिया स्वा नस विह्मिसिपुवालाल गुगुलि थं कालाहा सेल्हा सथ्वते समभागया दुवछे द्रवने धूपयाङाव घो. छु. सेलकेल, कुसि ढंसपाटी न्हासि, थ्वते ङमोयुव, त्रिफला वालाल अर्जुनसि यावो सेल्हासलाहा विलिसिपु ङशलहा थ्व तेसमभाग याङाव छेयुवनेधूप याय ढंग कुसिदक्कमो युव ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

सुश्रुतसंहिता

क्रमाङ्कः प्र. १०७९ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः दिवोदासः। ताडपत्राणि। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः २२½×२। ग्रन्थसंख्या ३६००। पत्रसंख्या ६५। अपूर्णा।

सुश्रुतसंहिता

क्रमाङ्कः प्र. ११४६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः सुश्रुतः। मध्यदेशीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः १०। आकारः ११½×४½। ग्रन्थसंख्या १८९५। पत्रसंख्या ६७। आद्यन्तरहिता।

सुवर्णसारः

क्रमाङ्कः च.८८८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ९। आकारः १०½×५। ग्रन्थसंख्या २८७०। पत्रसंख्या १२५। आद्यन्त खण्डितः।

हरमेखला

क्रमाङ्कः तृ. ६६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः दुर्गाभट्टः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ११¾×४½। ग्रन्थसंख्या १५००। पत्रसंख्या ११८। ७ परिच्छेदान्त पूर्णा। समय शा. के १६२९।

ॐ श्रीगणेशाय नमः॥ निखधिजगद्भावा भावोदयव्यमिश्रमक्रमणिरुपमक्रिडा शौडोण्यखण्डसमस्थितिः।। सततमपृगूभ्यीगंभोगास्वरोधरसात्मकम्॥ कमपिदिशहानन्दंवोनवेन्द्र विभुषणम्॥१॥ व्यक्तार्थतोविदधतोहरमेखलायावृद्धैः स्वभावचलती हरमेखलायाः।। सन्तो यथाहरचिरादभियोगतान्ताः स्यु स्यंशय्यादि विरहादतियोगतान्ताः॥२।। विद्यानिधेर्जगति सर्वगुरोर्द्विजेन्द्रः चूडामणेःस्वयमनुग्रहतोऽधिगम्य।। तद्वस्तुसुन्दरधियास्मतये चिकीर्षोः शयानिविष्टम थकोत्रमनीभिमानः।। ३॥ पशुपतेः शैलसुताकपोल लावण्यद्विगुणितछायः।। विस्मित प्रथमपुनरुक्तविलोकिता जयतिशशिलेखा।।४।। जयतिश्रीमूसदेवीयस्य नशौभरित भुवतबिस्तारम्।। अद्यापिधूर्तानां मयस्फिकरोतिगुरकंचमत्कारम्॥५॥

आसीद्वहूसिद्धिनिलयोहरिचरणाराधनैकतात्पर्यवान्॥
मूलश्रीवंशतीलको दुर्गाय भट्ट इतिनाम्ना।।६॥
येन विरजनगरे नरनाथोन्मत्तकेशरिणः।
पुरतः विद्याधरलोकगतातेन काचानविस्मातः।।७।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

जातकलहेक्षपणक जयनन्दिवचनकुपितेन ॥
वल्लभनरेन्द्रपुरतस्तृतीयोक्षीर्दर्शितं येन ॥८॥
येन श्रीचित्रकूटे सुरसुन्दरीयक्षसंवाताः ।।
नृत्यंते गगनतलेर्दाशितां जयवराहस्य ॥९॥

अन्त्यवाक्यम्,

कृतिश्चविद्रुमादीनां मुक्ताफलकृतिस्तथा ।।
कृतिश्चपद्मरा:गादेस्तथा धातुः क्रियाविधिः ॥
नष्ठछायाविधिश्च व पादलेपस्य च क्रमात् ॥
दिव्यादिदर्शनविधिस्ताटयन्त्रादिघाटनम् ॥
दिव्यानांस्तम्भने चैवधान्यवृद्धिविधिस्तथा ॥
क्षुरमीवृत्तिविधिः शीतप्रतिषेधविधिस्तथा ॥
वादे जयविधिः शस्त्रधातादिस्तम्भनंस्तथा ॥
महौषधीगणोत्कर्ष ओषधीलक्षणादिकम् ।
महामायाप्रभावश्च निर्घण्टश्च पृथक्स्थितः ।।
विषयः सप्तयः स्यैते परिच्छेदस्य कीर्तिता ॥

पुष्पिकावाक्यानि,

इति हरमेखलाया कौतुहलाधिकारः प्रथम परिच्छेदः ।
" " द्वितीयः परिच्छेदः ।
" " तृतीयः परिच्छेदः ।
" " चतुर्थः परिच्छेदः ।
" " पञ्चमः परिच्छेदः ।
" " षष्ठः परिच्छेदः ।
" " सप्तमः परिच्छेदः समाप्तः ।

श्रीशाके १६२९ मासे ७ तिथौ ३० वासरे ३ लि (खि) त× १२ु२१४ घ २४ ो र्म्मणा ॥

हरमेखला

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र १८३१

ग्रन्थकारः दुर्गाभट्टः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ५ । आकारः११$\frac{1}{2}$×२ । ग्रन्थसंख्या ३५० । पत्रसंख्या ५१ । प्रकीर्णा,

हरमेखला

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र १६६७ ख ४,

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः२२$\frac{3}{4}$×२ । ग्रन्थसंख्या ७५० । पत्रसंख्या २५ । प्रथम परिच्छेद मात्रा ।

× यो मूल पुस्तकमा यत्तै अङ्कवाट कुनै विद्वानले अङ्कमा तर्कुलने र एकलन्न र वायिमन्त्रा दिनु भएको छ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

हरमेखला (ने, भा. स)

क्रमाङ्कः तृ. ३२७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः ।नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६। आकारः १०$\frac{1}{3}$×४$\frac{1}{3}$ । ग्रन्थसंख्या २००० । पत्रसंख्या १७२। आदिमध्यान्तखण्डिता ।

हरमेखलाटीका

क्रमाङ्कः तृ ७३८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । मैथिली, लिपिः । पङ्क्तयः ५ आकारः ६×१$\frac{5}{7}$ । ग्रन्थसंख्या १००० । पत्रसंख्या ६३, ।

हरमेखला (ने. भा)

(भाषा वैद्यकम्वा)

क्रमाङ्कः प्र. १७६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवरी लिपिः । पङ्क्तः ६ । आकारः १२$\frac{1}{4}$×४$\frac{1}{8}$ ग्रन्थसंख्या १४०० पत्रसंख्या ५ ।आसनविधिपर्यन्ता ।

हरमेखला (ने. भा)

क्रमाङ्कः प्र. १०७६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ५ आकारः १२$\frac{1}{8}$×१$\frac{3}{8}$ ग्रन्थसंख्या ५०० । पत्रसंख्या ४५ । सं. ५४१ आदिमध्यखण्डिता,

हरमेखला (ने. भा)

क्रमाङ्कः प्र. १११४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ५ । आकारः १२$\frac{3}{8}$ × १$\frac{3}{8}$ ग्रन्थसंख्या ५८० । पत्रसंख्या ३६ । सं. ५४१ अपूर्णा खण्डिता च,

अन्तवाक्यम्,

ॐ श्रीहरमेखला नेपाल भाषा नपि कास्यं पेस्यं आटि पिनि रूम्पून जुरोः ॥ संवत् ५४१ भाद्र शुक्लतृतीयायां तिथौ हस्तानक्षत्रे शुभयोगे बृहस्पतिवासरे सम्पूर्णमिति शुभमस्तु,

श्रीश्री राजाधिराजपरमेश्वर परमभट्टारक श्रीश्री जयज्योतिमल्ल देवप्रभु··· सिद्धिरस्तु सर्वदा ।

॥ इति ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

गजायुर्वेदग्रन्थाः

करटिकौतुकम्

विषयाङ्कः १

क्रमाङ्कः प्र ११४९

ग्रन्थकारः गोपालदासः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ८ । आकारः···
ग्रन्थसंख्या··· । पत्रसंख्या ५४ । पूर्णम् ।

आदिवाक्यम्,

श्रीमहागणपतये नमः ।

यं वेदान्तविदो वदन्ति विबुधा ब्रह्मादिदेवं दया सिन्धुबन्धुमनेकमेकमखिल प्राणिप्रियं सत्क्रियम् ।। हेरम्बं तमिमाननं प्रथमतो नत्वा मया रम्यते रोगानीक निवारणं करटिनः सत्कौतुकं नामतः ॥१॥ ततो हिमगिरेः सुतां सकलसिद्धि संपत्प्रदां ततो जगति सर्वतः सदसिर्गाविगर्व चिछदाम् ।। हितां हृदयधारिणां हरिहरात्म भूमिस्तुतां नमामि परदेवतां सुतसमृद्धि संपतये ॥२॥ अग्निवेशेन गर्गेण पालकाप्येन धिमता ॥ यदकारि गजे शास्त्रं तदर्थं स्तन्यते मनाक् ।।३।। अभूदिभैरावत एव पूर्वं ततोऽभवन्दक्करिणस्ततोऽभूत् पयोगजस्तत्परतोऽपरे भाव भूवुरेवं प्रवदन्तितज्ज्ञाः ॥४॥

अन्तवाक्यम्,

जाग्रत्स्वप्नसुषुप्ताप्ति विषये यत्प्रकाशते ।
तुरीयं तन्मयं ब्रह्म ज्ञात्वैतन्मोक्षमेतिना ॥
तस्मादेकः प्रपञ्चोयमकारि कृतिना धुना ।।
करिकौतुक नामाख्यो धर्मकामार्थदः सताम् ।।

तत्क्षनध्वं कृतिज्ञाः ॥ द्विजवरकृति नोऽस्मिन् द्राग्दधत्म चेतो भवतु पर प्रणीतं कौतुकं वारणानाम् ॥

पुष्पिकावाक्यम्,

इति श्रीकायस्थ गोपालदासविरचिते करटिकौतुके मङ्गलाचरणाचार्यं नाम गजोत्पन्ति गजस्कन्धमाहात्म्य गजजाति प्रमाणचिन्ह भूत्त मशालोपदेश दन्त कल्पनदन्त भंगाधि वासो त्कलकै मोरादि शलजातभ्रमरीङ्गे ततु चर्योत्तमवारणा नेष्टःप्रथम उल्लासः ।।

,, ,, ज्वरातिसारकृमि पाण्डुगुल्मशूलरोगा रोचकाजीर्णकण्ठकर्णशीर्ष शुण्डतुण्डराजरो ानेत्रवात मूत्रभङ्गकुष्टखण्डारक्तपित्तरितपित्तचित्तजप्रमेददीन वीर्यहीनहस्तिशूरताकारण नाम द्वितीय उल्लासः ॥२॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

इति श्रीकाण्वस्थबलभद्रात्मजगोपालदासविरचिते करटिकौतुके नखतः साध्यासाध्य नखोत्तम-लक्षणद्विजमुखजातिदन्तिदोषखरशीतलीकरणजलोदरजाठरनाडीश्वर विशेषलक्षणविषचिकित्सा हस्तिचक्रगजप्रशंसा गजलूताकवचादिकस्तृतीय उल्लासः ।३।

समाप्तोऽयं करटिकौतुकनाम ग्रन्थः ॥

अब्दे नागयुगाङ्क शीतकिरणे १६४८ तैषे तिथौ पक्षतौ ॥

कृष्णयामिनवासरे मृगशिरः साध्योल्लसन्कलवे ॥

संपूर्णं कृतवानयं गजहितायाः ज्ञामवाप्या वनीपालादेः करिकौतुकं वलिसुतोगोपाल नामाऽवनौ ॥१॥ नस्थायिचञ्चलं वर्ष्मतनुजा नामिहक्षितौ चिरस्थाय्य क्षरं ज्ञात्वाऽकरोत करटिकौतुकम् ॥ निन्दन्तु दुर्जना सर्वे स्तुतिं कुर्वन्तु सज्जनाः सममेवाञ्जलिं तेभ्यो वध्वाऽकारि द्विपाक्षरम् ॥शुभम्॥

गजप्रशंसा

क्रमाङ्कः तृ. २६६. विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ११$\frac{1}{4}$×५$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या ३८। पत्रसंख्या ४। पूर्णा ।

गजप्रशंसा

(विष्णुधर्मोत्तरोक्ता)

क्रमाङ्कः तृ. २६६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः ११$\frac{7}{8}$×४$\frac{3}{8}$। ग्रन्थ-संख्या ३२५। पत्रसंख्या १६। अपूर्णा ।

गजायुर्वेदः(पालकाप्यं वा)

क्रमाङ्कः तृ. २६६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शार्ङ्गधरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १४$\frac{1}{2}$×६$\frac{3}{8}$ । ग्रन्थसंख्या ३०००। पत्रसंख्या १२०। ७२ अध्यायान्त पूर्णः ।

आदिवाक्यम्,

ॐ नमो गणपतये ॐ नमो वाग्देव्यै । अथातः क्षुद्ररोगस्थानं द्वितीयमारभ्यते । अथ वमथुरो-गाध्यायं व्याख्यास्यामः ॥ अङ्गो हि राजा चम्पायां पालकाप्यं स्म पृच्छति ॥ वारणानां वमथवः संभवन्ति कथं मुने । साध्यासाध्यं चिकित्सां च. तद्ब्रवीहि महामुने । एवं पृष्टोऽङ्गराजेन पालकाप्यः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

ततोऽब्रवीत् ॥ वमथुर्द्वि विधोज्ञेयो दोषैरागन्तुरेव च ॥ भवेदामाशयस्थानात्, सर्वाच्छर्दिर्नराधिप ॥ हृदये पार्श्वयोःकुक्षौ पीडा वातेन जायते ॥ फेनिलं छर्दयेत्यार्तो नीलंश्यावंच भूरिच । आदौ बिरेचनं-कार्यंमलंघनमेवच ॥ अधो भागीकृतेदोषे छर्दिनाश्रु निवर्तते ॥

अन्तवाक्यम्

अनेन स्निग्ध गात्रस्य कल्केनाथप्रलेपनम् ।
सर्पिःक्षीरं च पाने स्यान्नस्यवावस्तिकर्मणि ॥
साधयेद्विच्युतं गात्रमव्यायाभस्य दान्तिनः ।
बिच्युते लक्षणं प्रोक्तं यथा वदन्तु पूर्वशः ॥
क्रमेण हि तथा सम्यक् सनिदानं चिकित्सितम् ।

इति विच्युत चिकित्सा । क्षुद्ररोग इति मयायत्तं स्थानं कीर्तितम् । तत्सप्तभिरध्यायैःसमाप्त स्थान निश्चयात् । भवति चात्रश्लोकः ।। भिषगिहनुयथोक्तमेतदेवं विधिमनुसृत्य करोति यश्चिकित्साम् ॥ भवति ससततं नृपेण पूज्यो, नियतमतिर्नृ पराज्यहस्तिवैद्यः ॥

पुष्पिकावाक्यानि—

इतिश्री पालकाव्ये गजायुर्वेदे महाप्रवचने बृद्धपाठे क्षुद्ररोगस्थाने द्वितीये सर्वातीसाराध्यायो द्वितीयध्यायः

"	"	"	मदनजघोनाम तृतीयोध्यायः
"	"	"	तृणदोषीनाम चतुर्थोऽध्यायः
"	"	"	कर्मातिनीतोनाम पञ्चमोऽध्यायः
"	"	"	प्राशितविषोनाम षष्ठोऽध्यायः
"	"	"	दूसीविषोनाम सप्तमोऽध्यायः
"	"	"	दिग्धविद्धोनामाष्टमोऽध्यायः
"	"	"	सर्पदष्टोनाम नवमोऽध्यायः
"	"	"	स्फोटिकानिरूपणंदशमोऽध्यायः
"	"	"	अपवादवद्धोनामैकाशोऽध्यायः
"	"	"	पूर्वाविद्धोनामद्वादशोऽध्यायः
"	"	"	सर्पाध्यायस्त्रयोदशोध्यायः
"	"	"	हृदयस्कालीनाम चतुर्दशोऽध्यायः
"	"	"	वालक्षाणीनाम पञ्चदशोऽध्यायः
"	"	"	मेद्रक्षाणीनामषोडशोऽध्यायः
"	"	"	हस्तग्रहोनामसप्तदशोऽध्यायः
"	"	"	हस्तोन्मथितरोगोनामाष्टदशोध्यायः

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

”	”	”	उत्कर्णकोनामेकोनविंशोऽध्यायः
”	”	”	वातगतिर्नामविंशोध्यायः
”	”	”	मन्याग्रहोनाम एर्कविंशोऽध्यायः
”	”	”	मदक्षीणोनाम द्वादशोऽध्यायः
”	”	”	कृशोनामत्रयोविंशोऽध्यायः
”	”	”	वलक्षीणश्चतुर्विंशोऽध्यायः
”	”	”	श्लेष्माभिपन्नोनाम पञ्चविंशोऽध्यायः
”	”	”	वतसात्म्यानुलौमिकंनाम षड्विंशोऽध्यायः
”	”	”	तलकासिचिकित्सितनाम सप्तविंशतितमोऽध्यायः
”	”	”	गलग्रहोनामाष्टाविंशतितमोऽध्यायः
”	”	”	सिद्धार्थनामाध्याय एकोनत्रिंशोध्यायः
”	”	”	भूतग्रहोनाम त्रिंशत्तमोध्यायः
”	”	”	उन्मादोनामाध्याय एकत्रिंशः
”	”	”	अपस्मारोनाम द्वात्रिंशोऽध्यायः
”	”	”	वातकुण्डलीनाम त्रयत्रिंशोऽध्यायः
”	”	”	भारोन्मथितनाम चतुस्त्रिंशोऽध्यायः
”	”	”	लुप्तरोगचिकित्सितंनामाध्यायः पञ्चत्रिंशः
”	”	”	उदावर्ताध्यायः(वल्मीकचिकित्सितं)षड्त्रिंशः
”	”	”	पत्रकृतिनाम सप्तत्रिंशतितमोऽध्यायः
”	”	”	उरक्षतोनामाध्याय अष्टत्रिंशः
”	”	”	शोणिताण्डोनामाध्याय एकोनचत्वारिंशः
”	”	”	वृद्धचिकित्सानामाध्याय द्विचत्वारिंशः
”	”	”	अवसन्नोनामाध्याय त्रयचत्वारिंशः
”	”	”	जठरकोनामाध्यायश्चतुश्चत्वारिंशः
”	”	”	वालचिकित्साध्यायः पञ्चचत्वारिंशः
”	”	”	रात्रिक्षिप्तोनामाध्यायः षट्चत्वारिंशः
”	”	”	मूत्रसंगोनामाध्यायः सप्तचत्वारिंशः
”	”	”	सूतिकानामाध्यायः अष्टचत्वारिंशः
”	”	”	दन्तरोगाध्यायः एकोनपञ्चाशतः
”	”	”	चेतोभ्रंशोनामाध्यायः पञ्चाशत्
”	”	”	शूलद्वयनामाध्याय एकपञ्चाशत्
”	”	”	शारदासमाप्ता द्विपञ्चाशत,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

"	"	"	यवगण्डाध्यायस्त्रयपञ्चाशत्,
"	"	"	शीतस्कन्नोनामाध्यायश्चतुपञ्चाशत्
"	"	"	मधुमधुक्षिकावष्टाध्यायः पञ्चपञ्चाशत्,
"	"	"	छविदोषाध्यायः षट्पञ्चाशत,
"	"	"	मृत्तिकानामाध्यायः सप्तपञ्चाशत्
"	"	"	ग्रहणीदोषनामाध्याय अष्टपञ्चाशत्,
"	"	"	आमाध्यायः एकोनषष्टी;
"	"	"	कृमिकोष्टाध्यायः षष्टी
"	"	"	क्षयनामाध्यायः एकषष्टी
"	"	"	प्रभिन्नाध्याय द्वाषष्ठी
"	"	"	कर्णवालकृभिन्नासाध्यायस्त्रयषष्टी
"	"	"	भक्तछन्दोनामाध्यायः पञ्चषष्ठी,
"	"	"	भक्तग्रासोपरूद्धनामाध्यायः षट्षष्टी
"	"	"	द्रोणीकशोफोनामाध्यायः सप्तषष्टी
"	"	"	अतितामोनामाध्याय अष्टषष्टी
"	"	"	वातगुल्माध्याय एकोनसप्ततिः
"	"	"	गुल्मनामाध्यायः सप्ततिः
"	"	"	एकसप्ततितमोध्यायः
"	"	"	गात्ररोगोनाम द्विसप्ततिःतमोऽध्यायः

समाप्तं क्षुद्ररोगस्थानं॥ शुभम्, श्रीगजेन्द्रवदनाम्बिकासुताय नमः ।।

पालकाप्यः (गजायुर्वेदः)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र ११११८

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७ आकारः ९×४ । मध्ये १ पत्र

खण्डितः समयः ने. सं. ८५० ।

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः श्रीमहागणपतये । हङ पां हाथि खेदा या कंथ, किसिया वर्णना किसिया भिङ मभिङ लक्षण मत्तहासे ओ ओगुलिया नया विचाल, स्व भाओ या विचाल, ह्मसन्या कनं द्या सक्षण सां ल्याख मया कया न्हेलया सत्वया किसिया हूथालया ज्या । किसि सगोन विय पूजा किसिया इङ्गित किसिया शान्तिः । किसिया वासल । थ्वलि समस्त थ्व कथन गजहोत्र सल्हायन ङा, थन हपां किसिया उत्पत्ति थॅल्हायनङा संसाल सकल्पं ङु सेनालि जला मयस, शेष नागलासा याङ ओ, श्री ३ विष्णु आलस्या ङा ओ विज्यात । थ्वन लि कल्पंसेन लि. परमे-

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

श्वरया नेफुन पलेस्वान छ फोल उत्पत्ति जुल, थ्व पलेस्वानस ब्रह्मा उत्पत्ति जुल, ब्रह्मयात ब्रह्मविद्या बिया ओ, परमेश्वर अन्तर्धान जुल । थ्व वेलस ब्रह्मान लोकसृष्टि यात,

आदिवाक्यम्,

थ्वह्म सेनत पिओ, ओम्ह सामिनि मखु । गोह्म किसिया न्हस पतया वोन, दन्त सथिल ओह्म किसि थओ राज्यस तयमत ओ, शत्रुया राज्यस छोय माल। गोह्म किसियात नित्य नित्यं प्रभान (ण) म, नकाओ तया गुलि लखतोनका ओतया गुलि, उति प्रमान (ण) मजुल ङाओ विसम धाय ।। थ्वगुलि विसम वायुया विकार सियधक चंपानगरया अङ्गराजाया ङ्ह ओने, पालकाप्य ऋषिश्वरण गजायुर्वेद धाषा गुलि विस्तारण कसे विज्यात,

पुष्पिकावाक्यानि,

इति श्रीजगद्धरकृते गजहोत्रे गजोत्पत्तिर्नाम प्रथम उद्देशः
” ” ” गजखेटादिविधिर्नाम द्वितीय उद्देशः
” ” ” गजप्रशंसानाम तृतीय उद्देशः
” ” ” गजनां जातिलक्षणनिर्णयोनाम चतुर्थ उद्देशः
” ” ” मदगन्धादिनिरूपन (णं) नाम पञ्चम उद्देशः
” ” ” गजारोहणशिक्षायुः प्रमाणादिकथननामषष्टोद्देशः
” ” ” गजनिराजनं नाम सप्तम उद्देशः
” ” ” गजेङ्गितनिरूपणं नाम अष्टमोद्देशः
” ” ” गजानां शान्तिकथनं नामोद्देशः
” ” ” नामोद्देश समाप्तः
” ” ” द्वितीयखण्डेव मधूर्नामप्रथमोऽध्यायः
” ” ” अतिसारकथनं नाम द्वितीयोऽध्यायः
” ” ” मदशान्तिर्नाम तृतीयोऽध्यायः
” ” ” तृणदोषकथनं नाम चतुर्थोऽध्यायः
” ” ” कार्मातीतीतोनाम पञ्चमोऽध्यायः
” ” ” विषरोगकथनंनाम षष्टोध्यायः
” ” ” दुर्विषनाशनोनाम सप्तमोऽध्यायः
” ” ” विषशान्हिनामा ष्टमोऽध्यायः
” ” ” सर्पदष्टविषशान्ति नवमोऽध्यायः
” ” ” कटकनिरूपणं दशमोऽध्यायः
” ” ” अपवादे वद्धोनामैकादशोऽध्यायः
” ” ” पूर्वावद्धोनाम द्वादशोऽध्यायः
” ” ” विषर्पाध्याय त्रयोदशः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

" " " हृदयस्थालि नाम चतुर्दशोऽध्यायः
" " " वालिक्षाणि नामाध्यायः पञ्चदशः
" " " मेढ्रक्षाणि षोडशोऽध्यायः
" " " हतग्रहरोगाऽध्यायः सप्तदशः
" " " वातगतिर्नाम विंशोऽध्यायः
" " " आन्याग्रहोनामैकविंशोऽध्यायः
" " " मदक्षीणोनाम द्वाविंशोऽध्यायः
" " " कृशोनाम त्रयोविंशोऽध्यायः
" " " वलक्षीण चतुर्विंशोऽध्यायः
" " " श्लोष्माभिष्यन्ननामपञ्चविंशोऽध्यायः
" " " वनसात्म्यामुलौमिक नाम षड्विंशोऽध्यायः
" " " तलकाशिचिकित्सिनं नाम सप्तविंशोऽध्यायः
" " " गलग्रहनामाष्टविंशोऽध्यायः
" " " सिद्धार्थनामोऽध्याय एकोनत्रिंशोऽध्यायः
" " " भूतग्रहनामत्रिंशोऽध्यायः
" " " उन्मादनामैकत्रिंशोऽध्यायः
" " " अपस्मारनाम द्वात्रिंशोऽध्यायः
" " " वातकुण्डलीनामाऽध्यायत्रयस्त्रिंशः

पालकाप्यः (गो. भा.)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः तृ. १११

ग्रन्थकारः जगद्धरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ११ । आकारः १२$\frac{1}{2}$×९$\frac{3}{4}$ । ग्रन्थसंख्या ४००० । पत्रसंख्या २१६ । पूर्णः समयः वि. सं. १९१९

पालकाप्यः

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः च १०५५

ग्रन्थकारः जगद्धरः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः । आकारः । ९×६ । ग्रन्थसंख्या २८२ । पत्रसंख्या १२ । अपूर्णः ।

॥ इति ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अश्वायुर्वेदग्रन्थाः

अश्वचिकित्सितम् (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः ११०५ विषयाङ्कः १

ग्रन्थकारः नकुलः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७ । आकारः ८$\frac{3}{8}$×$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या ७५० । पत्रसंख्या ५६ । पूर्णम् । समयः ने. सं. ८१३ ।

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः । ब्राह्मणाः क्षत्रियाः वैश्याः शूद्राश्चैव तथा परे । चतुर्द्धा वाजिनो भूमौ जायन्ते देशसंश्रयाः ॥ थ्वते देश देशया तदिनपे ४ ताजातिसंल भूमिस जायल पिओ ॥१॥ ताजि किश्चषुरा साणास्तु षाराश्चोत्तमाहयाः । गोजिकाणाश्च ··· ॥२॥ ताजि संल षुरासान देशयास उषाल देश चवावों गुया उत्तम संल गोलिकाणनाम देशया संल ॥२॥ ··· ··· ··· क्र शूली च मध्यमाः ॥ गर्गराःसारवाश्वाश्च सिन्धुवालाः कनीयसः ॥३॥ अन्यदेशौद्भवानी च नीचोनीच तथा परे ॥ तमीर प्रभवाश्चान्ये उलूक मृगजास्तथा ॥४॥

अन्त्यवाक्यम्

येन पञ्चमहादोषा वर्जनीयास्तुरङ्गमाः ॥ न ते दोषा स्तथान्येऽपि सकलाश्वः समुद्भवाः ॥ थ्व ते पञ्चमहादोष दव ह्मासलं तोलते माल थ्व महादोष न दसे चोङा, वोस सोयाओं, काये भातिषिनि वोषन मदु ह्मासल दू ॥३५॥ सकला अपि राजेन्द्र वकुशव्यानमाट शैः संक्षेपाच्चतुरङ्गानां लक्षणोऽयं मयारितः ॥३६॥ नकूलन राजाकङा भोराजेन्द्र थ्वते सलया लक्षणं संखे(क्षे)पनं जेन ह्माङा सकङ लक्षण जेठिं वहपनिसेन येक्यन शक्यन मचा ओ ॥३६॥

पुष्पिकावाक्यानि

इति नकुलकृते अश्वपरीक्षणे आवर्ताध्यायः ।॥१॥
" " अश्वप्रमाणाध्ययः ॥
" " धातुपरीक्षाध्यायः ॥
" " शिरामोक्षाध्यायः ॥
" " ऋतुचर्याध्याय ॥
" " नश्याध्यायः ॥
" " पिण्डाध्यायः ॥
" " घृताध्यायः ॥
" " क्वाथाध्यायः ॥
" " विषचिकित्साध्यायः ॥
" " अश्वरोहणविधि समाप्ता ॥

शुभमस्तु सर्वदा आयुरस्तु ॥ सम्वत् ८१३ भाद्रपद शुदि ५ संपूर्णमिति।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अश्वचिकित्सितम्

क्रमाङ्कः प्र ११५ विषयाङ्कः २

ग्रन्थकारः नकूलः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७ । आकारः९ × ३½।ग्रन्थसंख्या ११०० । पत्रसंख्या ८९ । १६ अध्यायान्तं पूर्णम् ।

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः । जयति अ पाण्डवनाथो धर्मनिधानो युधिष्ठिरा नृपतिः ।। भीमार्जुनसह देवास्तदनु च ये वाजिशास्त्रतत्वज्ञाः । युधिष्टिर राजा जययुक्त थजुर, गथि युधिष्टिर राजा पाण्डवया नाथ धर्मयानिधान भीम अर्जुन सह देव मेव सेव अश्वशास्त्र दयकव ह्म जाय युक्त थजुर ।।१।। दृष्टा सम्यङ् नकुलः शास्त्र , कृत्स्नहं शालिहोत्रीयं ब्रुते ।शास्त्रमनन्तं शास्त्रं कृत्वा समासेन । शालिहोत्रशास्त्र संपूर्ण नसों याव, नकुलन अनन्त शास्त्र दसेनं चि भायन से यजियकं, थ्व नकुल चिकित्सिव नामग्रन्थ दयका ।।२। स पक्षा वाजिन पूर्वं सदा ते व्योमचारिणः ।। गन्धर्वैश्च यथा कामं गच्छन्ति च समन्विता ।। हङपां पूर्व कालस सलाया पाद याव आरपाव जुयि व । ३॥

अन्त्यवाक्यम्,

कुष्टी कोष्टी ज्वरी यक्ष्णी परस्परं दूषयति ।। क्षौरकृतार्थंवन्धैश्च क्षुधा च प्राक् प्रोक्त नीराजयेत् ।। कुष्टरोगी, कोष्टरोगी, ज्वररोगी यक्षणरोणी थ्व थ्व रोगी आदिन उपाय सनायात रसा परस्पर दोषयायिव अत एव सलाया खोर आदिन देङाव हुङल्हाया नीरा जना विधि यायः ।।८।। अश्वस्याङ्गं प्रलिपे द्धरिद्रया पिष्टयाङ्गाटि मङ्गल्यानि यानित्वङ्ग दोषघ्नैर्विभूषयेदलंकारैः ॥ सलाया शरिरसं मङ्गल वस्तुन हलब्रि पोतन लेपन याय, सलाया अङ्गदोष मोचक व, अलंकार नतियके, ।।

पुष्पिकावाक्यानि,

इति नकुलचिकित्सिले प्रथमोऽध्यायः ॥
" " द्वितीयोऽध्यायः ।।
" " अश्ववर्णकथनकं तृतीयोऽध्यायः ।।
" " आवर्तकाध्याय चतुर्थः ।।
" " दन्तोद्भेदोऽध्यायः पञ्चमः ।।
" " अश्वलक्षणं नाम षष्टोऽध्यायः ।।
" " अश्वारोहण सप्तमोऽध्यायः ।।
" " धातुपरीक्षानामाष्टोऽध्यायः ।।
" " शिरामोक्षणं नाम नवमोऽध्यायः ।।
" " ऋतुचर्याकथनं नाम दशमोऽध्यायः ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

" " नस्यविधाममेकादशोऽध्यायः ॥
" " पिण्डप्रकरणं नाम द्वादशोऽध्यायः ॥
" " घृतप्रकरणं नाम त्रयोदशोध्यायः ॥
" " क्वाथ प्रकरणं नाम चतुर्दशोऽध्यायः ॥
" " विषप्रयोगो नाम पञ्चदशोऽध्यायः ॥
" " अश्वशालाकथनं नाम षोडशोऽध्यायः ॥

समाप्तः ॥ थ्व पुस्तक महायत्नेन दयका अनहेला याय मते व यत्न पूर्वकन निदान याय माल । निदानया डान पुण्य लोक । कयंगल थाडा नसा नसा पाटक लाक जुरो ॥ श्रीश्रीहेमन्तमल्ल नाथवता निमित्तन दयका । कयं गलन पिता विमसतेव ॥ महा दुल्लं भवन्तु । सम्वत् ७८६ माघ मासे शुक्लपक्षे श्रीपञ्चम्यां तिथौ रेवतीनक्षत्रे गुरुदिने ॥ शुभमस्तु सर्वदा ॥

अश्वचिकित्सितम्

क्रमाङ्कः प्र १५०१ विषयाङ्कः ३

ग्रन्थकारः नकुलः । मध्यदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ९। आकारः ११×४$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या ११। जीर्णम्, ।

अश्वचिकित्सितम् (ने. भा)

क्रमाङ्कः प्र. १५०१ विषयाङ्कः ४

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः १२$\frac{३}{४}$×३$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या ३०८। पत्रसंख्या १४। अपूर्णम् ।

आदिवाक्यम्

? ॐ नमो रेवन्ताय ॥ प्रथमलोषल्हाय । ख्वालहु चुयिवशांतुकोछु युवलापिपायुखलंखतोने मययिव इति ॥

१४ पत्रस्यअन्तिमं वाक्यम्,

ईश्वर पार्वती क आज्ञा ॥ सॅलंया फरवरे फायाव सेवुदाकं त्यन कंतय कघरवक्त, लायकाव अथ्यं निजिलि स्य ध्वानेहाफतानियाए घेलनवालावकघरल्य स्यंदु वने सेवसुया वतय डान्हुँ कुन्हुं निस्य सिंधाजुक चेकननतके थ्व तेनलालिव ॥

अश्वदोषनिरुपणम् (ने. भा)

क्रमाङ्कः प्र. ३९४ विषयाङ्कः ५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः । ग्रन्थसंख्या २१। पत्रसंख्या १। अपूर्णम् ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अश्वनेत्रपरीक्षा

विषयाङ्कः ६

क्रमाङ्कः प्र. १०९३

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ६। आकारः ६$\frac{१}{४}$×१$\frac{३}{८}$। ग्रन्थसंख्या २०। पत्रसंख्या ३। सम्पूर्णा ।

आदिवाक्यम्,

अथ नेत्रपरीक्षा ॥ दृष्टिरुक्षासिनी रावात् पितात्पीतारुणप्रभा ॥ कफाच्छवेतजलद्रावोपीताघाचतुरागमे ।। नेत्रान्ते दश्यते यस्य विन्दुका वहुधोतथा ।। मृत्युमाप्नोत्यसौवाजी षण्मासाभ्यन्तरे ध्रुवम् ।।२।। स्वस्थस्यापीहनेत्रान्ते यदारीलेव वाजिनाँ ।। गन्धेन सदशंश्चौद्रं तदामृत्यहंमासिकः ।।

अन्त्यवाक्यम्,

यस्य पित्त प्रपन्नस्य कालिका वसर्वात्तिनी ॥
जानीयाज्जीवितं तस्य दिनानि दशपञ्च च ॥
रक्ते रक्त भवेच्चक्षु शिरसं वेष्टिनोहयः ॥
अव्यक्तं सन्निपातैस्तु स्वस्थं पद्म जलोपमं ॥
इति नेत्र परीक्षा ।

श्री मन्नेपालाधिप श्रीश्रीभूपतीन्द्रमल्लोजयति । शुभमस्तु ॥ सर्वदास्तस्यनृपतेः साष्टांगराज्य वृद्धिरस्तु ।। रेवन्ताय नमः ।।

अश्वपरिक्षा (भाषा)

विषयाङ्कः ७

क्रमाङ्कः तृ. ८५,

ग्रन्थकारः त्रिविक्रमः । मध्येदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १२ । १३ । आकारः १०$\frac{६}{८}$×४$\frac{३}{८}$ । ग्रन्थसंख्या १००० । पत्रसंख्या ५० । पूर्णम् , जीर्णरूपम् ।

अश्ववैद्यकम्

विषयाङ्कः ८

क्रमाङ्कः प्र ८१६

ग्रन्थकारः-- जयदत्तः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः ८$\frac{३}{४}$×३$\frac{५}{८}$ ग्रन्थसंख्या १६०० । पत्रसंख्या १४६ । पूर्णम् ।

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः प्रत्यङ्गिरायै । प्रणय शङ्कर भक्त्या शङ्करं सर्व देहिनाम् ॥ शिवाय जगतां जातां शिवाञ्चापि विशेषतः ।।११।। सूर्यपुत्रो महावाहो छायाहृदयनन्दनः ॥ उरङ्गमे कुरू शान्ति रेवन्ताय नमो नमः ।। सुखाय वोधशव्दार्थं ग्रन्थविस्तारवर्जितम् ।। लक्षणं वाजिदेहस्थं

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

संक्षेपेण यथा क्रमम् । चिकित्साश्च समासेन सिद्धौषधि समन्विता । मुनिप्रोक्तानि शास्त्राणि सम्यगालोक्य वाजीनाम् ।। श्रीमद्द्विजयदत्तस्य पुत्रेण क्रियतेऽधुना ।। श्रीमता जयदत्तेन वाहानां हितमिच्छता ॥ अध्यायानां यथायोगं षष्टयाघटाभिः समग्रया ॥

अन्त्यवाक्यम्,

मूलकल्के प्रदातव्यः कुर्कुद्याश्च विशेषतः ।। पलानि पञ्चावाहस्य उत्तमस्य प्रदापयेत् । मध्यमस्य च चत्वारि जघनस्य पलत्रयम् ॥ ओषध्यश्च नदातव्या एता श्लेष्मान्विते हये ।। वातिके पैत्तिके चापि विहिता शास्त्र शालिभिः ॥ हरितकस्य मया कल्पः प्रावृट्काले विधौस्मृतः ॥ तेनात्रो नो विनिर्दिष्टः पुनरुक्ताभिशङ्कया ।। रसायनाध्यायः । श्री शालिहोत्रादि मुनिप्रणीतं, दृष्ट्वा च शास्त्रंवहु विस्तरन्च, स्वल्पं सुबोधं सरलं यथार्थं कृतञ्च तद्वै जयदत्तकेन ।। महासामन्त श्री जयदत्तकृतमश्ववैद्यकशास्त्रं समाप्तम् ॥

पुष्पिकावाक्यानि,

प्रत्युद्देशोऽध्यायः प्रथमः ।।
इति प्रदेशोऽध्यायः द्वितीयः ॥
इत्यङ्ग लक्षणध्यायः समाप्तः ।
इत्यावर्तध्यायः समाप्तः ॥

इति पुण्डकाध्यायः समाप्तः ।।
" पुष्याध्याय समाप्तः ।।
" गत्य ध्यायः ।।
" वर्णाध्यायः समाप्तः ।।
" स्वराध्यायः समाप्तः ॥
" महादोषाध्यायः समाप्तः ॥
" इत्युत्पाताध्यायः समाप्तः ॥
" इति छायाध्यायः समाप्तः ॥
" गन्धाध्यायः समाप्तः ।।
" सत्वाध्यायः समाप्तः ॥ इत्यादयः ॥

अश्ववैद्यकम् (ने.भा)

क्रमाङ्कः प्र. ३३५,

विषयाङ्कः ६

ग्रन्थकारः जयदत्तः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपि । पंक्तयः ६। आकारः ६$\frac{७}{८}$×२$\frac{६}{८}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ६१। पूर्णम् । समयः ने. सं. ७१३,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अन्त्यावाक्यम्,

संवत् ७१३ ज्येष्ट कृष्णतृतीयायां उत्तराषाढानक्षत्र बुधवार थ्वकुन्हु जयदत्त नाम शङ (लं) या शास्त्र चोयधुंङदिन जुरो। थ्व पुस्तक श्रीश्रीजयनारायणावतार परमेश्वरपरमभट्टारक राजाधिराज श्रीश्रीजगज्ज्योतिर्मल्ल देवप्रभु ठाकुरस्तं श्रीजमन्तराज देवनचोया जुरो, श्री भवानी शङ्कराभ्यां नमः ।। शुभमस्तु ॥

श्रीश्रीसुमति जयजितामित्र मल्ल देवसन थ्व पुस्तकदतवान रयाकयं गदाङ्ग गुलिइकांस्यं तया जुरो भागिराम पलमान या वेनस । सम्वत् ८०८ श्रावणवदि १३ शुभ।

अश्ववैद्यकम् सटीकम् (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः प्र ३४१ विषयाङ्कः १०

ग्रन्थकारः-जयदत्तः टीकाकारः जगज्ज्योतिर्मल्लः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ७ । आकारः १३ × ३$\frac{3}{8}$"। ग्रन्थसंख्या १८०० । पत्रसख्या ७६ । पूर्णम् । समयः ने. सं. ७३८ ।

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः सर्वज्ञायै सर्वज्ञाय च ॥ जगद्विधात्रीं गिरराजपुत्रीं, शिवञ्च नत्वा परमप्रयत्नात् ॥ विनिर्मितं श्रीजयदत्तनाम्ना विवेचयिष्ये हयवैद्यशास्त्रम् ॥ प्रणम्येति, श्लो ४, समस्त लोकयाङ कल्याणयाक शङ्कर परमेश्वर नमस्कार याङाव त्रैलोक्यया मङ्गलयाय निमित्त नजात जुव, परमेश्वरी विशेषण नमस्कार याङाव श्रीविजय दत्तयाकाब श्रीजयदत्तन मुनिलोकन दयकं तया शास्त्र सोयाव सलंया हित इच्छान शब्दार्थ सुखन सेयजिव ग्रन्थ विस्तार ममालकं सलंया शरीर स चोङ लक्षण चिकित्सा सिद्धौषधन संयुक्तयाङ, गून्थसंक्षेपनः अर्थ अनेक दयकं दयकरं, अध्यायाना मिति, थ्वगून्थ श्लोक डोलछि डोङाशर १५०० अध्याय खूमच्या अध्याय ६८ प्रदेशमिति ॥

अन्त्यवाक्यम् ,

सुधी वृन्दपद्मावलीनां प्रकाशे दिनेशेन निःशेषविद्यालयेन, दयादान दाक्षिण्य पाथोनिधि श्री, जगज्ज्योतिर्मल्ल क्षितिशानकेन। जयदत्तकृतं निवन्धमेनं, सुपरिच्छेतु रूयोस्त सशयेन कृत वाहन सारदर्शनेत प्रसमीक्ष्य परकोष विश्वकोषौ ।। समुदीक्ष्य च योगमञ्जरीमितरद्भूरि च शालिहोत्रशास्त्रम् । सुविविक्त सुवोध वाक्यजातो रचितो गून्थवरःपरिश्रमेण ।। पुस्तमेत दखिलेऽपि भूतले नेदशं मिलति तेन निर्मितं । ईदशं बहुल पुस्तकान् जगज्ज्योतिर्मल्ल कृतितावलो किना ।। शोधयन्तु सुधिय परिश्रमाद्भाविनस्त दिक यत्न सुन्दरम् । सोम एव कुरुतेऽति निर्मलं व्योमता मस मलीमसं, इटहि तुरगचार्या पुस्तको व्यस्तदोषः।। क्वचिदपिन समस्तो दृश्यते भूमिलोके ललित घनदसिहौ स्वीय पुत्रौ प्रतोति व्यरचि स समन्ता द्रक्षनीयस्तु ताभ्याम् शाके नभोवेद शरेन्दुयुक्ते शुचौ तृतीया रवियुक्तपुष्ये। पक्षेवलक्षे भवदेष पूर्णः पुस्तः प्रमोदाय सुधी जनानाम् ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

दयादाक्षिण्यादि प्रगुणवर विद्यावली वारिधी श्रीजगज्ज्योतिर्मल्ल क्षितिपरि वृत्त्याज्ञया पुस्तमेतम् । मते नेपालीये वसुगुणहयै रङ्किते कृष्णपक्षे शुचौ मासेऽष्टम्यां दिनकरदिने संव्यलेखी द्विनोदः । पुस्तकलिखनपरिश्रमवेत्ता विद्वज्जनो नान्यः ।। सागरलङ्घनखेदं हनुमानेक परं वेदः । विद्वानेवहि जानाति विद्वज्जनपरिश्रमम् । नहि वंन्ध्यविजानाति गुर्विप्रसवबेदनाम् ॥शिवम्॥

अश्ववैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र ७६५ विषयाङ्कः ११

ग्रन्थकारः जयदत्तः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ११। आकारः $१२\frac{६}{८}\times५\frac{७}{८}$ । ग्रन्थसंख्या १५००। पत्रसंख्या ४८। पूर्णम् । समयः ने. सं. ८०७।

अन्त्यवाक्यम्,

श्रीशालिहोत्रमुनिप्रणीतंदृष्ट्वा शास्त्रबहुविस्तरश्च । स्वल्पं सुबोधं तथार्थं कृतश्चत द्वै यजदत्तकेन । महासामन्त श्रीजयदत्तकृतवैद्यकः शास्त्रः समाप्तः । जयदत्तनाम पुस्तकं श्रीश्रीहेमन्तमल्ल शर्मना स्वकरेण लिखितमिदं संपूर्णम् ॥ सम्वत् ८०७ फाल्गुणमासे शुक्लपक्षे नवम्यां तिथौ रोहिणीनक्षत्रे विस्कम्भयोगे वृहस्पतिवासरे थ्व कुन्हु संपूर्णयाङा दिन जुरो । श्रीश्रीरेवन्तसुप्रसन्नोऽस्तु । शुभमस्तु ।

अश्ववैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ८१६ विषयाङ्कः १२

ग्रन्थकारः जयदत्तः । नेपालीय कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तय ६। आकारः $११\frac{३}{८}\times३$। ग्रन्थसंख्या १६००। पत्रसंख्या ६६। पूर्णम् ।

अश्ववैद्यकम्

क्रमाङ्कः प्र. ११८३ विषयाङ्कः १३

ग्रन्थकारः जयदन्तः । नेशालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७।८। आकारः $६\frac{१}{८}\times३$।। ग्रन्थसंख्या १३०। पत्रसंख्या ६। आदि खण्डितम् समय ने. सं. ८२२।

अश्ववैद्यकम्

क्रमाङ्कः द्वि. ७ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः दीपङ्करः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ५ । आकारः $६\frac{२}{८}\times३\frac{२}{८}$ ।। ग्रन्थसंख्या १५०० । पत्रसंख्या २०१ । मध्यखण्डितम् । समयः ने. सं. ७१३ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्

ॐ नमः शिवाय। शिवं प्रणम्य सर्वज्ञं गङ्गाकिमपि यंविदुः। सशिष्यं शालिहोत्रं च वाजिशास्त्रं च कारय। श्रीनिधानकरा नाम भिषगासीपरार्थकृत्॥ कान्तरबासिनी वैद्य वशदुग्धापि चन्द्रमा॥ तस्माद्रागार्णवामज्जज्जन्तु सन्तारकारणम्॥ अभून्मानकरः श्रीमान् बुद्धशुद्धोदनादिव॥ श्रीमद्दीपङ्करस्तस्य सूनुर्गुरुनतो भवेत्। दीपङ्कर पदाम्भोज रजोरञ्जित मूर्द्धजः॥ तेन सज्जनदासेन ग ढ्वालिङ्गय दुर्जनम्॥ संक्षेपतस्तरङ्गाणां लक्षणं च चिकित्सितं। अध्यायानां नवत्यैव श्लोकाः शतं त्रयोदश। पूर्वकास्त्राणि संगृह्य प्रयोगानुपलक्ष्य च। यदेतल्लिखितं किञ्चिदात्मनः स्मरणाय तत्॥ सन्तः स्वीकर्तुमर्हन्ति परकीर्ति च येषिणः॥ हस्त्यश्वरथपादान्तं नृपतेः कीर्तितं बलम्। तत्र मुख्यतमा राजन् वाजिनः शत्रुमर्दनाः॥ मेदिनी तस्य यस्याश्च चतुरंभोधिमेखला॥

अन्त्यवाक्यम्,

काकोली क्षीरकाकोली जीवनीय इतिस्मृतः।
विल्वकाश्मरिका विश्वा पाटली गणिकारिका।
पञ्चमूलं वृद्धदारू कुष्ट वाष्कलवेदधिः।
शाम्बरो वृहती युग्मं पृथक्पर्णीसुरातथा॥
पञ्चमूल द्वयंचैवदशमूलमितिस्मृतम्।
लवणे सैन्धवं प्रोक्त चन्दने रक्तचन्दनं॥
तैले तिलतैलंस्यात्कोले च वदरं तथा॥

इदं चाश्वकवैद्यकशास्त्रं दीपङ्करकृतं समाप्तम्। सम्वत् ७१३ श्रावणवदि ७।

अश्ववैद्यकम् (भाषा)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १०९३

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{9}{8}$×३$\frac{9}{8}$। ग्रन्थसंख्या ४०, पत्रसंख्या ३। पूर्णप्रायः॥

अश्वशालिहोत्रम् (ने. भा. स)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. ७६ ,

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः १०। आकारः ११$\frac{3}{?}$×४$\frac{?}{2}$। ग्रन्थसंख्या १९००। पत्रसंख्या ६४। अपूर्णम्,

अश्वशास्त्रम् (ने. भा. स)

विषयाङ्कः

क्रमाङ्कः प्र. १०९३

ग्रन्थकारः दीपङ्करः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{9}{8}$×३$\frac{3}{8}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ८४। सम्पूर्णम्। समयः ने. सं. ८१०।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्,

ॐ नमः श्री भवानीशङ्कराभ्याम् । बातया शुभफल सलं याह्मंस चोयातति नथनापिकास्यं तया उत्तरोष्ठ, थं थुह्म थुसि,सुक्के ङ्हे सर्वकाम विव ललाटधाय ह्योसत, थे २,३, ४ घन्य, थेङदुनः चोनसा निश्रेणीनाम काममा फल विव ॥

अन्त्यवाक्यम्,

थ्व गुलि प्रकारण चामयोल सलंयाके प्रयोग यात डाव, सलंचा, थोलयिव सलं चायोलके कमंस थ्व महा प्रयोग अत्यन्त भिङ । इतिगर्भ धारणाध्यायः । इतिनानाग्रन्थसमुच्चयमश्वशास्त्रं समाप्तम् श्रीश्रीसुमतिजयजितामित्र मल्लदेवसन थ्व पुस्तक दयका भागिराम प्रधानाङ्गया बेलस । संवत ८१० कार्तिक शुदि ६।

अश्वशास्त्रम्

क्रमाङ्कः प्र ११६१

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः-जयदत्तः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः। पङ्क्तिः ८। आकारः ९×३$\frac{7}{8}$ ग्रन्थसंख्या ११५० । पत्रसंख्या ७४ । पूर्णम् ।

अश्वशास्त्रम्

क्रमाङ्कः प्र ११६१

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः- दीपङ्करः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ६ । आकारः १०$\frac{7}{8}$×३$\frac{5}{8}$ । ग्रन्थसंख्या १००० । पत्रसंख्या ७६ । मध्यखण्डितम् ।

अश्वशास्त्रम् (ने. भा. स)

क्रमाङ्कः प्र ७६५

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारि लिपिः । पङ्क्तयः ७ । आकारः १३×३$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या १६०० । पत्रसंख्या ६८ । अपूर्णम् ।

अश्वायुर्वेद (ने. भा. स.)

क्रमाङ्कः द्वि. ४६

विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः दुर्लभसूतगणः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ८ । आकारः १५$\frac{7}{8}$×४$\frac{1}{2}$ । ग्रन्थसंख्या । पत्रसंख्या ६१० । सम्पूर्णः ।

आदिवाक्यम्

श्रीगणेशाय नमः ॥ प्रणिपत्यधवलतनुतिमिरहरं गोपति हरशशाङ्कौ च । अश्वायुर्वेदनिधि

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

महानति शालिहोत्रञ्च । न्हपं समस्त अन्धकार नाशयाक थथिङ्ह्म श्रीसूर्य तोयुओ वर्णजुसे विज्याक थथिङ्ह्म चन्द्रमा महादेवं अश्वचिकित्सा शास्त्रया खानिजुसे विज्याक हवधाङ्ज्ञानथुला ओबिज्यातः थथिङ्ह्म शालिहोत्र थ्वतेया नमस्कार याङा ओ श्रीदुर्लभसूतगण शर्मानं थव महाराजन आदरन ङेङा न राजोया अध्याक्षस सूश्रुतादि महामुनि पनिसनाना अश्वशास्त्रस नानामतपिकाया ओ अश्वायुर्वेद संगृह्याना ॥ ये शालिहोत्र, सूश्रुत गर्गोस्तु महर्षिभिः पुरागदित स्वे स्वे तुरङ्ग शास्त्रे दोषाः शान्त्यै विकाराणाम् ॥ शालिहोत्रन, सुश्रुतमुनिन गर्गमुनिन थओ थओ अश्वस्यस्त्रस, नानामतन शान्तिदोष ल्हास्यंतल; थ्वते निमित्तस छगुल गून्थस सामान्यविशेष सारसंगूह याङादोष शान्तियायनिमित्तिन ।

अन्त्यवाक्यम्

इतिदुर्लभसुतगणकृते अश्वायुर्वेदे सिद्धयोगसंग्रहे नीराजनकर्मकथनं नाम द्वाविंशत्युत्तरशततमोऽध्यायः । सप्तमस्थानं समाप्तं ।

कीर्तिः कापि कलाकरान्यकलिता कान्ता सुकान्ताकृति ऋान्ताः कौनकुपाः कलङ्कमला कान्तार कुण्ठक्रमाः ॥ कालं कालमटं टकांकुमभिकाः कालोककालाः कथं, कथ्याकथ्यकुलीन कुत्ररणजित् कान्ता कलौ कोमला ॥१॥ कीर्तियस्य समंगता दिवितदा वुर्भानि मुक्तावली मेहगौरव मुच्छिर्ति वसुसुधा वक्त्रश्रियं ग्लौरपि ॥ काश्चिमं वुधयोरसाकिमुरसं ब्राह्मी च वासोदिशो ॥ तन्तोरत्नपदं ततस्त्रिपथगामगना हरे तिष्टति ॥ यस्योद्दामः प्रतापः प्रतितपतितरां वैरिवंशाटवीषु, नायन्दा वोदवीयन्गृहपतिरथवा शेषलोक प्रकाशः ॥ कश्चिद्वादी विवादं कलयतु यदयं स्याज्जलेनाप्य शाम्यो नात्रेनाच्छादितोऽपि त्रिनयननयनं किन्तुकामारिमन्ये ॥३॥ यो रामायशसा श्रियामतिवलै रुद्रोपरोभालदृक् शक्रोयोप्यभशाङ्क एकवदनो नागोधरा विवभृत् ॥ देहीमानस जा जजोगजमुखो नकोविधुर्जङ्गमो, मेरुर्वाविटपी समुद्रमथनोद्धू तोदसुतार्थो नृपः ॥ दुष्ट निर्दथ आत्म वोधनिरतः श्रद्धालुरात्मेश्वरः मित्र सर्वजने मनोज्ञवचने वादीचसिद्धान्ततः ॥ भूपेरन्ध्रदगाजंवे सकरुणा दानाद्विजेतज्जने, मानीश्रीषु विराजिते स रणजिन्नेपालचूडामणिः ॥५॥ तस्या ज्ञा वर-माण्यरणजिन्मल्लस्य नेपालभू । नावेन्द्रस्य सुधी विधोर्गणकृतार्वग्रन्थटिकामिमां ॥ शाकंयानवुध-द्विजेन सहितो नैपालिक प्राकृतैश्चक्रेसद्विजवाल कृष्ण उदधि स्याताववराटिभवेत् ॥ धर्मैश्वये यागकरुणौ जोनीति विद्यादमौदार्यं प्रीतकथा कलापविनयैर्दिग्देवभारापहं । दिक्पाला विविधावंनेयविकलाः मालान्तरान्तः स्थिरा । रक्षां कारयितुं भुवोखिल भवान्तं पान्तुशाकंसुरैः ॥७॥ नेपालाव्दे खवाण द्विरद भृतिसहो मासिकृष्णे थ पक्षे चित्राभे जीववारे सति दशमतिथौ शोभनाख्ये च योगे ॥ शाके भमीषु कालक्षिति युजिचकलौत्रित्रिमा तङ्गवेदै,रास द्वे वैक्रतेषड्गनगिरिकुभिरे तत्समाप्तं शुभंयु ॥८॥ यत्कीर्त्या धवलीकृते त्रिजगति स्मृत्वा स्वमोघोदयम् । कार्श्यंकिनदधात्यसावहरहः पक्षेसिते चन्द्रमाः। तस्य श्रीरणजिन्नृपस्यविपुलाविद्यादयानीरधेः श्रीविष्णोरिव विश्वपालनरतेरस्त्वक्षया संततम् ॥९॥

अथनेपाल भाषा । सम्वत ८५० मार्गसिर कृष्णदशमी वृहस्पतिवार कुन्हु श्रीश्रीजयरणजित मल्ल महाराजसन यज्ञनारायण प्रधानाज्ञया वेलस थ्व गुलिसिद्ध योगसंग्रहनाम अश्वशास्त्रया नेपालभाषान टीकादयकं सिधयंका जुरो ॥ थ्व तेन उत्तमप्रकाररक्ष काङा तयमाल । पुनर्वाज्ञानीजनन अद्धजुशु ओ थास विचारयाङा ओ शुद्धजुयकंमाल, मगाकथासमङ्क माल जीपनिसयामखु, स्वामीया आज्ञा मात्र यथा शक्तिन प्रमाण याङा ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

अश्वायुर्वेद्गणवृत्तसिद्धियोगसंग्रहः

क्रमाङ्कः प्र. ७६५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ११। आकारः १२×५। ग्रन्थसँख्या ४१००। पत्रसंख्या ४१। अपूर्णः ।

नकुलचिकित्सितम् (अश्वशास्त्रं वा)

क्रमाङ्कः प्र. ७६५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः १२ । आकारः १५×५ । ग्रन्थसंख्या ६२४ । पत्रसंख्या १३ । १६ अध्यायान्तं पूर्णम् ।

नकुलचिकित्सितम् (अश्वाशास्त्रं वा)

क्रमाङ्कः प्र. ८१६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७ । आकारः १०$\frac{३}{४}$×३$\frac{७}{८}$ । ग्रन्थसंख्या ४५० । पत्रसंख्या ३१ । पूर्णम् । शाके १६५४ ।

नकुलचिकित्सितम् (अश्वचिकित्सितम् वा)

क्रमाङ्कः प्र ११११८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीय कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः १०। आकारः ९$\frac{३}{४}$ × ४$\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या ४२५। पत्रसंख्या २७। पूर्णम् । सं. १६८८।

वाहनसारः (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः प्र. ४२३ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः ६$\frac{३}{४}$×५$\frac{७}{८}$। ग्रन्थसंख्या ९०। पत्रसंख्या १० । अपूर्णः।

वाहनसारः

क्रमाङ्कः च. १८८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ४ । आकारः १२×१$\frac{१}{३}$। ग्रन्थसंख्या २५० । पत्रसंख्या २३ ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः प्र. ११०५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ६। आकारः $८\frac{३}{४}\times३\frac{३}{८}$। ग्रन्थसंख्या ७५०। पत्रसंख्या ६९। आदिखण्डितम्।

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः तृ. १२० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः $९\times५\frac{१}{७}$ । ग्रन्थसंख्या २५०। पत्रसंख्याः ५१। पूर्णम्

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रं ने. भा.स)

क्रमाङ्कः प्र. १६८५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शालिहोत्रः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ४। आकारः $९\frac{३}{८}\times२$। ग्रन्थसंख्या ११०। पत्रसंख्या २३। ७ अध्यायान्तं पूर्णम् । समयः ने. स. ७१३।

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः प्र. ३०३, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः $११\frac{६}{८}\times३\frac{७}{८}$। ग्रन्थसंख्या १२००। पत्रसंख्या ७५। अपूर्णम् ।

शालिहोत्रम् (भाषा)

क्रमाङ्कः प्र. ३९४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ८। आकारः $१०\times४\frac{१}{८}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ३७। पूर्णम् ।

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्) सचित्रम्

क्रमाङ्कः द्वि. २४४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शालिहोत्रः । नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः । पंक्तयः । आकारः $८\frac{६}{७}\times३$। ग्रन्थसंख्या ५००। पत्रसंख्या । समयः ने. सँ. ८४५,

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः तृ. ४८ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः महाराज बिक्रमः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ८$\frac{१}{२}$×३$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या २५०। पत्रसंख्या ३१। अपूर्णम्।

शालिहोत्रम् (अश्वशास्त्रम्)

क्रमाङ्कः द्वि. २१० विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः शालिहोत्रः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः। आकारः ७$\frac{३}{४}$×५$\frac{१}{२}$। ग्रन्थसंख्या १६०। पत्रसंख्या १७। पूर्णम्,

शालिहोत्रटीप्पणी

क्रमाङ्कः प्र. ३३६, विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्रृङ्गहारः। नेपालीयं कागतम्। नेवारी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः १०$\frac{३}{४}$×३$\frac{३}{४}$। ग्रन्थसंख्या ६००। पत्रसंख्या ५५। पूर्णा।

आदिवाक्यम्

ॐ नमोहरये ।। अथाश्वायुर्वेदो लिख्यते ॥ पतिरु ऋषेवस्तुतह, पानीकेतितमाह ।। अतिप्रयासन ह निराहान तह अतिभयनह एतेतहवान प्रकोपहो एते विकारतह मन्यास्तमहो; चौरनिश्चलहो पृष्टस्तम्मिरह, गोदचाविनस्तभिजा, एहिवातहि ञ्चादननाम। एकदिश शरीरकाञ्जेवातहो ताहिपक्षाघात नाम। तत्कर्णे कवात, वलावात, पृष्टः तम्भवात, मृग उन्मप्रवात मृगावतवात, एक एकवात विकार हो ।।

अन्त्यवाक्यम्,

अधोमुखः कृशोदीनः विशालनयनस्तथा।।
अमारिभं पुरीषञ्च सकृन्मपिसार्यते ॥
कदाचिदुर्मना वाजी कदाचिस्वमना भवेत् ॥
कदाचिचास्तातिश्रातिकदाचिन्नैवखादति ॥
यथा सौ भूविचास्नाति तदारोगा विवच्छते ॥
मेदुनिष्क्रम्प योधाजी साईरमिवखादति ॥
उभे पक्षे गृहीत्वा तु सैवा श्लेष्मिका भवेत् ॥
स्नातेस्य यस्य वाहस्य पूर्वण्डके दिशुर्थ्यति ॥
मासमेकेन तस्यार्थं निर्दिष्टशास्त्रको विदैः ॥

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

कक्षाप्रान्तेश शाकभस्यद्रोहद्वयवासनः ॥
यायन्ते प्रासतेसद्विनो घातुतेजसः ॥
भूमौ तृप्त्वा सर्वेस्पृश्यनोलते धूनते पुनः ॥
आसनमिष्यते दुरं सवाजीचाक्षमोयतः ॥
मधन्विशितोष्णभावंसयः प्रसन्नेन्द्रियमानसः ॥
सुमनास्तु तुरङ्गो ज्ञेयः सहिष्णु सर्वकर्मसु ॥ शुभमस्तु ॥

शालिहोत्रसारसंग्रह;

क्रमाङ्कः प्र. ३८२ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । ताडपत्राणि । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ४। आकारः ६$\frac{5}{2}$×१$\frac{1}{2}$ ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्का ५०। अपूर्णः ।

शालिहोत्रसारसंग्रहः (ने.भा.स)

क्रमाङ्कः प्र. ३६४ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ८। आकारः १०×४$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या ३२५ पत्रसंख्या २१। पूर्णः ।

शालिहोत्रसारसंग्रह (ने.भा.स)

क्रमाङ्कः प्र. २०८५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पंक्तयः ५। आकारः ६$\frac{5}{2}$×२$\frac{1}{2}$। ग्रन्थसंख्या ४ ०। पत्रसंख्या ४०। पूर्णः ।

शालिहोत्रसारसंग्रहः (गो.भा.स)

क्रमाङ्कः प्र. ११३५ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः देवेन्द्रसेन । मध्येदेशीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः अनियताः । आकारः ९$\frac{3}{8}$×४$\frac{1}{8}$। ग्रन्थसंख्या २००। पत्रसंख्या १४। अपूर्णः ।

आदिवाक्यम् ।

अथ भाषाटीका ॥ वढिया लक्षणले युक्त भयाको घोडो जातिले त पशु छ त थापि देवतै छ । तस्का दोषगुग जान्ता कन निबन्ध भन्याको ग्रन्य मइले गर्छु ॥१॥ अश्वैरुपिरत्न विषे गुणदोष वहुते छन्

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

भन्नाका कारणले यत्न गरिकन परीक्षा गर्नु ॥२॥ सेतो रातो आदि गन्याको रुप आवर्त भन्या भवरा. गति भन्याको चाल छाया भन्याको पराक्रम तेजवलवय भन्या जं(त्त)वस्था एतिसवै वेगन-हुन्या घोरा (डा) व्यर्थै छन् ।।३।

शालिहोत्रसंहिता (ने. भा.)

क्रमाङ्कः प्र १५०१ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । नेवारी लिपिः । पङ्क्तयः ८ । आकारः ११×४$\frac{5}{?}$ । ग्रन्थसंख्या ८०० । पत्रसंख्या ४९ । आद्यन्तखण्डिता ।

सारसंग्रहः (शालिहोत्रम्)

क्रमाङ्कः प्र ८१६ विषयाङ्कः

ग्रन्थकारः श्रीमदिन्द्रसेनः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पङ्क्तयः ५। आकारः ७$\frac{3}{4}$×३$\frac{1}{8}$ । ग्रन्थसंख्या १७६ । पत्रसंख्या २२ । पूर्णः । समयः शाके १७३४ ।

आदिवाक्यम्

ॐ स्वस्ति श्रीगणेशाय नमः ॥ श्रीसूर्याय नमः ॥ श्रीमत्सूर्यं नमस्कृत्य रेवतं तुरगाधिपम् ॥ श्रीमद्देवेन्द्रसेनेन क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ उद्धृत्य शालिहोत्राणि बालानाञ्च हेतवे । मन्दरेन्द्रेन्द्र सेनेन क्रियते सुममा विधिः ॥ द्रुतःसौरसतं किमे प्रकृति तस्यमेव हिः ।

अन्त्यवाक्यम्

यन्नामामृतपानन्तोऽपि जनता संसार रोगी बुधैः । प१ जाति च लीलषातर्मानसंधैरमायः ॥याति नानाव्याधि विनाशनाय कथिता । ॐ षच्याएता मया वाहा नामनु भूय संप्रसद्दातासामहोस्थिद्वये । पुष्पिकावाक्यानि,

इति श्री नरनारायणेत्यादि महाराजाधिराज श्रीमदिन्द्रसेनकृते सारसङ्ग्रहेऽश्वप्रशंसा प्रथमोऽध्यायः ।।

" " " अश्वपरीक्षाद्वितीयोऽध्यायः ॥
" " " असुभावतोनाम तृतीयोऽध्यायः ॥
" " " शुभावर्तोनाम चतुर्थोऽध्यायः ॥
" " " मन्दवर्णोनाम पञ्चमोऽध्यायः ।
" " " शुभावस्योनामषष्टोऽध्यायः ।
" " " स्वपनपरीक्षानाम सप्तमोऽध्यायः ।
" " " गन्धपरीक्षानामाष्टमोऽध्यायः ।
" " " दन्तपरीक्षानाम नवमोऽध्यायः ।
" " " आयुपरीक्षानाम दशमोऽध्यायः ।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

„ „ „ वाहकविधिर्नामैकादशोऽध्यायः ।
„ „ „ शिरोवेविधिर्नामद्वादशोऽध्यायः ।
„ „ „ श्लेष्मोपचार त्रयोदशोऽध्यायः ॥
„ „ „ ··· ··· श्चतुर्दशोऽध्याय ।
„ „ „ पित्तोपचार पञ्चदशोऽध्यायः
„ „ „ ··· नामषोडशोऽध्यायः
„ „ „ शूर्लोपचार सप्तदशोऽध्यायः
„ „ „ शोथोपचाराष्ट्रादशोऽध्यायः
„ „ „ कण्डूपचारानाम विंशोऽध्यायः
„ „ „ रसोपचार एकविंशोऽध्यायः
„ „ „ ···उपचारद्वाविंशातितमोऽध्यायः
„ „ „ जषोपचारस्त्रयविंशतिततमः
„ „ „ मूत्रविकार पञ्चविंशोऽध्यायः ।
„ „ „ अपस (गधोपचार षड्विंशतितमोध्यायः)
„ „ „ उपचार सप्तविंशतितमोऽध्यायः
„ „ „ समाप्तम ॥ शुभम् ।

श्री शाके १७३४ श्री सम्वत् १८६९ आषाढे कृष्णपक्षे सप्तम्यां तिथौ भौमवासरे नक्षत्र २७ योगे ६ ॥

इति

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

श्यैनिकग्रन्थाः

वाज (श्येन) परीक्षा (प्राकृतभाषा)

क्रमाङ्कः प्र. ४६३, विषयाङ्कः १

गून्थकारः ·· ··· नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ७। आकारः ४½×४। गून्थ-संख्या ७०। पत्रसंख्या ८। आदि खण्डिता। सं. १८५२,

वाज (श्येन) लक्षणम्

क्रमाङ्कः प्र. १२३९ विषयाङ्कः २

गून्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः। पंक्तयः ८। आकारः १०×४। गून्थ-संख्या १५०। पत्रसंख्या ११। पूर्णम् । समयः शा. के. १७३९।

आदिवाक्यम्,

श्री महागणपतये नमः॥ अथवाजानां चतुर्जाति लक्षणम् ॥ चतुर्जातिस्तु वाजस्य ब्राह्मणक्षत्रिय तथा॥ वैश्यशुद्रस्तथाज्ञेया शालिहोत्र मतं यथा॥ श्वेतस्तु ब्राह्मणो ज्ञेया क्षत्रियश्वेतरक्तयः। तीश्व तस्तु वैश्यः स्याच्छुद्रप्रकीर्तिता॥ पुष्पगन्धिभवेद् ब्राह्म गुडगन्धी च क्षत्रियः। मीनगन्धी भवेद्वैश्य मदगन्धा च शुद्रयोः॥ अथ वाजानां सेनापति लक्षणम्॥ दोहोरा॥ शंख मल्लिकाक्षपुनीघृतराष्ट्र जौ होई ॥ ईह सेनापति जानिए॥ कहत मुनिजन कोई ॥१॥ श्वेतअंगजो अरुणनखपदतथामघिहोई पूर्वदिशाको अधिपति हंस कहत है सोइ ॥२॥

अन्त्यवाक्यम्,

नीलातुथो सुचा ष(ख)यर हलेदो, चुक सहित लाउनु। फाल्साले वेरिराख्नु चुकले भिजाउदै रहनु, गदहि रोगजा सुचाफिक मिलाई लाउनु सृनियाको निको हो, जव पखेरु चारो नखावत उसको उपाय, गुग्गुल आसापुरि मोरपुछ कस्तुरी समगरि धूपबिनु र पालिकन पाखमा छरिदिनु तव चारो खाव गोडा सिस्नु लाउनु तव चारो खाव। इति शुभम् नवदलनगचन्द्रैः १७२९ संमिते श्रीं शकाब्दे दिनकर क्रियसस्थे कृष्णपक्षे नवम्यां। सुरगुरुदिवसेऽस्मिन्षाजहोत्रं सुगाप्यं लिखति शिवनृसिंहश्चैक-दन्तप्रसादात् शुभम्।

वाज (श्येन) शालिहोत्रम्

क्रमाङ्कः प्र. १११८ विषयाङ्कः ३

ग्रन्थकारः डम्बरसेनः। नेपालीयं कागतम्। देवनागरी लिपिः। पङ्क्तयः ७। आकारः १०×४½। ग्रन्थसंख्या ५००। पत्रसंख्या ५६। पूर्णम् । समयः १७०८ शा.।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

आदिवाक्यम्,

श्री गणेशाय नमः ॥ कुम्भप्रोल्लद्स छदाननिघहा कृष्णायतत्वट्पदा । लीलाव्जेन निबारयन्नि जज्जनान् वद्धाञ्जलीमूर्द्धभु कारुण्यामृत पूर्णवोक्षणतरैः संभावयन्भूपते । विघ्नेशोस्तुसतानितान्तमस कृद्विघ्नान्विनिघ्नन्मुदा ॥ श्रीरुपनारायणपुण्यकीर्तिरेवं विधाभिर्विरुदावलीभिः विराजमानोष्मति मान्मनस्वी श्री डम्वरेन्द्रोजयताक्षितीशः ॥ जीयान्तुङ्गविक्रनखुरप्रातक्षतक्ष्मातल प्रस्फूलजद्मनेति कौशलकला दष्ट्वातु खेवायते । गर्वः खड्गलतां शये च नितरां कंपसयुज्जृंभते शत्रुणां स्मर मूर्तिसुन्दरवपु श्रीनीलकण्ठोनृपः ।।

अन्त्यवाक्यम्,

अथ षसंषका उपाय ।। भिडाहुन्या फिरा सस्युं मिम्या इचारा सँग दिनु षसंष जा।। चोषो(खो) ह्रीग भाग १ लहसुन भाग २ एति पिसिलोहा भाडामा पानिसित पकाइचारा सँगदिनु षसंषा जा। चोखौ हिंग भाग१ लसुन भाग २ टिवुर भाग १ एति पिषि देहारतेलमा घोटि जहा दर्दछ ताहाँ सुइराले खापि खोपिलाइ दिनु खद्रुरजा एसमह। विकल्प छैन ॥ मेथि सावारेतुन कस्तुरि मुसावर मिम्याह गोलोचन एति समगरि पिसि चारासंग जिउ हेरि प्रमाणसंग दिनु खसंखजा।। अथ फटंक उपाय मसुरा प्रमाण हिंगदिनु कटंङजा ॥ ताहिमा खसखहोतरति १ गन्धक वाजकन आघारति जुर्राकन दिनु कटंकष रोगजा ॥ इति श्रीडम्वरसेन विरचिते वाजशालिहोत्रे सम्पूर्णम् । शाके १७०८ श्रावण कृष्णे ४ शनौ लिखितम् ।।

वाज (श्येन) शालिहोत्रम्

विषयाङ्कः ४

क्रमाङ्कः प्र. ७६५

ग्रन्थकारः । नेपालीयं कागतम् । देवनागरी लिपिः । पंक्तयः ७। आकारः १०×४½। ग्रन्थसंख्या १००। पत्रसंख्या ६। पूर्णम् ।

।। इति ।।

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu

Digitized by Sarayu Trust Foundation Delhi and eGangotri.

वीरपुस्तकालयतो विक्रय्य पुस्तकानि

१.	बृहत्सूचीपत्रम्. ज्यौतिषविषयकं प्रथमभागात्मकम्	मू. ७।५०
२.	” साहित्यकाव्यग्रन्थविषयकं द्वितीयभागात्मकम्	मू. ३।५०
३.	” नाटकग्रन्थविषयकं तृतीयभागतामकम्	मू. २।
४.	” तन्त्रग्रन्थविषयकं चतुर्थभागस्य प्रथमखण्डात्मकम्	मू. ६।
५.	” आयुर्वेदविषयकं पञ्चमभागात्मकम्	मू. ।।
६.	संक्षिप्त सूचीपत्रम्	मू. ५।
७.	देवताचित्र संग्रहः	मू. १०।
८.	मुद्राचित्रसंग्रहः	मू. १।
९.	भक्तपुरशिलालेखसूची	मू. ४।
१०.	श्री ५ पृथ्वीनारायण शाह जीवनी	मू. २।
११.	अगस्त्यसंहिता रत्नपरिक्षा	मू. ३।
१२.	सेनवंशावली	मू. २।
१३.	पुरातत्त्व पत्रसग्रहः तृतीयभागात्मकः	मू. २।५०
१४.	ऐतीहासिक घटनावली	मू. ।७५
१५.	रत्नपरिक्षा टीका	मू. ।२५
१६.	पुरातत्त्वपत्र सग्रहः द्वितीयभागात्मकः	मू. २।५०
१७.	लिच्छविलिपि संग्रहः	मू. ।।

—•—

CC-0. Nepal Sanskrit Academy, Kathmandu